

Extremismus a jeho vliv na společnost

Bc. Soňa Pindorová

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Soňa Pindorová
Osobní číslo:	L21173
Studijní program:	N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Kombinovaná
Téma práce:	Extremismus a jeho vliv na společnost

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte literární rešerši na problematiku extremismu.
2. Posudte současný stav extremismu v České republice a ve vybraných státech.
3. Posudte rizika extremismu a jeho vliv na společnost a navrhněte jejich minimalizaci.
4. Zpracujte návrh opatření v boji proti extremismu.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DANICS, Štefan a Ladislava TEJCHMANOVÁ. *Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus*. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. 2017. ISBN 978-80-7452-122-5.
2. REUMSCHÜSSEL, Anja. *Extremismus*. Původní vydání. Hamburg: Carlsen Verlag. 2018. ISBN 978-3-551-31734-6.
3. VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2017. ISBN 978-80-7380-665-1.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Miroslav Tomek, PhD.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2024**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 4. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 26. 4. 2024

Jméno a příjmení studenta: Bc. Soňa Pindorová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá fenoménem extremismu a jeho vlivem na společnost, zejména na obyvatelstvo České republiky, Slovenské republiky a Spolkové republiky Německa. Identifikuje možné bezpečnostní hrozby plynoucí z radikálních ideologií a pomocí analýzy rizik detailně zkoumá potenciální negativní dopady na životy a bezpečí občanů zmíněných zemí. K dosažení výsledků využívá rozsáhlou literární rešerši doplněnou o řadu vědeckých metod, jako jsou deskripce, explanace, analýza, syntéza či analýza rizik metodami What – If a jednoduchá bodová polokvantitativní metoda PNH. Výsledkem je zjištění nepřijatelného rizika – přístup ke zbraním hromadného ničení. Na základě získaných poznatků práce definuje klíčová rizika a navrhuje konkrétní doporučení k jejich minimalizaci. Závěry studie jsou určeny bezpečnostním složkám i široké veřejnosti s cílem přispět k lepšímu porozumění extremismu, posílit povědomí o této hrozbě a zvýšit odolnost společnosti vůči jejím projevům. Praktická doporučení mohou být uplatněna při tvorbě protipatření a preventivních programů.

Klíčová slova: bezpečnost, extremismus, hrozba, obyvatelstvo, riziko, společnost

ABSTRACT

The thesis deals with the phenomenon of extremism and its impact on society, especially on the population of the Czech Republic, the Slovak Republic and the Federal Republic of Germany. It identifies potential security threats arising from radical ideologies and uses risk analysis to examine in detail the potential negative impacts on the lives and security of citizens in these countries. To achieve the results, it uses extensive literature research supplemented by a range of scientific methods such as descriptions, exploration, analysis, synthesis or risk analysis using What – If methods and a simple semiquantitative PNH scoring method. The result is the identification of an unacceptable risk – access to weapons of mass destruction. Based on the findings, the thesis defines the key risks and proposes specific recommendations to minimize them. The conclusions of the study are addressed to security forces and the general public with the aim of contributing to a better understanding of extremism, strengthening awareness of this threat and increasing the resilience of society to its manifestations. Practical recommendations can be applied in the development of countermeasures and prevention programmes.

Keywords: Security, Extremism, Threat, Population, Risk, Society

Tímto děkuji vedoucímu mé diplomové práci doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, PhD., za jeho čas, odborné vedení, cenné rady i připomínky při konzultacích k této diplomové práci. Dále bych chtěla poděkovat policistům z týmu „Extrém“ Policie ČR Jihomoravského kraje za konzultace k vypracování návrhu na minimalizaci rizik extremismu na společnost. Rovněž patří poděkování i mé rodině za neskutečnou podporu a trpělivost, kterou se mnou měla po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 EXTREMISMUS V PRÁVNÍCH NORMÁCH A V ODBORNÉ LITERATUŘE.....	14
1.1 EXTREMISMUS V PRÁVNÍCH NORMÁCH	14
1.2 EXTREMISMUS V ODBORNÉ LITERATUŘE	18
2 EXTREMISMUS A JEHO ČLENĚNÍ.....	22
2.1 TYPOLOGIE EXTREMISMU	25
2.1.1 Pravicový extremismus	26
2.1.2 Levicový extremismus	32
2.1.3 Radikálně ekologický extremismus	36
2.1.4 Náboženský extremismus.....	38
2.1.5 Divácké násilí.....	39
2.1.6 Etnický extremismus	40
2.1.7 Environmentální extremismus	41
2.1.8 Různé subkulturní směry.....	41
3 SKINHEADS, PUNK, ANARCHISTICKÉ Hnutí, MUSLIMOVÉ	43
3.1 Hnutí SKINHEADS.....	43
3.1.1 Historie a terminologie hnutí skinheads.....	43
3.1.2 Skinheadské hnutí spojená s extremismem.....	44
3.2 PUNKOVÉ Hnutí.....	45
3.2.1 Historie punkového hnutí.....	46
3.2.2 Punkové organizace	47
3.3 ANARCHISTICKÉ Hnutí	47
3.3.1 Anarchismus a jeho historie	48
3.3.2 Anarchistická hnutí spojená s extremismem.....	49
3.4 MUSLIMSKÉ Hnutí.....	49
3.5 ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY	51
4 ZÁVĚREČNÉ SHRnutí TEORETICKÉ ČÁSTI.....	52
II PRAKTICKÁ ČÁST	53
5 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU EXTREMISMU V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	54
5.1 CHARAKTERISTIKA ČESKÉ REPUBLIKY A JEHO OBYVATELSTVA	54
5.1.1 Extremismus v Česká republice	56
5.1.2 Nejznámější extremistické organizace v České republice	56
5.1.3 Nejčastější trestné činy spojené s extremismem	61

5.2	STATISTIKA TRESTNÝCH ČINŮ V ČESKÉ REPUBLIKY SOUVISEJÍCÍCH S EXTREMISMEM.....	70
6	POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU EXTREMISMU VE VYBRANÝCH STÁTECH	74
6.1	CHARAKTERISTIKA NĚMECKA A JEHO OBYVATELSTVA.....	74
6.1.1	Extremismus v Německu	75
6.1.2	Nejznámější extremistické strany	78
6.1.3	Nejčastější trestné činy v Německu spojené s extremismem.....	81
6.2	STATISTIKA TRESTNÝCH ČINŮ VE SPOLKOVÉ REPUBLICE NĚMECKA SOUVISEJÍCÍCH S EXTREMISMEM ZA HODNOCENÉ OBDOBÍ.....	83
6.3	CHARAKTERISTIKA SLOVENSKÉ REPUBLIKY A JEHO OBYVATEL.....	86
6.3.1	Extremismus na Slovensku v současné době	87
6.3.2	Nejznámější extremistické strany	88
6.3.3	Nejčastější trestné činy spojené s extremismem na Slovensku.....	89
6.4	STATISTIKA TRESTNÝCH ČINŮ NA SLOVENSKU SOUVISEJÍCÍCH S EXTREMISMEM	92
7	APLIKACE VYBRANÝCH METOD RIZIKA NA POSOUZENÍ EXTREMISMU	95
7.1	APLIKACE METODY WHAT – IF K IDENTIFIKACI RIZIK EXTREMISMU	95
7.2	ANALÝZA RIZIK EXTREMISMU JEDNODUCHOU POLOKVANTITATIVNÍ METODOU	99
8	NÁVRH NA MINIMALIZACI RIZIK	111
	ZÁVĚR	113
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	115
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	130
	SEZNAM OBRÁZKŮ	132
	SEZNAM TABULEK.....	133
	SEZNAM GRAFŮ	134
	SEZNAM PŘÍLOH.....	135

ÚVOD

Extremismus představuje jednu z nejpálčivějších hrozeb, jimž čelí dnešní demokratické společnosti po celém světě. Pod tímto zastřešujícím termínem se skrývá pestrá škála ideologicky motivovaných hnutí a projevů, které svým radikálním a často i násilným charakterem ohrožují samotné základy liberálních demokracií vybudovaných na principech občanských svobod, vlády práva a vzájemné tolerance. Ať už se jedná o pravicový extremismus inspirovaný rasistickými, xenofobními a autoritářskými ideologiemi, levicový extremismus vycházející z radikálních anti-systémových konceptů, náboženský extremismus zneužívající víru k ospravedlnění násilných aktů, nebo environmentální extremismus razantně prosazující ekologické cíle, všechna tato hnutí ve svém jádru zpochybňují ústavní pořádek, základní lidská práva a občanské svobody. Fenomén extremismu je přitom značně komplexní a proměnlivý, reflektující celou škálu faktorů, jako jsou ekonomické, sociální, náboženské či etnické podmínky, dále psychologické motivace jednotlivců a skupin, ale také vliv moderních technologií a sociálních sítí na šíření radikálních ideologií. V dnešní globalizované éře navíc dochází k bezprecedentnímu propojování extremistických organizací napříč zeměmi a kontinenty a k vytváření nadnárodních sítí spojujících dříve izolované buňky do mnohem většího a nebezpečnějšího celku. To vše nutně klade zvýšené nároky na bezpečnostní složky a akademickou obec v úsilí porozumět kořenům tohoto jevu, jeho proměnám a dopadům.

Extremistická hnutí svými aktivitami útočí na hodnoty lidských práv a občanských svobod, zasévají strach a nenávisť mezi různými skupinami obyvatel a vytvářejí podmínky pro růst násilí, terorismu a dalších forem zločinného chování. Jejich cílem je destabilizovat a zpochybnit demokratické zřízení a nastolení totalitních režimů potlačujících základní občanské svobody. V současném globalizovaném světě se extremismus navíc stává přeshraničním fenoménem, jehož dopady přesahují hranice jednotlivých států. Jeho radikální ideologie se díky internetu a sociálním sítím snadno šíří a představují reálnou hrozbu pro řadu zemí, včetně České republiky, Slovenské republiky a Spolkové republiky Německa.

Je proto naprosto klíčové tuto závažnou výzvu řešit a zpracovat ucelený vědecký vhled podložený důkladným výzkumem, který umožní přesně identifikovat bezpečnostní rizika, příčiny a projevy extremismu. Pouze skrze objektivní analýzu fenoménu a jeho vlivů lze navrhnout efektivní protopatření, preventivní programy a mechanismy posilující odolnost společnosti jako celku.

CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Hlavním cílem předložené diplomové práce na téma „Extremismus a jeho vliv na společnost“ je analyzovat různé druhy extremismu, vybranými metodami posoudit rizika extremismu na bezpečnost České republiky (dále jen „ČR“), Slovenské republiky (dále jen „SK“) a Spolkové republiky Německo (dále jen „SRN“) a navrhnout opatření a doporučení pro minimalizaci zjištěných rizik s cílem přispět ke zvýšení bezpečnosti obyvatel ČR. Práce si klade za cíl identifikovat klíčové bezpečnostní hrozby vyplývající z extremistických ideologií a provést detailní analýzu potenciálních rizik, která mohou mít negativní dopad na životy a bezpečí občanů těchto zemí. Dalším významným cílem je na základě získaných poznatků navrhnout efektivní doporučení k minimalizaci či eliminaci zjištěných rizik.

Předpokladem pro naplnění hlavního a dílčích cílů je důkladně zmapovat současnou krajně pravicovou, levicovou, náboženskou i environmentální extremistickou scénu zejména v evropském kontextu, analyzovat procesy vedoucí k radikalizaci jedinců a identifikovat nejnovější trendy a hrozby s extremismem spojené. Na základě obsáhlé rešerše relevantní odborné literatury, statistických údajů a výzkumných zpráv předních odborníků zabývajících se touto tematikou bude nastíněn komplexní obraz fenoménu extremismu zasazený do širšího politického, historického, náboženského a socioekonomického rámce. Abychom mohli extremismu lépe porozumět, je na dané téma vypracována literární rešerše z dostupných zdrojů. Dle získaných informací literární rešerší jsou v teoretické části popsány různé druhy extremismu. Dále jsou v práci uvedeny důležité právní předpisy Evropské unie (dále jen „EU“), které řeší extremismus. Ke splnění vytyčených cílů byla provedena rozsáhlá literární rešerše relevantních zdrojů, která položila teoretický základ pro praktickou část práce. Vědecký přístup byl dále podpořen využitím řady výzkumných metod zahrnujících explanaci, analýzu, dedukci a syntézu. Klíčovou roli v identifikaci a hodnocení rizik sehrály metody analýzy rizik What – If a jednoduchá bodová polokvantitativní metoda PNH. Tato metodologie umožnila komplexně zmapovat problematiku extremismu, jeho příčiny, projevy a důsledky s důrazem na přesnou identifikaci a vyhodnocení bezpečnostních hrozeb pro civilní obyvatelstvo. V neposlední řadě se diplomová práce zaměří na analýzu protiopatření a strategií boje s extremismem aplikovaných na národní i nadnárodní úrovni, a to od standardních právních a bezpečnostních postupů až po měkké formy prevence a komunikačních kampaní. Cílem bude zhodnotit efektivitu těchto politik, identifikovat případné mezery a navrhnout možnosti jejich zlepšení. Pro tyto účely bude využita metoda What – If a jednoduchou bodovou polokvantitativní metodou PNH.

Vzhledem k tomu, že se jedná o vysoce aktuální a společensky citlivé téma s přesahem do celé řady vědních disciplín, je nutné k problematice extremismu přistupovat s maximální obezřetností, objektivitou a vědeckou řádností. Tato práce si klade za cíl poskytnout ucelený, vyvážený názor na výzvy, jimž musí vzdorovat každá otevřená, pluralitní demokracie, a přispět tak k odborné diskusi i účinné tvorbě protiopatření směřujících k potlačení nadnárodního fenoménu extremismu, zachování občanských svobod a zajištění bezpečného prostředí pro současnou i budoucí generace.

Pro vypracování diplomové práce byly vymezeny následující dílčí cíle:

- Zpracovat literární rešerši pro dané téma a vymežit teoretický základ pro vypracování praktické části práce.
- Analyzovat rizika extremismu na společnost, se zaměřením na obyvatelstvo ČR, SK, a SRN.
- Identifikovat potenciální rizika extremismu za použití metody What – If.
- Vyhodnotit rizika extremismu a jeho vlivu na společnost prostřednictvím jednoduché bodové polokvantitativní metody PNH.
- Navrhnout doporučení pro minimalizaci vybraných rizik extremismu.

V diplomové práci jsou použity tyto metody:

- Literární rešerše bude vytvořena z odborné literatury související s extremismem s cílem stanovit teoretický rámec a znalostní základnu nezbytnou pro praktickou část práce
- Explanace k vysvětlení pojmu extremismus a pochopení jevů, které s tímto fenoménem souvisí
- Analýza bude použita k definování potenciálních hrozeb extremismu pro obyvatelstvo vybraných států.
- Metoda What – If bude použita ke stanovení rizik extremismu a jejich možných dopadů, které by ohrožovaly bezpečnost obyvatelstva
- Dedukce bude použita v souvislosti s aplikovanými metodami pro analýzu rizik extremismu.

- Metoda PNH bude použita pro analýzu a vyhodnocení rizik extremismu na bezpečnost obyvatelstva. Je analytická technika využívaná pro strukturované zhodnocení silných a slabých stránek určité situace či návrhu a pro formulování možných alternativních hypotéz nebo řešení.
- Syntéza, s jejíž pomocí je provedeno shrnutí dosažených poznatků směřujících k vytvoření doporučení v podobě nových návrhů pro minimalizaci vybraných rizik extremismu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 EXTREMISMUS V PRÁVNÍCH NORMÁCH A V ODBORNÉ LITERATUŘE

Extremismus je v dnešní době vnímán jako problém, kterému se dostává ze strany médií, obyvatelstva, a to především u odborné veřejnosti velké pozornosti, neboť v některých státech, nevyjímaje ČR, se zvedá vlna násilí, která je založena na náboženské, rasové, politické či jiné nenávisti. Extremismus je globálním problémem, na který je možné nahlížet z různých pohledů.

Extremismem se zabývá mnoho vědních oborů, jako například sociologie, psychologie, kriminologie, politologie, právo a další odborné obory.

1.1 Extremismus v právních normách

Extremismus není přesně definován v žádné konkrétní právní normě, avšak v mnoha zemích existují zákony a právní předpisy, které se týkají různých forem extremismu, jako je například terorismus, nenávistný projev, rasismus, xenofobie, radikalismus a další podobné aktivity. V každé zemi se mohou právní normy a opatření proti extremismu lišit, a proto je důležité se seznámit s konkrétními právními předpisy v dané jurisdikci.

K nejvýznamnějším lze zařadit tyto právní normy:

- **Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech 2200A (XXI)**, který byl přijat Valným shromážděním OSN v roce 1966, uznává právo na svobodu projevu, ale také stanovuje určité omezení tohoto práva v případě, že se jedná o podněcování nenávisti, násilí nebo diskriminaci na základě rasy, náboženství, národnosti nebo jiného společenského rozdílu. (Šimíček, 2012)
- **Úmluva Rady Evropy o prevenci terorismu**, která byla přijata v roce 2005 a stanovuje opatření pro boj proti terorismu, včetně prevence a potírání extremismu a radikalizace zahrnuje opatření týkající se trestního stíhání teroristických činů, spolupráce mezi zeměmi v boji proti terorismu a ochrany obětí terorismu. (Eur-Lex, 2018)
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541/EU**, o boji proti terorismu stanovuje minimální normy pro boj proti terorismu v členských státech EU. Jedná se o nástroj, který má zajistit koordinaci a spolupráci mezi státy v boji proti terorismu a ochranu občanů EU. Směrnice se zaměřuje na prevenci terorismu,

odhalování teroristických činů, stíhání pachatelů a ochranu obětí terorismu. Zahrnuje opatření v oblasti práva trestního, policejní spolupráce, výměny informací a spolupráce s třetími zeměmi. Cílem směrnice je zajistit, aby členské státy měly účinné nástroje pro boj proti terorismu, a aby jejich právní předpisy byly vzájemně kompatibilní. Směrnice vytváří rámce pro společné akce a spolupráci v boji proti terorismu v rámci EU. (Eur-Lex, 2017)

- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2017/853/EU**, o kontrolách naplňování zbraní se zaměřuje na prevenci a omezení přístupu k nelegálním zbraním, které mohou být použity k teroristickým útokům. (Eur-Lex, 2017)
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2005/60/ES**, o prevenci využívání finančního systému pro účely praní peněz a financování terorismu stanovuje opatření pro prevenci a odhalování financování terorismu prostřednictvím finančního systému. (Eur-Lex, 2005)
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2016/1148/EU**, o opatřeních pro zajištění vysoké úrovně sítě a informačních systémů v EU. Směrnice se zaměřuje na ochranu kritické infrastruktury a sítí před kybernetickými hrozbami, včetně teroristických útoků. (Ešipa, 2016)
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2016/680/EU** o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů policií a justicí, která se týká ochrany osobních údajů při vyšetřování trestných činů, včetně terorismu a extremismu. (Eur-Lex, 2016)
- **Směrnice Rady 2000/43/ES, o zavedení zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na rasu** stanovuje zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ. Jedná se o klíčový dokument v oblasti boje proti rasismu, xenofobii a diskriminaci. Je určena pro členské státy EU a další aktéry, kteří se podílejí na boji proti rasismu a diskriminaci. (Eur-Lex, 2000)
- **Nařízení Rady ES 2580/2001, o zvláštních opatřeních k boji proti terorismu** stanovuje opatření, která mají zabránit financování terorismu a vytváří mechanismy pro zamražení a zadržení finančních prostředků nebo ekonomických zdrojů, které jsou spojeny s teroristickými aktivitami. (Ešipa, 2001)

- **Listina základní práv Evropské unie 2012/C326/02** je právní dokument, ve kterém jsou uvedeny základní práva a svobody, které jsou zaručeny občanům EU. Jedná se o součást primárního práva EU a má stejnou právní hodnotu jako smlouvy zakládající EU. Cílem listiny je zaručit dodržování a respektování lidských práv ve všech členských státech EU a vytvořit jednotný standard lidských práv v rámci EU. Listina je závazná pro instituce EU a členské státy při provádění práva EU. (Eur-Lex, 2012)
- **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky**, je základním právním předpisem, který stanovuje základní principy státního zřízení, práva a svobody občanů, systém orgánů veřejné moci a jejich pravomoci, záruky práv a další důležité aspekty fungování demokratického a právního státu. (Česko, 1993)
- **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**, je součástí ústavního pořádku ČR, ve kterém jsou uvedeny krizové stavy. (Česko, 1998)
- **Usnesení č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky**, je základní právní dokument, který je součástí ústavního pořádku ČR. Stanovuje například právo na život, právo na svobodu a bezpečnost, právo na soukromí, právo na svobodu projevu a shromažďování, právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství, právo na rovnost, právo na spravedlivý soudní proces a další. (Česko, 1993)
- **Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon** stanovuje povinnosti a pravomoci orgánů veřejné správy, včetně orgánů bezpečnostního systému, při prevenci, řešení a likvidaci mimořádných událostí. Je základním právním předpisem pro zajištění bezpečnosti v ČR a zahrnuje také aspekty boje proti terorismu, ochrany lidských práv a prevence radikalizace. (Česko, 2000)
- **Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů**, obsahuje ustanovení týkající se trestnosti extremistických činů, jako je podněcování nenávisti, podněcování k násilí, šíření nenávistného obsahu nebo účast na extremistické skupině. Právní norma, která trestá některé formy extremismu, jako je podpora a propagace rasismu, xenofobie, nacionalismu a jiných forem nenávistného projevu. (Česko, 2009)

- **Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád** upravuje postupy a pravidla týkající se trestního řízení. Jedná se o právní předpis, který stanovuje postupy pro vyšetřování trestných činů, zajišťování důkazů, soudní proces a trestní sankce. (Česko, 1961)
- **Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů**, dává policii pravomoci a povinnosti v boji proti extremismu, včetně sledování extremistických skupin, monitorování jejich činností a zajišťování veřejného pořádku při extremistických demonstracích. (Česko, 2008)
- **Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím**, upravuje podmínky a omezení veřejného shromažďování a ukládá sankce za extremismus při shromažďování, které je v rozporu se zákony. (Česko, 1990)
- **Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin**, zajišťuje ochranu práv a svobod národnostních menšin v ČR, včetně prevence a boje proti jejich diskriminaci. (Česko, 2001)
- **Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti** upravuje způsob sběru, zpracování a sdílení informací v oblasti bezpečnosti a boje proti terorismu. (Česko, 2014)
- **Audit národní bezpečnosti** je zpráva, kterou připravuje a aktualizuje Bezpečnostní informační služba (dále jen „BIS“) ČR. Zaměřuje se na identifikaci potenciálních rizik a hrozeb, které mohou ohrozit bezpečnost ČR. Zahrnuje hodnocení na mezinárodní scéně, vztahy s ostatními státy, terorismus, kybernetickou bezpečnost, ekonomické a energetické hrozby, extremismus a další oblasti. (Ministerstvo vnitra ČR, 2016)
- **Strategie České republiky pro boj proti terorismu** je dokument, který stanovuje cíle, priority a opatření pro prevenci a potírání terorismu v ČR. Jedná se o strategický plán, který je vypracován a aktualizován Ministerstvem vnitra ČR. Strategie se zaměřuje na identifikaci a hodnocení teroristických hrozeb, koordinaci a spolupráci mezi různými bezpečnostními a informačními orgány, prevenci a odhalování teroristických činů a reakce na teroristické útoky. Zahrnuje také opatření v oblasti legislativy, vzdělávání, monitorování a informační kampaně. Cílem strategie je zajistit bezpečnost občanů ČR a ochranu jejich zájmů před teroristickými hrozbami. Strategie bere v úvahu mezinárodní kontext a spolupráci

s ostatními státy a mezinárodními organizacemi v boji proti terorismu. (Databáze strategií, 2013)

- **Bezpečnostní strategie státu ČR** je dokument, který definuje cíle, priority a opatření pro zajištění celkové bezpečnosti ČR. Jedná se o strategický plán, který je vypracován Ministerstvem vnitra (dále jen „MV“) ČR ve spolupráci s dalšími relevantními orgány a institucemi. Je zaměřena na identifikaci a hodnocení hrozeb pro bezpečnost státu v různých oblastech, včetně politické, vojenské, ekonomické, energetické, kybernetické informační a sociální oblasti. Zahrnuje také opatření pro prevenci, ochranu a reakci na tyto hrozby. Cílem je zajistit stabilitu, suverenitu a prosperitu ČR, stejně jako ochranu jejich občanů a jejich zájmů. (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2023)

1.2 Extremismus v odborné literatuře

K nejvýznamnější odborné literatuře, která pojednává o extrémismu lze zařadit tuto odbornou literaturu:

- **Extremismus a společnost** od autorky Barbory Vegrichtové odráží vývoj a vliv bezpečnostní situace v Evropě. Autorka seznamuje čtenáře s podstatou extremismu, ideologickým kořeny, nejvýznamnějšími subjekty extremistické scény v ČR, trestnou činností a propagandou. (Vegrichtová, 2017)
- **Extremismus, radikalismus, populismu a euroskepticismus** autorů Štefana Danics a Ladislavy Tejchmanová, kteří popisují uvedené pojmy, které jsou využívány jednak v politice, ale i v oborech společensko-vědních. Kniha je rovněž zaměřena na krajně pravicové politické uskupení ve vybraných státech Evropské unie (dále jen „EU“). (Danics, Tejchmanová, 2017)
- **Do tmy: tajný život extrémistů** rakouské výzkumné pracovnice Julia Ebner, která se infiltrovala mezi extremisty, a to z důvodu, aby pochopila jejich uvažování a vnímání. Poukazuje na to, jak se různé skupiny vzájemně živí, používají podobnou taktiku na vytváření sociálních bublin a využívají neschopnost anebo neochotu sociálních sítí regulovat nenávistný obsah. (Šimková, 2022)
- **Populismus – Extremismus – Terrorismus** si její autor Stefan Schieren klade za cíl objasnit základní koncepční otázky extremismu, populismu a terorismu a zdůraznit jejich všestrannost na základě jejich empirické relevance,

a to zejména po útocích na Světové obchodní centrum v New Yorku a na Pentagon ve Washingtonu z 11. září 2001, které se staly symbolem terorismu současné doby. Autor se zaměřuje na tyto události, pokouší se objasnit otázku, kdy lze politické hnutí ještě považovat za populistické a kdy na něj lze nahlížet jako na extremistické a za jakých okolností se extremistická hnutí uchylují k teroristickému násilí. (Schieren, 2014)

- **Moje vlast! Proč jsem byl neonacista** německého autora Christian E. Weißgerber je bibliografií bývalého představitele neonacistické scény v Německu, který následně jako vysokoškolský student hnutí opustil. Spisovatel se zabývá společenskými kontexty, které z mladých lidí dělají pravicové extremisty. (Weissgerber, 2020)
- **Extremismus** se německá autorka Anja Reumschüssel zaměřuje na extremistické názory, jež existují jednak v oblastech náboženských, politických a sociálních. Kdy lze mluvit o extremismu a kdy jen o extrémních názorech? Jak extremismus vzniká a jaká nebezpečí přináší? A jak se může společnost před extremismem chránit? (Reumschüssel, 2018)
- **Identita a mládež** českého autora Michala Ševčíka pojednává zejména o krajní pravici, krajně pravicové mládeži a politickém extremismu v ČR. (Ševčík, 2021)
- **Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2013** popisuje autor Josef Smolík českou krajně pravicovou scénu se zaměřením na Národní stranu. (Smolík, 2013)
- **Proti systému! Český radikální konzervatismus, fašismus a nacionální socialismus 20. a 21. století** popisují Jan Rataj, Miloš Dlouhý a Antonín Háka českou protisystémovou krajní pravici ve 20. a 21. století a jejímu postoji k demokratickému ustanovení Československé a následně i ČR. (Rataj et al., 2020)
- **Úvod do problematiky extremismu** popisuje David Lebeda ve své příručce pro pedagogy, co je vlastně extremismus, kdo je to extremist. (Lebeda, 2013)
- **Němečtí kverulanti** autora Davida Hanušky je zaměřena na členy scény „říšských občanů“ a „samosprávců“, kteří neuznávají existenci právního systému SRN. Tito členové „berou“ demokracii do svých rukou, odmítají se podvolit politickému systému. Všechna tato rebelie vyvrcholila v roce 2016, neboť jeden z příslušníků scény zastřelil svou zbraní příslušníka policejního sboru. (Hanuška, 2019)

- **Holocaust a Evropa po sedmdesáti letech: sociálně-psychologické mechanismy, dopady, asociace** od univerzitního profesora, vědce a přeživšího holocaustu Tomáše Radila, pojednává o sociálně-psychologických aspektech politických a společenských podmínek vzniku a rozvoje fašistických a jiných vražedných režimů a jejich ideologie. V knize je analyzována povaha a původ různých druhů antisemitismu, jakož i nenávist a šíření neofašistických hnutí. (Radil, 2016)
- **Populismus pro začátečníky: návod k ovládnání davů** rakouské novinářky Niny Horaczek a profesora ekonomie Waltra Ötsche, pojednává o fenoménu populismu a jeho vlivu na současnou politickou scénu. Autoři se snaží vysvětlit, co populismus znamená, jaké jsou jeho charakteristiky a jaké jsou důsledky jeho uplatnění ve společnosti. (Ötsche, Horaczek, 2020)
- **Alternativa pro Německo** její autor David Hanuška popisuje politickou stranu „Alternativa pro Německo“. Strana je známá svým euroskeptickým a protiimigračním postojem. Původně byla zaměřena na kritiku eurozóny a neschopnost evropské integrace. Postupem času se však její agendy rozšířily a strana se stala známou svým odmítáním masové migrace a multikulturalismu. Strana se profiluje jako konzervativní a nacionalistická, a snaží se získat podporu zejména od voličů, kteří mají obavy z globalizace, imigrace a nárůstu islámu v Německu. (Hanuška, 2018)
- **Možná přijde i diktátor** poukazuje Tomáš Klvaňa na to, že to, co se v současné době povedlo ČR, se může během zítřka úplně rozpadnout. Základní myšlenka zůstává – proč je v ohrožení tolerantní společnost, proč svoboda pomalu ale jistě ubývá. (Klvaňa, 2017)
- **Vzpouza proti globalizaci Proč lidé revoltují proti dnešnímu světu** popisuje izraelský novinář Nadav Ejal, proč se lidé bouří proti globalizaci. Ve své knize uvádí, že globalizace ničí ekosystémy, vede k vykořisťování a usnadňuje šíření různých pandemií. (Ejal, 2020)
- **Extremism behind bars** od Aleny Lochmanové a Ondřeje Koláře je zaměřena na problematiku extremismu a radikalizace ve vězeňském prostředí. V knize jsou popsány extremistické směry. (Lochmannová, Kolář, 2021)

- **O ozbrojeném boji v západní Evropě** od Mikuláše Pešty je zaměřena na levicový terorismus v SRN a v Itálii v 70. letech 20. století a na analýzu italsko-německé teroristické sítě, smlouvami mezi jednotlivými skupinami. (Pešta, 2018)
- **Těžký boty to vyřešej hned! Skinheads v Praze na konci 80. a začátku 90. let** Filip Vávra popisuje skinheadskou scénu v Praze, zaměřuje se i na skinheadské kapely jako jsou Braník a Orlík. (Vávra, 2017)

2 EXTREMISMUS A JEHO ČLENĚNÍ

Všeobecně platná definice pro pojem extremismus neexistuje. Například Ministerstvo vnitra ČR popisuje extremismus jako „*vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku*“. (MVČR, 2024)

Profesor Fakulty sociálních věcí Univerzity Karlovy v Praze Jan Charvát konstatuje, že extremismus je „*jakákoli ideologie nebo aktivita, která směřuje proti stávajícímu politickému systému jako takovému a klade si za cíl jeho likvidaci a následné nahrazení vlastní alternativou, většinou se předpokládá, že půjde o alternativu nedemokratickou*“ (Charvát, 2017)

Dle bývalého policisty Davida Lebedy „*je extremismus jakákoli ideologie (neonacismus, nacismus) nebo aktivita (demonstrace, článek, film či koncert), která směřuje proti stávajícímu vládnoucímu politickému systému (demokracii), chce jeho likvidaci a nahrazení nějakou, většinou nedemokratickou, alternativou (národní socialismus po vzoru období let 1933–1945 v Německu*“. (Lebeda, 2013)

Velmi často lze extremismus chápat jako jakoukoliv aktivitu nebo ideologii, jež směřuje proti stávajícímu politickému systému, a je velmi důrazně kladena za cíl jeho likvidace a následné nahrazení vlastní volbou.

Extremistické názory, postoje, akce a projevy představují okruh různorodých aktivit, jež jsou odehrávány především ve veřejném prostoru. Extremistická činnost zahrnuje širokou škálu chování a jednání, z nichž pouze určitá část překračuje mez zákona. Aby dosáhly svých cílů, používají extremisté různé prostředky a moderní propagační techniky, včetně internetu. „*Variabilita a heterogenita extremistického počínání a jeho subjektů je příčinou nesnázi v procesu identifikace extremismu ve společnosti*. (Vegrichtová, 2017)

Extremistická oblast působení zahrnuje vysoký počet skupin a jejich spřízněnců a podporovatelů. Z pohledu bezpečnosti nelze jednoznačně určit, kdo je nebo není extremistou. Postoje a názory společnosti vůči extremistickým projevům jsou různorodé. Znakem, který charakterizuje extremismus, je vysoká míra latence. Trestná činnost spojená s extremismem je velmi těžce odhalitelná. (Vegrichtová, 2017)

Význam slova „*extrém*“ pocházející z latinského *extremitas* či *extremus*, značící nejvzdálenější okraj, konec. V přeneseném smyslu slova okrajovost či krajnost ve smyslu

přemrštěnosti, přehnanosti. V britském politickém tisku se v 19. století objevily nové pojmy *extremist* (1846) a *extremism* (1865), které se začaly společně se slovem „radikalismus“ používat jako bojovné termíny k označení netolerantních a nesmiřitelných pozic. (Danics, Tejchmanová, 2017)

Za extremistické jsou považovány politické a vyhraněné postoje, které směřují ke změně nebo k odstranění demokratického režimu a za tímto záměrem jsou užívány všechny dosažitelné prostředky, nevyjímaje těch, které jsou již nad rámec právního státu. (Vegrichtová, 2017)

„Extremistická strana neuznává své postavení mezi dalšími stranami, protože ona je ta jediná správná a stojí proti nepřátelům, které je nutné zlikvidovat. Po uchopení moci spolu se svobodou likviduje nejen ostatní politické strany, ale nahrazuje soutěž politických stran výsadním postavením jediné strany vůči společnosti.“ (Danics, Tejchmanová, 2017, str. 19)

Podle definice ve vládní zprávě o problematice extremismu v ČR v roce 2002 jsou pod pojmem extremismus označovány vyhraněné ideologické postoje vybočující z ústavních a zákonných pramenů, které se vyznačují prvky intolerance, jež útočí proti základním demokratickým ústavním principům, které jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří:

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy),
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),
- nezaměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),
- soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 2 Ústavy),
- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),
- svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcižitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního

a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod). (Mareš, 2014)

Pojem extremismus je v ČR pojmem pouze úředním, není právním pojmem ve smyslu ukotvení v zákonných pramenech právního řádu ČR. Tudíž není používaným pojmem v trestním řádu nebo v trestním zákoníku. Využití extremistických symbolů v extremistické sféře nemusí vždy znamenat jejich trestnost. (Vegrichtová, 2017)

Extremistická symbolika je nejčastěji postihována podle trestního zákoníku, v hlavě XIII, ve které jsou uvedeny trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy, a to konkrétně v § 400 Genocidium, § 401 Útok proti lidskosti, § 402 Apartheid a diskriminace skupiny, § 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod, § 403a Šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod, § 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka, § 405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia. (Česko, 2009)

Z hlediska trestnosti lze symboly extremismu podle Jana Chmelíka zařadit do tří kategorií:

- kategorie A – symboly se zjevným rasovým podtextem (Obr. 1),
- kategorie B – symboly se skrytým rasovým obsahem (Obr. 1 a 2),
- kategorie C – symboly bez rasového podtextu (Chmelík, 2005, c1999).

Obrázek 1 Extremistické symboly (Zdroj: Chmelík, 2005, c1999)

Obrázek 2 Extremistické symboly (Zdroj: Chmelík, 2005, c1999)

Aktéři extremismu jsou především politické strany působící buď přímo jako jediná vládní strana v autonomním či totalitním režimu nebo v koaliční vládě, popřípadě může být extremistická pouze stranická skupina. Aktéry lze na:

- voliče,
- sympatizanty,
- aktivní členy,
- členy,
- vůdce a osoby s vyhraněnými extremistickými postoji či názory (Vegrichtová, 2017).

2.1 Typologie extremismu

Vhodné je rozčlenit extremismus, neboť každý projev extremismu může být následně rozdílně zařazen, zkoumán a vyhodnocen. Členění extremismu je velmi složité, neboť extremismus je ovlivněn různými faktory, jako jsou politické, sociální, kulturní, ekonomické a psychologické. Tyto faktory se mohou vzájemně prolínat a ovlivňovat se navzájem, což způsobuje složitost při jeho členění (Tab. 1). Různé formy extremismu se často vzájemně překrývají a prolínají. Základními varianty rozdělení extremismu jsou pravicový a levicový extremismus. Dále lze extremismus rozdělit na náboženský, etnický, radikálně ekologický a environmentální. (Vegrichtová, 2017)

Tabulka 1 Rozčlenění extremismu (Zdroj: vlastní zpracování, 2024)

Extremismus		
Pravicový	Levicový	Ostatní druhy
Neonacismus	Komunistický extremismus	Radikálně ekologický extremismus
Populistický extremismus	Socialistický extremismus	Náboženský extremismus
Identitární hnutí	Anarchistický extremismus	Etnický extremismus
Konzervativní extremismus	Antifašistický extremismus	Environmentální extremismus
Rasistický extremismus		Divácké násilí
Xenofobní extremismus		Různé subkulturní směry
Islamofobní extremismus		
Konspirační extremismus		
Separatistický extremismus		

2.1.1 Pravicový extremismus

Pravicový extremismus je zaměřený proti liberalisticky smýšlejícím lidem a demokratickému ústavnímu státu. Reaguje negativně na základy demokracie. Nepřetrvává zde žádná názorová jednota, naopak se zde objevují rozdílné projevy rasistických, antisemitských a nacionalistických prvků. Na pozici myšlenky shodných politických práv pro všechny by měl nastoupit politický pořádek, který by vytvořil organizaci zakládající se na nerovnosti lidí na jejich rasové, etnické či národní příslušnosti, výkonu a původu. Je zde zastáván názor, že příslušnost k rase, národu či etniku určuje hodnotu lidí. Práva jednotlivce ustupují do pozadí. (Ševčík, 2021) Znakem všech pravicových extremistických organizací je antisemitismus, který se vyskytuje v podobě kulturního, biologického nebo náboženského rasismu. Často je spojován s teoriemi o „židovském světovém spiknutí“ nebo o Židech, kteří řídí světovou ekonomiku. Za myšlenkový základ pravicového extremismu v dnešních demokratických státech lze považovat proti demokratický konzervatismus, který obsahuje:

- fašismus,
- xenofobii a rasismus,

- monarchismus,
- nacionalismus, který se dále člení: na společenství rasové, světonázorové a kulturní a dále lze do této skupiny zařadit etnopluralismus, populismus, etnocentrismus a separatismus. (Danics, Tejkalová, 2017)

Pravicový extremismus je politický směr, který se nachází na pravém konci politického spektra, zdůrazňuje konzervativní hodnoty, nacionalismus a odpor vůči imigraci. Jedná se o ideologii, která zastává konzervativní a nacionalistické hodnoty a často se spojuje s autoritářstvím a odmítáním multikulturalismu. Pravicoví extremisté často zdůrazňují národní identitu, tradice a bezpečnost státu. Charakterizuje se silným nacionalismem, autoritářstvím a zastáváním konzervativních hodnot. Pravicoví extremisté obecně odmítají multikulturalismus a upřednostňují homogenní společnost založenou na národní identitě. (Vegrichtová, 2017)

Jedním z hlavních aspektů pravicového extremismu je nacionalismus. Pravicoví extremisté obvykle hájí zájmy svého vlastního národa a upřednostňují homogenní společnost, ve které dominuje jedna etnická skupina, usilují o prosazení svých idejí a cítí se ohroženi skupinami s odlišnými názory. Věří, že ochrana národní identity a kultury je důležitá a mohou se stavět proti imigraci a multikulturalismu. (Ševčík, 2021) Pravicoví extremisté se často staví proti imigraci, prosazují ochranu národních hranic a mohou propagovat rasistické a xenofobní myšlenky. Mohou také prosazovat hierarchickou společnost s důrazem na tradice, rodinné hodnoty a náboženství. Pravicoví extremisté například požadují, aby existoval stát, který se bude starat pouze o občany vlastního etnika, protože se domnívají, že lidé z jiných etnických skupin jsou méně inteligentní, méně pracovití, ale zločinnější nebo prostě nemají právo, aby se o něj stát staral, neboť oni ani jejich předkové do něj nikdy nepatřili. (Reumschüssel, 2018)

V některých případech se pravicový extremismus projevuje násilím a terorismem. Existují pravicové extremistické skupiny, které napadají menšiny, organizují nenávistné kampaně a zapojují se do teroristických útoků s cílem destabilizovat společnost a prosadit svoji ideologii. (Lochmanová, Kolář, 2021)

Je důležité si uvědomit, že ne všichni konzervativní političtí příznivci nebo pravicoví aktivisté jsou extremisté. Pravicový extremismus je extrémní forma pravicové politiky, která překračuje demokratické hranice a zastává nenávistné názory a násilné metody. Existuje

mnoho odlišných proudů a interpretací pravicového extremismu v různých zemích a regionech. (Reumschüssel, 2018)

Je třeba zdůraznit význam rozlišování mezi konzervativními politickými příznivci a pravicovými extremisty. Ne všichni konzervativci jsou extremisté a je důležité oddělit mainstreamovou pravici od extremistických skupin. (Eatwell, Goodwin, 2018)

Pravicový extremismus lze dělit do několika hlavních proudů a podskupin. Různé země a regiony mohou mít své specifické proudy pravicového extremismu v závislosti na historickém a politickém kontextu. Pravicový extremismus se může dělit na podkategorie a proudy v závislosti na geografickém, politickém a historickém kontextu. Zde je několik příkladů:

- **Neonacismus** je proud pravicového extremismu, který je charakterizován návratem k neonacistickým ideologiím, které vycházejí z nacistického režimu Třetí říše. Neonacisté propagují rasovou čistotu, rasovou hierarchii a odmítají demokracii a lidská práva. Mohou se angažovat v nenávislných kampaních a násilných akcích proti menšinám. Často vyznávají nenávislné ideologie, které jsou založeny na rasové nadřazenosti, antisemitismu a odporu vůči menšinám. Neonacismus je extrémní forma pravicového extremismu a jeho ideologie jsou zavrženíhodné. Tyto skupiny často vykazují násilnou agresi vůči menšinám, včetně fyzických útoků a teroristických akcí. Je nezbytné se aktivně stavět proti jejich ideologiím a aktivitám a podporovat demokracii, rovnost a lidská práva. (Schieren, 2014) Neonacisté se často snaží o oživení symbolů a propagandy nacistického režimu, včetně užívání svastiky a jiných rasistických symbolů. Tyto skupiny mohou organizovat shromáždění, koncerty a další akce s cílem šířit svou ideologii a rekrutovat nové členy. Neonacismus je extrémní a marginální proud většiny společnosti. Je důležité se na tuto problematiku dívat s kritickým a analytickým pohledem a nezobrazovat neonacisty jako reprezentativní skupinu pravicového extremismu. (Schieren, 2014)
- **Populistický nacionalismus** je podskupina pravicového extremismu se zaměřením na podporu národní identity a ochranu národních zájmů. Je to složitý jev a jeho analýza vyžaduje multidimenzionální přístup. Je důležité zkoumat jeho sociální, politické a ekonomické příčiny, stejně jako jeho dopad na společnost a demokracii. Tento směr často vychází z frustrace a nespokojenosti obyvatelstva s politickými elitami, a snaží se oslovit široké masy lidí tím, že zastává jednoduchá a emocionálně přitažlivá poselství. Populističtí nacionalisté často využívají rétoriku proti imigraci,

globalizaci a elitám. Mohou prosazovat politiku, která omezuje práva menšin a upřednostňuje etnickou homogenitu. Tvrdí, že národní identita a suverenita jsou ohroženy a že je třeba je bránit. Tito extremisté často zdůrazňují potřebu ochrany hranic, kultury a tradic svého národa. (Ötsch, Horaczek, 2020) V populistickém nacionalismu je typické, že se snaží získat podporu zejména mezi nižšími sociálními vrstvami a v menších městech a venkovských oblastech. Tento směr často prezentuje sebe jako hlas „obyčejných lidí“ a tvrdí, že je ochotný stát na jejich straně proti „globálním elitám“, které údajně ignorují jejich potřeby a zájmy. Populistický nacionalismus může být také kontroverzní a rizikový, protože může podněcovat nenávisť a polarizaci ve společnosti. Tento směr je často spojován s diskriminací menšin a s omezením občanských práv a svobod. (Radil, 2016)

- **Identitární hnutí** je pravicový extremistický proud, který se zaměřuje na ochranu a propagaci etnické a kulturní identity, je kladen důraz na koncept „etnického přežití“. Hnutí je kontroverzní a jeho ideologie jsou často spojovány s rasismem, xenofobií a nacionalismem. Často prosazuje myšlenku kulturní a etnické homogenity, ve které jsou menšiny očividně odmítány. Snaží se získat si podporu zejména mladých lidí, kteří se cítí ohroženi změnou společnosti a vnímají svou kulturu a identitu jako důležitou. Toto hnutí vzniklo především v evropských zemích a získalo na popularitě v posledních letech. Identitární extremisté často zdůrazňují národní a kulturní stálost a bojují proti multikulturalismu, snaží se bránit národní identitu a kulturu před změnami, které vnímají jako ohrožení. Mohou se angažovat v protestech a kampaních proti imigraci a islámu. Dále tvrdí, že kultura a etnická identita jsou nedílnou součástí národa a že je třeba bránit ji proti vnějším vlivům a imigraci. Využívají symboliky a rétoriky, která se odvolává na středověkou historii a boje proti islámu. Mohou organizovat protesty a kampaně proti imigraci, multikulturalismu a globalizaci. Kritici tvrdí, že identitární extremisté přispívají k polarizaci společnosti a šíří nenávisť vůči menšinám. (Jarolím, 2016) Hnutí má různé podoby a interpretace v různých zemích. Je důležité zkoumat a analyzovat toto hnutí s kritickým a vědeckým přístupem, aby se lépe porozumělo jeho motivacím a dopadu na společnost. (Jarolím, 2016))
- **Konzervativní extremismus** je politický směr, který se zaměřuje na udržení tradičních hodnot a institucí ve společnosti. Konzervativní extremismus je kontroverzní a rizikový směr, protože může podněcovat diskriminaci a omezování

práv menšin. Kritici tvrdí, že konzervativní extremismus představuje hrozbu pro demokracii a lidská práva. Tento extremismus často vychází z konzervativní politiky, ale překračuje demokratické hranice a zastává nenávistné názory a násilné metody. Konzervativní extremisté mohou odmítat sociální změny a prosazovat omezení občanských svobod v souladu s tradicemi a náboženstvím. Mohou se také stavět proti LGBT⁺ právům a rovnosti žen. Často prosazují tradiční rodinné hodnoty a náboženské zásady, a mohou se stavět proti potratům, manželství osob stejného pohlaví a genderové rovnosti. Mohou rovněž podporovat autoritářský režim a silný stát, který uplatňuje přísnou kontrolu nad společností. Ne všichni konzervativní politici příznivci nebo konzervativní aktivisté jsou extremisté. (Shieren, 2014)

- **Rasistický extremismus** je proud pravicového extremismu, který se zaměřuje na rasovou nadřazenost a propagaci nenávisti vůči určitým rasovým skupinám. Tento extremismus je založen na myšlence, že některé rasy jsou nadřazené a mají právo ovládat a diskriminovat ostatní rasy. Rasističtí extremisté mohou uplatňovat násilí a diskriminaci vůči menšinám na základě jejich rasového původu. Staví se proti multikulturalismu a rasovému smíšení. Věří, že rasy by měly být oddělené, a že každá rasa by měla žít ve svém vlastním území. Rasistický extremismus často zdůrazňuje nesprávné stereotypy a předsudky vůči jiným rasám, což vede k diskriminaci, násilí a nenávisti. (Reumschüssel, 2018) Rasističtí extremisté mohou sebe prezentovat jako obránce své vlastní rasy a kultury. Mohou organizovat shromáždění, koncerty a další akce, které šíří jejich nenávistnou ideologii a snaží se získat nové příznivce. Některé rasistické extremistické skupiny mohou dokonce provádět teroristické útoky proti menšinám, s cílem zastrážit a destabilizovat společnost. (Mlejnková, 2014) Rasistický extremismus je nebezpečný a zavrženíhodný. Tento extremismus představuje hrozbu pro lidská práva, demokracii a rovnost. Je třeba aktivně bojovat proti rasismu a podporovat inkluzivní a tolerantní společnost. Rasistický extremismus je extrémní a extrémně nebezpečný směr pravicového extremismu. (Reumschüssel, 2018)
- **Xenofobní extremismus** je směr pravicového extremismu podněcující nenávist a diskriminaci vůči cizincům a imigrantům. Je založen na strachu z neznámého a na předsudcích vůči lidem s odlišným národnostním nebo kulturním původem. Xenofobní extremisté mohou prosazovat politiky, které omezují imigraci a podněcují nenávistné nálady vůči cizincům. Tvrdí, že imigranti ohrožují národní identitu,

pracovní trh a sociální stabilitu. Snaží se podněcovat negativní nálady vůči imigrantům a uplatňovat diskriminaci a násilí vůči nim. Mohou organizovat protesty a kampaně proti imigraci a využívat xenofobní rétoriku, která šíří strach a nenávisť. (Ejal, 2020) Xenofobní extremismus může také podporovat politiky, které omezují práva imigrantů a zpřísňují imigrační politiku. je nebezpečný a zavrženíhodný, představuje hrozbu pro lidská práva, rovnost a mezikulturní porozumění. Je nezbytné bojovat proti xenofobii a podporovat inkluzivní a tolerantní společnost, která respektuje všechny lidi bez ohledu na jejich původ. (Šimková, 2021)

- **Islamofobní extremismus** se zaměřuje na nenávisť vůči islámu a muslimům. Je založen na předsudcích, stereotypizaci a strachu z islámu, který je často vnímán jako hrozba pro západní hodnoty a společnost. Islamofobní extremisté mohou prosazovat politiky, které omezují imigraci a podněcují nenávisťné nálady vůči cizincům. Často šíří nenávisťnou rétoriku a propagují negativní obrazy a předsudky vůči muslimům. Mohou se angažovat v kampaních, které podporují omezování práva muslimských komunit, omezování imigrace z muslimských zemí a zpřísňování bezpečnostních opatření vůči muslimům. (Reumschüssel, 2018) Islamofobní extremismus může také podněcovat a podporovat násilí vůči muslimům a mezináboženský konflikt. Tento druh extremismu je nebezpečný a zavrženíhodný, představuje hrozbu pro mezikulturní porozumění, rovnost a svobodu náboženského vyznání. Je důležité bojovat proti islamofobii a podporovat inkluzivní a tolerantní společnost, která respektuje všechny náboženské a kulturní skupiny. (Bárta, Kovář, Foltýn, 2015)
- **Konspirační extremismus** je forma pravicového extremismu, která se zaměřuje na šíření konspiračních teorií a přesvědčení o spiknutích určitých skupin nebo institucí. Tento extremismus je založen na nedůvěře vůči oficiálním informacím a přesvědčení, že pravda je skrytá za zdánlivě skrytými a temnými silami. Konspirační extremisté mohou vidět určité skupiny, jako jsou židé nebo vládní instituce, jako zdroj problémů ve společnosti. Rovněž tvrdí, že vlády, korporace nebo jiné mocenské instituce se údajně spikly za účelem ovládnutí světa, potlačení svobody nebo manipulace s veřejností. Tyto teorie mohou s sebou nést rasistické, antisemitské nebo xenofobní prvky a často se zaměřují na určité skupiny jako na údajné pachatele spiknutí. Šíří své názory prostřednictvím alternativních médií, internetových diskusí a sociálních médií, kde mohou nalézt podporu a utvářet

komunity s podobnými přesvědčeními. Mohou také organizovat shromáždění a akce, aby sdíleli své konspirační teorie a snažili se přesvědčit další lidi o svých názorech. Konspirační extremismus je rizikový a zavádějící. Tyto teorie často nemají pevné důkazy a mohou vést k nenávisti, diskriminaci a nepochopení skutečných společenských problémů. Kritici tvrdí, že konspirační extremismus podkopává důvěru v demokratické instituce a zpochybňuje vědecké poznatky a objektivní zpravodajství. (Ministerstvo vnitra, 2022)

- **Separatistický extremismus** se zaměřuje na separatismus a snahu o oddělení určité etnické nebo národní skupiny od hlavní společnosti. Vychází z přesvědčení, že daná skupina má právo na vlastní nezávislý stát nebo autonomní region v rámci geografického území, ve kterém žije. Vztahuje se často k etnickým nebo národnostním menšinám, které se cítí opomíjené nebo potlačované ve své mateřské zemi. Separatistické extremistické skupiny mohou usilovat o politickou nezávislost, kulturní autonomii nebo územní rozdělení. Někdy mohou použít násilí nebo teroristické metody k dosažení svých cílů. Rovněž mohou usilovat o vytvoření vlastního nezávislého státu nebo autonomního regionu. Separatistický extremismus často vzniká jako reakce na nerovnoprávnost, diskriminaci nebo nespravedlivou politiku vůči dané skupině. Tento extremismus může být podporován silným pocitem sounáležitosti a identifikace s vlastní kulturou a historií. Někdy se separatistický extremismus také spojuje s národní hrdostí a sebeurčením. Separatistický extremismus může mít různé formy a motivace v závislosti na konkrétní skupině a regionu. Některé separatistické hnutí mohou usilovat o mírové vyřešení konfliktu a politickou autonomii, zatímco jiné mohou používat násilí a terorismus k dosažení svých cílů. (Esman, 2017)

Podkategorie pravicového extremismu se vzájemně nevylučující a mohou se překrývat. Pravicový extremismus je rozmanitý a může se lišit v různých zemích a kontextech.

2.1.2 Levicový extremismus

Levicový extremismus je pojmem používaným k popisu politického směru, který se nachází na levém konci politického spektra a prosazuje radikální sociální a ekonomické změny. Tento směr obecně odmítá kapitalismus a přiklání se k myšlenkám kolektivismu a rovnosti. Může se projevovat různými způsoby, jako jsou demonstrace, protesty a v extrémních případech i násilí. (Vegrichtová, 2017) Levicoví extremisté často usilují o zrušení

soukromého vlastnictví a nahrazení ho společným vlastnictvím, čímž by se mělo dosáhnout rovnoměrnější distribuce bohatství a zrušit sociální nerovnost. Věří, že kapitalismus je základním zdrojem sociálních problémů a že stát by měl hrát aktivní roli ve spravedlivém rozdělování bohatství. Tito aktivisté často podporují státní intervenci do ekonomiky, aby se zajistila sociální spravedlnost a ochrana slabších vrstev obyvatelstva. Rovněž podporují silnou státní intervenci do ekonomiky, aby zajistili sociální spravedlnost. Věří, že pouze tímto způsobem lze dosáhnout rovných příležitostí a ochrany slabších vrstev obyvatelstva. Někteří zastánci levicového extremismu také podporují myšlenky kolektivismu a společenského vlastnictví prostřednictvím státního vlastnictví, průmyslu či veřejných služeb. Levicoví extremisté požadují stát, ve kterém budou všechny výrobní prostředky, např. suroviny, stroje a továrny, patřit všem občanům státu, neboť věří, že pokud by pouze malá skupina občanů vlastnila všechny výrobní prostředky, tak by mnoho lidí bylo vykořisťováno. Někteří levicoví extremisté mohou propagovat revoluční myšlenky a snažit se získat politickou moc násilnými prostředky, kdy se uchylují k násilí, sabotážím a terorismu, aby dosáhly svých cílů. Tyto radikální skupiny jsou často izolované a nejsou reprezentativním příkladem pro levicový extremismus jako celek. Na druhou stranu někteří z nich se zaměřují na sociální spravedlnost, ochranu životního prostředí nebo lidská práva. Je tedy důležité rozlišovat mezi mírumilovnými aktivisty a těmi, kteří se uchylují k násilí. Aktivisté využívají mírové protesty a demonstrace k prosazování svých politických cílů. (Reumschüssel, 2018) Levicový extremismus lze rozdělit do několika hlavních proudů a podskupin:

- **Komunistický extremismus** se opírá o myšlenky Karla Marxe a Friedricha Engelse a prosazuje zrušení kapitalismu a nástup komunistického systému. Je založen na přesvědčení, že kapitalismus je systémem, který je základem sociální nerovnosti a vykořisťování pracující třídy. Velmi často se projevuje revolučními myšlenkami a akcemi. Komunistická revoluce by měla zničit kapitalistický systém a nahradit ho diktaturou proletariátu, která by postupně přešla do společnosti bez tříd. V komunistické společnosti by měl být veškerý majetek ve společném vlastnictví a rozhodování by mělo být kolektivní. Komunističtí extremisté se snaží dosáhnout zrušení kapitalistického systému a nahrazení ho komunistickou společností, ve které by bylo kolektivní vlastnictví prostředkem výroby a rovné rozdělení bohatství. Věří v kolektivní vlastnictví a centrální plánování ekonomiky a často kritizují kapitalismus za to, že vytváří nerovnost a vykořisťování pracujících tříd. Věří, že pouze kolektivní vlastnictví prostředků výroby a centrální plánování ekonomiky

může zajistit spravedlivé rozdělení bohatství a zrušit sociální nerovnost. Tito extrémisté také často kritizují buržoazii jako třídu, která ovládá ekonomiku a politiku ve prospěch svých vlastních zájmů. Komunistický extremismus má mnoho podob a interpretací. Existují různé proudy komunistického myšlení, jako je marxismus-leninismus, maoismus, trockismus atd., které mají své vlastní specifické teorie a strategie pro dosažení komunistické společnosti. Historicky se tento proud projevil například v podobě komunistických stran a revolucí. (Rožňák, 2014)

- **Socialistický extremismus** je podskupina levicového extremismu, zaměřuje se na sociální spravedlnost a rovnost ve společnosti. Socialističtí extrémisté prosazují rozsáhlou sociální ochranu, vysoké progresivní zdanění a silnou státní regulaci ekonomiky. Staví se proti kapitalismu a prosazují silnou státní regulaci ekonomiky a rozsáhlou sociální ochranu. Socialistický extremismus se liší od komunistického extremismu v míře státního vlastnictví a kontroly ekonomiky. Rozdíly mezi socialisty a komunisty spočívají obvykle v míře státního vlastnictví a kontroly ekonomiky. Cílem socialistických extrémistů je dosáhnout spravedlivého rozdělení bohatství a zajištění základních potřeb pro všechny občany. Věří, že kapitalismus vytváří sociální nerovnost a vykořisťuje pracující třídu. Socialistický extremismus se snaží tuto nerovnost vyrovnat prostřednictvím progresivního zdanění bohatých, veřejného vlastnictví klíčových odvětví ekonomiky a sociálních programů, jako je zdravotní péče a vzdělávání. (Westberg, 2019) Socialistické extremistické hnutí se často angažuje v politické aktivitě a prosazuje změny prostřednictvím demokratického procesu. Aktivisté se mohou podílet na vytváření politických stran, účastnit se protestů a demonstrací, a snažit se ovlivnit veřejné mínění a politická rozhodnutí ve prospěch sociální spravedlnosti. Socialismus má různé formy a interpretace, existují různé proudy socialistického myšlení, jako je demokratický socialismus, tržní socialismus a sociální demokracie, které se liší v míře státního zásahu do ekonomiky a sociálního systému. (Westberg, 2019)
- **Anarchistický extremismus** je ideologický směr levicového extremismu, který se vyznačuje odmítáním formálních autorit a hierarchií, včetně státní moci. Je založen na antiautoritářském přístupu k moci a hierarchii. Zasazuje se o dosažení volnosti a rovnosti ve společnosti. Projevuje se prostřednictvím protestů, vandalismu, sabotážemi, násilím a pouličními střety s bezpečnostními složkami. Násilí a destrukce jsou považovány za prostředky k dosažení změny a zpochybnění

dominantních struktur. Anarchisté se často angažují v boji za sociální spravedlnost a rovnost. Zastávají se marginalizovaných a opomíjených skupin, jako jsou pracující třídy, menšiny a imigranti. Mohou se angažovat v protestech proti nadnárodním korporacím, bankám a finančním institucím. Věří v decentralizovanou společnost, ve které by lidé žili v absolutní svobodě a rovnosti. Podporují autonomii a vzájemnou pomoc v rámci komunit. Anarchisté věří v ideál svobodné společnosti, ve které by neexistovala žádná forma nadvlády nebo nuceného podřízení. Cílem anarchistických extremistů je vytvořit decentralizovanou společnost založenou na dobrovolné spolupráci a rovnosti. Odmítají jakoukoliv formu nuceného podřízení a prosazují autonomii a svobodu jednotlivce. Věří, že každý jedinec by měl mít právo na sebeurčení a spolupráci na dobrovolné bázi, lidé by měli spolupracovat na základě dobrovolnosti a vzájemného respektu namísto vykořisťování a soutěže. (Vegrichtová, 2017) Anarchistický extremismus není jednotný a existuje zde různá spektra názorů a přístupů. Anarchisté se mohou lišit v tom, jakými prostředky a strategiemi se snaží dosáhnout svých ideálů. Někteří se zaměřují na nenásilné formy protestu a aktivismu, zatímco jiní preferují radikálnější a násilnější taktiky. (Vegrichtová, 2017)

- **Antifašistický extremismus** je politický směr, který se zaměřuje na boj proti fašismu, rasismu a dalším extremistickým ideologiím. Projevuje se prostřednictvím aktivismu a protestů. Zdůrazňuje autonomii jednotlivce a boj za rovnost a spravedlnost, obecně odmítá násilí jako primární prostředek k dosažení cílů. Není jednotným hnutím, ale spíše rozmanitou sítí jednotlivců a skupin s různými přístupy a strategiemi. Spolupracuje s dalšími organizacemi a skupinami, které sdílí podobné hodnoty a cíle. Tato spolupráce může zahrnovat politické strany, občanská sdružení, studentské organizace a další aktéry, kteří se snaží bojovat proti fašismu. (Bray, 2017) Antifašisté často využívají protesty, demonstrace a konfrontace jako prostředky k prosazování svých cílů. Někteří antifašisté mohou využívat i násilí jako prostředek k dosažení svých cílů. Nicméně je důležité rozlišovat mezi mírumilovnými aktivisty a těmi, kteří se uchylují k násilí. Antifašisté často využívají různé druhy aktivismu a protestů ke konfrontaci s extremistickými skupinami a organizacemi. Cílem je omezit jejich vliv a odrazit jejich snahu o šíření své ideologie. Antifašisté často podporují a účastní se mírových demonstrací, kampaní a vzdělávacích aktivit, které mají za cíl osvětovou práci a zvýšení povědomí

o nebezpečí extremismu. Antifašisté se snaží ochraňovat demokracii, lidská práva a rovnost ve společnosti. Jejich hlavním cílem je zabránit šíření násilí a nenávisti, které jsou spojeny s extremistickými ideologiemi. Existují mírumilovní antifašisté, kteří se snaží bojovat proti fašismu a rasismu prostřednictvím demokratických prostředků, jako je politická aktivita, osvěta a prosazování legislativních změn. (Bray, 2017)

Rozdělení levicového extremismu nejsou pevně vymezená, existuje mnoho překryvů mezi různými proudy. Navíc se levicový extremismus v různých zemích a regionech může lišit v závislosti na historickém a politickém kontextu.

2.1.3 Radikálně ekologický extremismus

Radikálně ekologický extremismus je forma extremismu, která se zaměřuje na ochranu přírody a životního prostředí. Radikálně ekologický extremismus je složitý jev, který vyžaduje multidimenzionální přístup při jeho studiu. Je důležité zkoumat jeho ideologie, taktiky a dopad na společnost a rovnováhu mezi ochranou životního prostředí a dodržováním právních zásad. (Vegrichtová, 2017) Radikálně ekologičtí extremisté mohou provádět aktivity, které jsou v rozporu se zákony a mohou zahrnovat například sabotáže, požáry, blokády nebo vandalství. Cílem těchto akcí je upoutat pozornost na environmentální problémy a narušit činnosti nebo instituce, které považují za škodlivé pro životní prostředí. Tito extremisté jsou přesvědčeni, že současné činnosti lidstva jsou hlavní příčinou ekologických problémů, a proto podnikají extrémní kroky k prosazení svých cílů. Někteří považují tyto extremisty za hrdiny, kteří se snaží chránit přírodu a bojovat za udržitelnost, zatímco jiní je označují za teroristy, kteří ohrožují bezpečnost a majetek. (Vegrichtová, 2017) Radikálně ekologický extremismus se může dělit na různé podkategorie a proudy v závislosti na konkrétních ideologiích a taktikách. Zde jsou některé příklady:

- **Ekoterorismus** je forma radikálně ekologického extremismu, která používá násilí nebo teroristické metody k prosazení svých cílů. Ekoteroristé mohou provádět útoky na průmyslové objekty, stavby nebo vozidla, které považují za škodlivé pro životní prostředí. Cílem je vyvolat strach a vyvíjet tlak na ochranu přírody. Mohou provádět různé formy útoků, jako jsou požáry, výbuchy, sabotáže, vniknutí do zařízení nebo kybernetické útoky. Cílem těchto akcí je vyvolat strach a poškodit nebo paralyzovat tyto cíle, aby se upoutala pozornost na ekologické problémy. (Vegrichtová, 2017)

- **Direct action** je proud radikálně ekologického extremismu, který se zaměřuje na přímé akce a protesty proti institucím nebo průmyslovým odvětvím, které považují za zodpovědné za ekologické problémy. Může zahrnovat blokády, obstrukce, sabotáže nebo okupace prostor. Cílem je upoutat pozornost a vyvolat změnu, vyvinout tlak na cílovou instituci nebo průmyslový sektor a donutit je změnit své praktiky, které jsou považovány za škodlivé pro životní prostředí. Je často spojována s radikálními ekologickými hnutími, která se snaží o ochranu přírody a dosažení udržitelnosti. Tyto hnutí mohou využívat různé taktiky a strategie, aby upozornila na ekologické problémy a vyvolala veřejnou diskusi. (Britannica, ©2024)
- **Earth Liberation Front** (dále jen „ELF“) je mezinárodní hnutí, které se zaměřuje na boj proti průmyslovému znečištění a destrukci přírody. Je charakterizováno svou decentralizovanou strukturou, což znamená, že jednotlivé skupiny nebo jednotlivci mohou vykonávat akce pod značkou ELF nezávisle na sobě. Tato struktura usnadňuje těmto skupinám vyhýbat se odhalení a pronásledování ze strany právních orgánů. Je známý svými násilnými akcemi, jako jsou požáry nebo vandalství, které cílí na instituce nebo objekty, které považují za škodlivé pro životní prostředí. Cílem je poškodit nebo zničit infrastruktury, zařízení nebo objekty, které jsou považovány za škodlivé pro životní prostředí. (Counter Extremism Project, © 2024)
- **Animal Liberation Front** (dále jen „ALF“) je hnutí aktivistů, které se zaměřuje na osvobození a ochranu zvířat, věří, že zvířata mají práva a hodnotu samy o sobě a že by měla být uznána a respektována. Toto hnutí se snaží upozornit na utrpení zvířat v různých oblastech, jako je průmyslové zemědělství, kožešinový průmysl, výzkum na zvířatech a zábavní průmysl. Je často spojováno s filozofií animalismu, která prosazuje rovnost a práva zvířat na život, svobodu a ochranu před utrpením. Toto hnutí je často kritizováno za použití násilí a za páchaní trestných činů. Nicméně, zastánci ALF tvrdí, že jejich akce jsou legitimní formou občanského odporu proti zvířecímu utrpení a že jsou motivováni morální povinností chránit slabší a bezbranné bytosti. (Counter Extremism Project, © 2024)
- **Deep Ecology** je ideologie se zaměřením na hlubokou změnu ve vnímání životního prostředí a lidského místa v něm. Strana prosazuje uznání všech forem života a přírody jako hodnotných a zasluhujících ochranu. Radikální přístup k hluboké ekologii může zahrnovat odmítnutí moderní společnosti a technologie

ve prospěch úplné harmonie s přírodou. Prosazuje uznání všech forem života a přírody jako hodnotných a zasluhujících ochranu. Zastánci tohoto hnutí tvrdí, že všechny živé bytosti mají právo na život a na svobodný rozvoj. Důležitým aspektem je podpora ochrany biodiverzity a přírodních ekosystémů, uznání vzájemného propojení a vzájemné závislosti mezi všemi částmi ekosystému. Klade důraz na ekologickou rovnováhu, udržitelnost a respekt k životnímu prostředí. Zastánci tohoto přístupu často zdůrazňují potřebu omezit nadměrnou spotřebu, změnit své životní styly a přehodnotit vztah ke konzumní kultuře. (Spanne, 2021)

Tyto podkategorie se vzájemně nevylučující a mohou se překrývat. Radikálně ekologický extremismus může mít různé formy a motivace v závislosti na konkrétních ideologiích a regionech.

2.1.4 Náboženský extremismus

Náboženský extremismus je forma extremismu, která vychází z náboženských přesvědčení a motivací, včetně víry v posvátný boj. Tento extremismus se vyznačuje extrémním a radikálním chápáním náboženských nauk a snahou prosazovat své přesvědčení násilnými nebo nelegálními prostředky, může tak být spojen s politickým radikalismem a snahou ovlivnit politické dění ve prospěch určité náboženské ideologie nebo vytvoření náboženského státu. (Jones, 2018) Je důležité rozlišovat mezi náboženstvím samotným a extremistickými frakcemi uvnitř náboženské komunity. Většina náboženství má mírový charakter a odsuzuje násilí. Některé náboženské extremistické skupiny mohou usilovat o politickou nebo náboženskou dominanci, potlačování jiných náboženských či etnických skupin nebo prosazování násilných činů v rámci své víry. Mohou považovat svou víru za jedinou pravou a ostatní za nepřátele nebo odpadlíky. To může vést k násilí, terorismu a konfliktům jak v rámci náboženské komunity, tak i mezi různými náboženskými skupinami. Někteří extremisté využívají náboženskou identitu k šíření nenávisti vůči jiným náboženským nebo etnickým skupinám. To může vést k násilným útokům, terorismu, etnickému či náboženskému vyhnání a dalším formám diskriminace. Náboženští extremisté, zejména islamisté, usilují o společnost, ve které všichni lidé dodržují náboženská pravidla, protože se považují za obránce božích přikázání anebo protože věří, že je Bůh potrestá, pokud by se těmito pravidly neřídili. (Reumschüssel, 2018) Náboženský extremismus není charakteristický pro jedno konkrétní náboženství. Existují extremistické skupiny a hnutí ve všech hlavních náboženstvích, včetně křesťanství, islámu, hinduismu, buddhismu a dalších. (Vegrichtová, 2017)

2.1.5 Divácké násilí

Divácké násilí ve spojitosti s pravicovým extremismem je jev, který vykazuje různé formy agresivního chování, které se projevují během veřejných shromáždění, demonstrací nebo sportovních událostí. Tento termín se často používá k popisu situací, kdy dochází k fyzickým střetům mezi různými skupinami s odlišnými politickými, etnickými nebo ideologickými názory. Existuje řada faktorů, které mohou přispět k rozvoji diváckého násilí ve spojitosti s pravicovým extremismem. Jedním z hlavních faktorů je polarizace společnosti a politické klima, které podporuje agresivní rétoriku a konfliktní situace. Dalším faktorem může být nedostatek dialogu a porozumění mezi různými skupinami, což vede k eskalaci konfliktů. Také sociální média a internet mohou hrát roli v šíření nenávisti a podněcování k násilí. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2024) Divácké násilí ve spojitosti s pravicovým extremismem není pouze výsledkem ideologických rozdílů, ale také souvisí s emocionálním napětím a skupinovou dynamikou. Lidé se mohou cítit naléhavě, aby hájili své ideály a bránili svou skupinu, což může vyvolat násilné chování. Dalším aspektem je role provokatérů a extremistických vůdců, kteří se snaží vyvolat konflikty a podnítit násilí. Často využívají manipulace a dezinformace, aby získali podporu a vyvolali silné emocionální reakce u svých stoupců (Lebeda, 2013):

- **Hooligans** jsou skupiny jedinců, kteří se angažují v násilném, agresivním a často organizovaném chování během sportovních událostí. Tento fenomén je obzvláště spojen s fotbalovými zápasy, kde se hooligans často střetávají s fanoušky jiných týmu nebo s policií. (Hedde, 2016) Hooliganismus je obecně vnímán jako projev sociálního a skupinového chování, který je motivován identitou, sounáležitostí a rivalitou mezi různými fanouškovskými skupinami. Rovněž ale není univerzálním jevem a jeho výskyt se liší v různých zemích a kulturách. Některé země a fotbalové kluby se snaží bojovat proti hooliganismu prostřednictvím zavedení bezpečnostních opatření, spolupráce s policií a vytvářením prostředí, které odmítá násilí. Hooliganské skupiny často mají své vlastní hierarchie, rituály a způsoby chování, které je odlišují od běžných fanoušků. Mezi faktory, které mohou přispět ke vzniku a rozšíření hooliganismu patří například socioekonomické problémy, jako je nezaměstnanost, chudoba nebo nedostatek perspektivity, které mohou vést k frustraci a agresi. Také příklon k alkoholu nebo jiným návykovým látkám může hrát roli ve vzniku násilného chování. (Hedde, 2016)

- **Ultras** jsou fanouškovské skupiny, které jsou vášnivě angažovány v podpoře svého sportovního týmu, zejména ve fotbale a mohou být spojovány s pravicovým extremismem. Existuje několik faktorů, které mohou přispět k spojení ultras se skupinami pravicového extremismu. Mezi tyto faktory patří ideologická přesvědčení jednotlivých členů skupin, příklon k násilí a agresii, nebo společné cíle spojené s nacionalismem, xenofobií nebo rasismem, výroba a nošení extremistických symbolů nebo zapojení se do násilných střetů s fanoušky jiných týmů, menšinovým skupinám nebo s policií. Tyto skupiny jsou často známé svou hlasitou a vášnivou podporou během zápasů, vytvářejí choreografie a specifickou atmosféru na stadionu. Je důležité rozlišovat mezi většinou ultras skupin, které se zaměřují na podporu týmu a vytváření pozitivní atmosféry, a těmi, které se angažují v extremistických aktivitách. Je nezbytné, aby se kluby, fanoušci, organizace a bezpečnostní složky zaměřili na prevenci a potlačení extremistických projevů v rámci ultras skupin a vytvářeli prostředí, které podporuje fair play, respekt a inkluzi ve sportu. (Ševčík, 2021)

2.1.6 Etnický extremismus

Etnický extremismus je forma extremismu, která se zaměřuje na prosazování nezávislosti či autonomie konkrétní etnické skupiny, vyskytuje se v rámci společnosti, kdy jednotlivé etnické skupiny projevují extrémní názory a chování, které jsou založeny na rasové, etnické nebo kulturní příslušnosti. Může zahrnovat nenávistné projevy, diskriminaci, násilí nebo dokonce teroristické činy, může být zakořeněn v historických konfliktech mezi etnickými skupinami, společenskou nerovností, politickou manipulací nebo pocitem ohrožení identity. Tato motivace může vést k radikalizaci jednotlivců, kteří se pak angažují v extremistických aktivitách. Tento jev je často motivován pocitem nespravedlnosti, diskriminace a ovlivňuje skupiny s odlišnou etnickou identitou, které se cítí ohroženy nebo marginalizovány ve společnosti. Etnický extremismus se často šíří prostřednictvím internetu a sociálních médií. Tyto platformy mohou sloužit jako prostředek pro radikalizaci a komunikaci mezi jednotlivými extremistickými skupinami. Je důležité monitorování a prevence takového obsahu a současně podpora vzdělávání a informovanost veřejnosti o rizicích spojených s etnickým extremismem. (Danics, Tejchmanová, 2017) Existuje řada faktorů, které mohou přispět ke vzniku a rozšíření etnického extremismu. Patří sem socioekonomické problémy, jako je chudoba, nezaměstnanost nebo sociální nerovnosti, které mohou vyvolat pocit

frustrace a nespravedlnosti u etnických skupin. Diskriminace vůči určitým etnickým skupinám také může hrát důležitou roli v radikalizaci.

2.1.7 Environmentální extremismus

Environmentální extremismus je termín, který se používá k popisu extrémních forem aktivismu nebo protestu, které jsou zaměřeny na ochranu životního prostředí. Může zahrnovat širokou škálu aktivit, které se pohybují od mírumilovných protestů a občanské neposlušnosti až po násilné činy nebo teroristické útoky. Tito extremisté jsou motivováni obavami o ekologické problémy, jako je změna klimatu, ztráta biodiverzity, znečištění a ničení přírodních zdrojů. Je fenomén, který vyvolává různé reakce a debaty. Představuje jen malou část celkového spektra aktivit a názorů v oblasti ochrany životního prostředí. Většina ochránců životního prostředí se angažuje v legálních a mírumilovných aktivitách, jako jsou petice, veřejné protesty, vzdělávání nebo zapojení se do politického procesu. (Novák, 2018) Je však důležité rozlišovat mezi environmentálním extremismem a legitimním aktivismem. Environmentální extremisté, kteří se uchylují k násilí nebo terorismu, jsou výjimkou a nereprezentují všechny, kteří se snaží o ochranu životního prostředí. Většina aktivistů bojuje za změny prostřednictvím mírumilovných prostředků a dodržování zákonů. V některých případech může environmentální extremismus zahrnovat sabotáže či útoky na infrastrukturu nebo instituce, které jsou považovány za příčinu ekologických problémů. Tato forma extremismu je však považována za extrémní a nelegitimní, protože násilí a škody na majetku jsou v rozporu se základními principy demokratického aktivismu. Ne všichni, kteří se angažují v ochraně životního prostředí, jsou environmentálními extremisty. Existuje mnoho legitimních a účinných způsobů, jak upozornit na ekologické problémy a prosazovat změny jako je veřejný protest, vzdělávání, lobby nebo právní prostředky. (Reumschüssel, 2018)

2.1.8 Různé subkulturní směry

Obvykle jsou odkazovány na skupiny, které mají odlišné hodnoty, přesvědčení a životní styl než společenský mainstream. Tyto skupiny mohou mít vlastní identitu, symboly, rituály a subkulturu. Některé z těchto subkulturních směrů mohou být extremisté, což znamená, že podporují násilí, extremistické ideologie, rasismus, xenofobii, nenávistné projevy nebo jiné formy radikalismu. Příklady extremistických subkulturních směrů mohou zahrnovat neonacistické hnutí, islamistické skupiny, anarchistické skupiny, separatistické skupiny a další. Tyto skupiny často sdílejí společné znaky, jako jsou specifické způsoby oblékání,

symboly, hudba, tanec, jazyk a způsob a komunikace. Ne všechny subkulturní směry jsou extremistické nebo se podílejí na aktivitách spojených s extremismem. Mnoho subkultur je založeno na sdílení zájmů, uměleckému výrazu, alternativnímu životním stylu nebo odporu proti konvenčním společenským normám, aniž by podporovaly násilí nebo nenávisť. Do této oblasti lze zahrnout skinheads, punk, techno, black metal, squatting a jiné – mnohdy jsou kategorie provázané (například neonacista – hooligans – příznivec nazi skinheads. (Smolík, 2015)

3 SKINHEADS, PUNK, ANARCHISTICKÉ Hnutí, MUSLIMOVÉ

Hnutí skinheads a punk jsou subkulturní hnutí, která vznikla v. 60. a 70. letech 20. století. Obě subkultury mají různé proudy a podskupiny, které mohou mít různé ideologie a hodnoty. Ne všichni skinheads nebo punkové jsou extremisté nebo podporují násilí, rasismus nebo jiné formy extremismu.

3.1 Hnutí skinheads

Slovo či pojem skinhead je spojení dvou anglických slov, a to *skin* = *kůže*, *head* = *hlava*, což volně v překladu znamená „*holá hlava*“. Kořeny skinheads sahají do padesátých a šedesátých let minulého století. Tato menšinová sociální kultura vznikla ve Velké Británii, jejíž příznivci se od ostatních odlišovali především typickým stylem oblékání. (Vávra, 2017) Samotné hnutí skinheads je velmi rozmanité a nelze jej generalizovat jako jednotnou entitu. Existuje mnoho odlišných proudů a subkultur uvnitř hnutí skinheads, které mají různé přesvědčení, zájmy a hodnoty. Některé skupiny skinheads se angažují v extrémně pravicových ideologiích, jako je neonacismus, rasismus a xenofobie. Tyto skupiny se zaměřují na šíření nenávisti vůči menšinám, imigrantům a jiným skupinám lidí na základě jejich etnického původu, náboženství nebo sexuální orientace. Tyto extremistické proudy skinheads jsou považovány za hrozbu pro společnost a jsou monitorovány bezpečnostními složkami. (Rataj, Dlouhý, Háka, 2020) Nicméně, je důležité si uvědomit, že ne všichni skinheads sdílejí extremistické ideologie. Existují také skupiny skinheads, které se zaměřují na subkulturní aspekty, jako je hudba, styl oblékání, sociální soudržnost a komunitní angažovanost. Tyto skupiny mohou sdílet určité společné hodnoty, jako je loajalita, přátelství a respekt. (Reumschüssel, 2018) Hnutí skinheads je také ovlivněno regionálními a kulturními kontexty. V různých zemích a oblastech světa může hnutí skinheads zaujímat odlišné formy a mít různé ideologické orientace. Je proto důležité při analýze hnutí skinheads brát v úvahu tuto kulturní pluralitu. (Rataj, Dlouhý, Háka, 2020)

3.1.1 Historie a terminologie hnutí skinheads

Historicky lze hnutí skinheads rozdělit na několik fází. V 60. a 70. letech 20. století mělo hnutí skinheads převážně multikulturní charakter a bylo ovlivněno hudbou a stylem, které přinesli jamaičtí imigranti. Původně se jednalo o mládežnické hnutí z britské dělnické třídy, které se vyznačovalo zájmem o hudbu ska, reggae a punk. Přestože se skinheads původně neztotožňovali s politickými ideologiemi, v průběhu času se některé skupiny skinheads

spojily s extrémními politickými proudy. Nicméně, v průběhu 70. let se některé skupiny skinheads začaly angažovat v násilných konfrontacích s imigranty a rasově motivovaném násilí. V 80. letech se některé skupiny skinheads přiklonily k politickým ideologiím, jako je neonacismus a rasismus. Tyto skupiny, označované jako „white power“ nebo „boneheads“, se angažovaly v rasově motivovaném násilí a šíření nenávisti. Toto spojení skinheads s extremismem a násilím přitáhlo pozornost médií a veřejnosti. (Vávra, 2017) V 90. letech došlo k rozštěpení mezi skinheads, přičemž některé skupiny se distancovaly od extremismu a rasismu a věnovaly se pouze hudebnímu a subkulturnímu aspektu. Nicméně, extremistické skupiny skinheads stále existují a jejich členové se mohou angažovat v násilí, rasistických projevech a propagaci extrémních politických ideologií. (Vávra, 2017)) V současné době existuje mnoho různých odnoží a proudů v rámci hnutí skinheads. Některé skupiny se zaměřují na subkulturní aspekt, jako je hudba, styl a vytváření komunitních vazeb. Nicméně, extremistické skupiny skinheads stále představují problém a jsou sledovány bezpečnostními složkami. (Ševčík, 2021)

Informace o skinheadské subkultuře mohou být různorodé a závisí na konkrétních zdrojích. Doporučenými zdroji informací o subkultuře mohou být knihy, odborné články a výzkumné studie z oblasti sociologie, kulturních studií a hudby. Dělení skinheadské subkultury je poměrně rozmanité a komplexní téma, které vyžaduje značnou pozornost. (Vávra, 2017) Je třeba zdůraznit, že skinheadská subkultura není jednotná a dělení je vždy zjednodušením komplexní reality. Přestože existují různé proudy a někteří jedinci mohou mít extrémní názory, je důležité si uvědomit, že ne všichni skinheadi sdílejí tyto postoje. (Ševčík, 2021)

3.1.2 Skinheadské hnutí spojená s extremismem

Skinheadské hnutí je velmi rozmanité, a ne všechny skinheadské organizace jsou spojeny s extremismem. Zde jsou uvedeny některé skupiny, které jsou extremistické:

- **Blood & Honour** je skinheadská organizace s původem ve Spojeném království. Některé větve této organizace se angažují v rasistickém a xenofobním extremismu. (Mlejnková, 2014)
- **Hammerskins** je skinheadská odnož, která se zaměřuje na propagaci bílé nadřazenosti a protiimigrantského extremismu. Je známá svou násilnou povahou a útoky na menšiny. (Counter Extremism Project, 2022)
- **Combat 18** je organizace skinheadů původem z Británie. Je spojována s rasistickým a násilným extremismem, včetně útoků na příslušníky menšinových skupin.

Neonacistická organizace, která má ve svém názvu číslice, jež znamenají pořadí písmen v abecedě, tedy AH – Adolf Hitler. (Idnes, 2020)

- **Volksfront** je skinheadská organizace působící v USA. Je spojována s rasistickým extremismem a násilnými aktivitami proti menšinovým skupinám. (Idnes.cz, © 2024)
- **National Democratic Party** (dále jen „NPD“) je politická strana v Německu, která má silné vazby na skinheadské hnutí. Strana je spojována s rasistickým a xenofobním extremismem. (Weissgerber, 2020)

Tyto organizace představují pouze malý zlomek skinheadského hnutí a jejich extremismus není reprezentativní pro všechny skinheady. Většina skinheadů se zaměřuje na hudbu, styl a subkulturu, aniž by se angažovali v extremistických aktivitách.

3.2 Punkové hnutí

Hnutí punku vzniklo jako reakce na konzumní společnost a konvenční hudební normy. Punková subkultura se vyznačuje hudebním stylem s jednoduchými a energickými riffy, provokativním a kritickým textem a výrazným vzhledem, který zahrnuje ostře zkrácené vlasy, trouby, kožené oblečení a výrazný make-up. Punkové hnutí často vyjadřuje odpor vůči autoritám, konformitě a společenským normám. Je často spojováno s rebelií a nesouhlasem se společenskými normami, ale to neznamená, že všechny punkové skupiny nebo punkoví fanoušci jsou extremisté. Existuje mnoho punkových skupin, které se angažují v politickém aktivismu a boji za sociální spravedlnost, ale to neznamená, že jsou extremisté. Punková subkultura se často snaží vyjádřit nesouhlas se systémem a bojovat za změnu, ale to nemusí nutně vést k extremistickým nebo násilným činům. Jako v každé subkultuře, existují extremistické skupiny nebo jednotlivci, kteří se snaží zneužít punkové hnutí k prosazení svých radikálních a násilných názorů. Tito jednotlivci či skupiny tvoří malou část punkového hnutí a neměli by být generalizováni na celou subkulturu. (Nešpor, 2017) Punkové hnutí se ve své podstatě snaží vyjádřit nesouhlas se společenskými normami a bojovat za změnu, ale to nemusí nutně znamenat podporu extremismu nebo násilí. Punková subkultura je různorodá a jednotlivci v ní mají různé názory a hodnoty. Je důležité rozlišovat mezi výrazem nesouhlasu a extremismem a neobviňovat celou subkulturu z radikálních činů několika jednotlivců. Punkové hnutí je často spojováno s rebelií a nesouhlasem se společenskými normami, ale to neznamená, že všechny punkové skupiny nebo punkoví fanoušci jsou extremisté. Punková subkultura se často snaží vyjádřit nesouhlas se systémem

a bojovat za změnu, ale to nemusí nutně vést k extremistickým nebo násilným činům. Samozřejmě, jako v každé subkultuře, existují extremistické skupiny nebo jednotlivci, kteří se snaží zneužít punkové hnutí k prosazení svých radikálních a násilných názorů. Je důležité si uvědomit, že tito jednotlivci či skupiny tvoří pouze malou část punkového hnutí a neměli by být generalizováni na celou subkulturu. (Bocková, 2021) Některé punkové skupiny se také angažují v politickém aktivismu a podporují levicové, anarchistické nebo antifašistické ideologie. Punková hudba se vyznačuje jednoduchými a energickými riffy, provokativními texty a často hrubým a nekonvenčním zvukem. Texty punkových písní často kritizují společnost, politiku, autority a vyjadřují nesouhlas s konformitou a mainstreamem. Punkové hnutí se rychle rozšířilo po celém světě a získalo si velkou popularitu zejména mezi mladými lidmi. Punkové koncerty a festivaly se staly místem, kde se mladí lidé mohli vyjádřit a projevit svoji revoltu a odpor vůči společenským normám. Punková subkultura se rychle rozvinula a začala ovlivňovat módu, umění, literaturu a životní styl. Punkové hnutí se ve své podstatě snaží vyjádřit nesouhlas se společenskými normami a bojovat za změnu, ale to nemusí nutně znamenat podporu extremismu nebo násilí. Punková subkultura je různorodá a jednotlivci v ní mají různé názory a hodnoty. Je důležité rozlišovat mezi výrazem nesouhlasu a extremismem a neobviňovat celou subkulturu z radikálních činů několika jednotlivci. (Bocková, 2021)

Vzhled punkerů je často výrazný a provokativní. Klasický punkový vzhled zahrnuje ostře zkrácené vlasy, trouby, kožené oblečení, výrazný maku-up a piercingy. Tento vzhled slouží jako prostředek sebevyjádření a výrazu individuality. Punkové hnutí má také politický rozměr. Mnoho punkerů se angažuje v politickém aktivismu a boji za sociální spravedlnost, lidská práva a ochranu životního prostředí. Punková subkultura je často spojována s anarchistickými nebo levicovými ideály a odmítáním autoritářského režimu. (Bocková, 2021)

3.2.1 Historie punkového hnutí

Punkové hnutí vzniklo v 70. letech 20. století jako reakce na konzumní společnost, konvenční hudební normy a společenské normy obecně. Jeho počátky lze nalézt ve městech jako New York, Londýn a Melbourne, kde se vytvořily první punkové skupiny a kluby, které se staly důležitými centry punkové kultury. (Bocková, 2021)

Jednou z prvních a nejvýznamnějších punkových skupin byli Sex Pistols, kteří se stali symbolem punkového hnutí. Svými provokativními texty a energickým zvukem se rychle

stali známými a ovlivnili mnoho dalších hudebníků. V různých částech světa se začaly vytvářet punkové scény, kde se objevily další významné skupiny, jako jsou The Clash, Ramones, Buzzcocks a mnoho dalších. Tyto skupiny hrály jednoduchou a energickou hudbu, která byla odlišná od tehdejších mainstreamových hudebních trendů. Punkové koncerty a festivaly se staly místem, kde se punkoví fanoušci mohli setkat, vyjádřit svou revoltu a projevit svůj odpor vůči společenským normám. Punková subkultura se rychle rozvíjela a začala ovlivňovat módu, umění, literaturu a životní styl. Punkové hnutí se také angažovalo v politickém aktivismu a boji za sociální spravedlnost, lidská práva ochrana životního prostředí. Punkoví aktivisté se často připojovali k protestům a kampaním, aby vyjádřili svůj nesouhlas s konformitou a autoritami. (Bocková, 2021)

3.2.2 Punkové organizace

Punková subkultura je velmi rozmanitá, a ne všechny punkové organizace jsou spojeny s extremismem, například:

- **National Socialist Black Metal** (dále jen „NSBM“) je hudební subžánr spojený s extrémním nacionalismem, rasismem a nacismem. Tato subkultura kombinuje prvky punku, black metalu a neonacismu. (Moynihan, 2019)
- **National-Anarchist** je punková subkultura, která sdílí prvky anarchismu a nacionalismu. Některé skupiny přidružené k této subkultuře se angažují v rasistických a xenofobních aktivitách. (RationalWiki, 2023)
- **White Aryan Resistance** (dále jen „WAR“) je punková organizace s rasistickými a neonacistickými ideologiemi. Její členové se angažují v propagaci bílé nadřazenosti a násilí proti menšinovým skupinám. (ADL, © 2024)

Tyto organizace představují pouze malou část punkové subkultury a jejich extremismus není reprezentativní pro všechny punkové hudebníky a příznivce.

3.3 Anarchistické hnutí

Anarchistické hnutí je často spojováno s extremismem, zejména kvůli jeho nesouhlasu s hierarchiemi, autoritou a vládou. Anarchismus v sobě nese myšlenku, že společnost by měla být organizována na základě dobrovolné spolupráce a absence nadvlády. Existuje však rozdíl mezi mírumilovným anarchistickým aktivismem a extremistickým, násilným chováním. Někteří anarchisté se angažují v mírumilovných formách protestů a aktivismu,

jako je občanská neposlušnost, kampaně za lidská práva a ochranu životního prostředí. Tito anarchisté usilují o změnu systému prostřednictvím mírových a demokratických prostředků. Na druhé straně extremisté, kteří se snaží prosazovat své anarchistické ideály pomocí násilí a destrukce. Tito jednotlivci mohou spáchat teroristické útoky, vandalské činy a podobně. Je důležité si uvědomit, že tito extremisté, tvoří jen malou část anarchistického hnutí a neměli by být generalizováni na všechny anarchisty. (Mareš, 2014) Anarchismus je filosofie a politická ideologie, která sama o sobě není extremistická, ale její interpretace a použití může vést k extremismu a násilí. Je důležité rozlišovat mezi mírumilovnými anarchisty, kteří se snaží o změnu systému prostřednictvím demokratických prostředků, a extremisty, kteří používají násilí k dosažení svých cílů. Společnost by se měla zaměřit na identifikaci a potírání extremistických jednotlivců a skupin, ale zároveň by neměla generalizovat a obviňovat celé anarchistické hnutí z radikálního chování. Anarchisté se často staví proti hierarchiím, autoritě a vládě a usilují o vytvoření decentralizované a rovnoprávné společnosti. Věří, že lidé mají právo na svobodu, autonomii a sebeurčení a odmítají formy nadvlády a vykořisťování. Anarchistické myšlenky a principy mohou inspirovat lidi k hledání alternativních způsobů organizace společnosti a boji za sociální spravedlnost. Anarchismus má velký vliv na společnost a podporuje diskusi o různých formách organizace společnosti a politického aktivismu. Je to důležitý aspekt alternativní kultury a prostředek pro mladé lidi vyjádřit svůj nesouhlas se systémem a bojovat za změnu. (Mareš, 2014)

3.3.1 Anarchismus a jeho historie

Historie anarchismu sahá až do 19. století, kdy vznikla jako reakce na rostoucí průmyslový kapitalismus a autoritářské vlády. Zakladatelem anarchismu je považován Pierre-Joseph Proudhon, který v roce 1840 publikoval knihu „Co je vlastně majetek?“ a zformuloval myšlenku anarchistického socialismu. Anarchismus se rychle rozšířil v Evropě, zejména ve Francii, Španělsku a Itálii, a stal se klíčovým prvkem dělnického hnutí. V 19. a 20. století anarchismus sehrál důležitou roli při boji za pracovní práva, svobodu projevu a občanské svobody. V roce 1864 byla založena První internacionála, která sdružovala různé socialistické a dělnické hnutí včetně anarchistů. Avšak kvůli neshodám v otázce organizace společnosti a strategií boje se internacionála v roce 1872 rozpadla. Ve 20. století byla anarchismem ovlivněna i řada dalších hnutí a událostí. Například španělská občanská válka v letech 1936-1939, kdy anarchistické hnutí vytvořilo v Katalánsku a Aragonii tzv. anarchistickou revoluci, která měla za cíl zničení kapitalismu a státu. Tato revoluce však byla potlačena diktátorským režimem generála Francisca Franca. (Český rozhlas, 2017)

Anarchismus byl také důležitým prvkem protiválečného a protikolonialistického hnutí v 60. a 70. letech 20. století. Anarchisté se angažovali v různých formách protestů a občanské neposlušnosti proti válce ve Vietnamu, apartheidu v Jihoafrické republice a dalším nepravostem. Dnes je anarchismus stále živý a inspiruje mnoho lidí k hledání alternativních forem organizace společnosti a politického aktivismu. Anarchisté se angažují v boji za lidská práva, ochranu životního prostředí, feminismu, antirasismu a další sociální a politické otázky. (Český rozhlas, 2017)

3.3.2 Anarchistická hnutí spojená s extremismem

Anarchistické hnutí je velmi rozmanité a komplexní, a ne všechny anarchistické organizace jsou spojeny s extremismem. Nicméně, zde je pár příkladů anarchistických organizací, které jsou spojeny s extremismem:

- **Antifa** je anarchistická organizace, která se zaměřuje na boj proti fašismu, rasismu a nespravedlnosti. Některé skupiny v rámci Antify však provádějí násilné protesty a vandalismus. (Charvát, 2020)
- **Revolutionary Cells** je anarchistická organizace, která prosazuje násilný revoluční aktivismus. Skupiny přidružené k této organizaci se podílely na sérii bombových útoků v Evropě. (Stanford University, © 2024)
- **Conspiracy of Cells of Fire** (dále jen „CCF“) je anarchistická skupina působící v Řecku. Skupina se dopouštěla sérií bombových útoků na cíle spojené s kapitalismem a státem. (Bridger, 2023)
- **Red Brigades** původně vznikly jako marxistická organizace v Itálii, některé frakce skupiny se později přiklonily k anarchistickým ideálům. Skupina, která byla odpovědná za sérii teroristických útoků v 70. a 80. letech 20. století. (Lowen, 2022)

Uvedené organizace představují pouze malou část anarchistického hnutí a jejich extremismus není reprezentativní pro všechny anarchisty. Většina anarchistů se zasazuje o nenásilný aktivismus a mírumilovné změny ve společnosti.

3.4 Muslimské hnutí

Muslimské hnutí nelze jednoznačně označit jako výhradně teroristické nebo extremistické. Je důležité rozlišovat mezi různými proudy a organizacemi uvnitř muslimské komunity. Existuje mnoho muslimských organizací a jednotlivců, kteří se věnují humanitární, sociální

a mírové činnosti. Tito lidé pracují na posílení vzájemného porozumění, boji proti chudobě a podpoře vzdělání. Muslimské hnutí má mnoho různých proudů a směrů, které se liší ve svých teologických a právních interpretacích islámu. Mezi nejznámější směry patří sunnitský islám a šiitský islám. Sunnité tvoří většinu muslimského světa a vyznávají následování proroka Mohameda a jeho společníků. Na druhé straně, šiité věří, že vůdcem muslimské komunity měl být prorokův potomek Ali a jeho následníci. (Tureček, 2016) Islámské hnutí je velmi rozmanité a má bohatou historii. Islám, který je základem muslimského náboženství, vznikl v 7. století na Arabském poloostrově, kdy prorok Mohamed přijal zjevení od Boha. Islám se postupně rozšířil po celém světě a stal se jednou z největších náboženských tradic. Všechny muslimské organizace nejsou spojeny s extremismem. (Lhoťan, 2018) Muslimské hnutí se v průběhu historie vyvíjelo a přizpůsobovalo místním podmínkám a kulturám. Vznikla řada islámských říší, jako byly Abbásovský chalífát, Osmanovská říše a Mughalská říše, které měly velký vliv na rozvoj islámu a muslimské kultury. V moderní době muslimské hnutí čelí mnoha výzvám a kontroverzím. Například změny ve společnosti, globalizace a politické konflikty vedly k různým interpretacím islámu a někdy i k radikalizaci. (Lhoťan, 2018) Některé extremistické skupiny, jako Islámský stát, Al-Káida, Taliban, Boko Haram a Hezbollah, využívají islámu jako záminku pro násilí a terorismus. Tyto organizace jsou spojeny s radikálními interpretacemi islámu a provádějí teroristické útoky, které mají za cíl destabilizovat společnost a dosáhnout svých politických cílů (Lhoťan, 2018):

- **Islámský stát** (dále jen „IS“) je teroristická organizace, která usiluje o zřízení kalifátu a prosazuje násilné a radikální interpretace islámu. IS je odpovědný za mnoho teroristických útoků po celém světě. (Warrick, 2016)
- **Al-Káida** je teroristická organizace, která byla založena Usámou bin Ládinem. Al-Káida usiluje o odstranění západního vlivu v muslimských zemích a prováděla teroristické útoky, včetně útoků z 11. září 2001. (Weiss, Hassan, 2015)
- **Taliban** je teroristická skupina, která působí v Afghánistánu a Pákistánu. Taliban usiluje o zavedení přísného islámského režimu a je známý svým násilím vůči ženám, menšinám a odporovým skupinám. (ČT24, 2023)
- **Boko Haram** je organizace teroristů působící v Nigérii. Jejím cílem je zrušit východní vzdělávání a zavést islámský zákon šaría. Boko Haram je známý svými útoky na civilisty a unesením školních dívek. (Counter Terrorism Guide, 2015)

- **Hizballáh** je politicko-vojenská organizace působící v Libanonu. Jejím cílem je odpor proti Izraeli a prosazování šíitského islámu. Hizballáh je označován za teroristickou organizaci některými státy a organizacemi. (Kalčák, 2023)

Výše uvedené organizace představují pouze malou část muslimské komunity a jejich extremismus není reprezentativní pro všechny muslimy.

3.5 Antikonfliktní týmy

Antikonfliktní týmy (dále jen „AKT“) vznikají jako nová podoba preventivního opatření. Je to skupina lidí, která je vytvořena za účelem prevence, řešení a snižování vzniku konfliktů. Jejich hlavním cílem je podporovat mírové a konstruktivní řešení sporů a napomáhat k souladu a spolupráci mezi jednotlivci, skupinami nebo organizacemi. Vznikají obvykle, pokud se v určitém prostředí vyskytují časté neshody. Týmy se zaměřují na identifikaci hlavních příčin rozporů, poskytování dostatečného prostoru k vyjádření názorů všech zúčastněných stran a hledání přijatelných východisek. (Policie ČR, © 2024)

Vznik AKT je důležitý, protože konflikty mohou mít negativní dopad na produktivitu, spokojenost a atmosféru v daném prostředí. Týmy této povahy se snaží předcházet konfliktům a poskytovat zdroje a nástroje, které pomáhají lidem řešit konflikty, efektivněji a mírověji. Za pomoci komunikace předchází agresivnímu chování a jednání osob při řešení daného konfliktu. Vznikají a jsou aktivní ve všech zemích světa, kde existuje potřeba řešit a snižovat spory. Jsou organizovány na různých úrovních, jako jsou vládní úřady, nevládní úřady, komunitní skupiny nebo dokonce mezinárodní organizace. Jejich posláním je vytvářet mírové prostředí, řešit konflikty a podporovat spolupráci mezi různými stranami. (Policie ČR, © 2024) V ČR existují různé organizace, které se zabývají prevencí a řešením konfliktů. Antikonfliktní týmy působí i v rámci Policie České republiky (dále jen „PČR“), jsou zřízeny u všech krajských ředitelství policie, na základě závazného pokynu policejního prezidenta z roku 2020.

4 ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Závěrem je důležité si uvědomit, že extremismus jako celkový jev není omezen pouze na jednu náboženskou či etnickou skupinu. Existují extremistické skupiny a organizace napříč různými náboženstvími a kulturami, které zneužívají náboženského a politického radikalismu k dosažení svých cílů. Je proto nutné se vyvarovat generalizace a stereotypů vůči určitým skupinám. Abychom se vyrovnali s extremismem, je nutné pracovat na posílení vzájemného porozumění, dialogu a toleranci mezi různými náboženskými, etnickými a sociálními skupinami. Je třeba investovat do sociálního rozvoje, vzdělání a prevence extremismu, aby se lidé necítili okrajově a neměli pocit, že nemají jinou možnost než připojit se k extremistickým skupinám. Spolupráce mezi různými zeměmi, organizacemi a jednotlivci je klíčová pro úspěšný boj proti extremismu a budování mírového a tolerantního světa.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU EXTREMISMU V ČESKÉ REPUBLICCE

Před posouzením možných rizik a dopadů extremismu pro obyvatelstvo ČR v praktické části, je provedena charakteristika státu a obyvatelstva.

Pro posouzení současného stavu extremismu v ČR je nutné provést komplexní analýzu různých faktorů, které ovlivňují šíření extremismu v zemi. To zahrnuje monitorování extremistických skupin a jednotlivců, sledování sociálních médií a online aktivit, analýzu politického prostředí a sociálních podmínek, a také zhodnocení účinnosti protiextremistických opatření a strategií.

Některé z hlavních oblastí, které by mohly být součástí analýzy současného stavu extremismu v ČR, zahrnují:

- Identifikace a monitorování extremistických skupin a jednotlivců v zemi, včetně jejich ideologií, cílů a aktivit.
- Analýza sociálních médií a online prostředí jako prostředků šíření extremismu a radikalizace jednotlivců.
- Hodnocení politického prostředí a sociálních podmínek, které mohou přispívat k růstu extremismu v ČR.
- Zhodnocení účinnosti protiextremistických opatření a strategií, které jsou v současnosti implementovány, včetně legislativních opatření, prevence, detekce a postihování extremismu.
- Zapojení veřejnosti a občanské společnosti do boje proti extremismu a posilování demokratických institucí a hodnot. (Policie ČR, © 2024)

Provedení takové analýzy by umožnilo získat komplexní pohled na současný stav extremismu v ČR a identifikovat klíčové oblasti pro posílení protiextremistických opatření a strategií.

5.1 Charakteristika České republiky a jeho obyvatelstva

Česká republika je vnitrozemským státem ve střední Evropě, nachází se uprostřed mírného pásu v severní části polokoule. Politicky je parlamentní republikou se dvěma komorami parlamentu – Poslaneckou sněmovnou a Senátem s demokratickými institucemi

a respektováním práv a svobod občanů. Vznikla 1. ledna 1993 rozdělením České a Slovenské Federativní republiky. Rozloha ČR činí 77 212 km². Česko je rozděleno na Čechy, Moravu a Slezsko. Sousedními státy jsou Slovensko, Rakousko, Německo a Polsko. Hlavním městem je Praha. Úředním jazykem je čeština a měnová jednotka je 1 koruna česká (Kč). ČR je dle správního členění rozdělena na 14 krajů. Co se týče náboženství, tak v zemi převládá římsko-katolická víra (39,2 %), bez vyznání je 39,7 % obyvatel. ČR je členským státem NATO od 12. března 1999 a do EU vstoupila 1. května 2004. (Pražský hrad, © 2024)

Počet obyvatel ke dni 30. září 2023 činil 10 882 235. Obyvatelstvo ČR je převážně slovanského původu, země má také menší komunity Romů a Vietnamců. Většina obyvatel jsou Češi, ale v zemi žije také menší počet Slováků, Poláků, Ukrajinců a dalších národností. Většina obyvatel žije ve městech a městských oblastech, ale zároveň si udržují silné spojení s venkovským životem a tradicemi. (ČSS, 2023)

Cizinci v ČR představují důležitou a rozmanitou komunitu, která přispívá ke kulturní a ekonomické pestrosti země. Podle dat Českého statistického úřadu bylo k 31. prosinci 2022 v ČR registrováno 1 116 154 cizinců (Tab. 2). Tato populace se skládá z různých národností, včetně Slováků, Ukrajinců, Vietnamců, Rusů, Poláků a mnoha dalších. (MVČR, 2023)

Tabulka 2 Obyvatelstvo v ČR – Cizinci (upraveno, MVČR, 2023)

Cizinci podle kategorie pobytu (stav k 31.12.)				
Cizinci	2015	2020	2021	2022
Celkem	467 562	634 790	660 849	1 116 154
Trvalý pobyt	260 040	308 379	320 534	332 772
Přechodný pobyt občanů EU	120 772	149 554	122 152	120 324
Dlouhodobý pobyt	77 850	166 570	206 708	647 181
Dlouhodobé vízum	6 008	8 067	9 170	13 421
Azyl	2892	2 220	2 285	2 456

Cizinci se v ČR často usazují ve větších městech, jako je Praha, Brno nebo Ostrava, kde nacházejí pracovní příležitost, vzdělávací možnosti a komunitu s podobnými zkušenostmi. Mnozí z nich přicházejí do země za prací, studiem nebo kvůli rodinným vazbám. Studie ukazují, že cizinci v ČR čelí různým výzvám, včetně jazykové bariéry, kulturního šoku a diskriminace. Zdroje jako jsou průzkumy Českého institutu pro studium

pracovních příležitostí a Nadace Rozum, zdraví a sociální péče, ukazují na potřebu integrace a podpory cizinců v české společnosti.

5.1.1 Extremismus v České republice

Extremismus je v současné době v ČR důležitým tématem, které ovlivňuje politickou, sociální a kulturní atmosféru země. Extremistické skupiny a jednotlivci se zaměřují na šíření nenávisti, rasismu, xenofobie a dalších negativních ideologií, které mohou vést k napětí a konfliktům ve společnosti. Jedním z nejvýznamnějších extremistických hnutí v ČR je krajně pravicové hnutí, které propaguje nacionalismus, rasismus a nenávist vůči menšinám. Tato skupina často využívá sociálních médií k šíření svých myšlenek a názorů a snaží se získat podporu mezi mladou generací. (MVČR, 2024)

Dalším významným problémem je vzestup krajně levicových a anarchistických skupin, které se často angažují v protestech a nepokojích. Tyto skupiny kladou důraz na boj proti systémové nerovnosti a korupci, ale někdy se jejich akce mohou obrátit proti nim samotným, když používají násilí jako prostředek k dosažení svých cílů. Další formou extremismu v ČR je náboženský extremismus, který se projevuje zejména v rámci islamofobie a protiislámských názorů. I když v zemi žije jen malá muslimská komunita, extremistické skupiny často zneužívají náboženství k šíření nenávisti a strachu. (MVČR, 2024)

Je důležité, aby vláda, nevládní organizace a občanská společnost spolupracovaly na boji proti extremismu a podpořily tolerance, respekt a rovnost ve společnosti. Prevence a vzdělávání jsou klíčovými nástroji v boji proti extremismu a zajištění bezpečné a inklusivní společnosti pro všechny obyvatele. (MVČR, 2024)

5.1.2 Nejznámější extremistické organizace v České republice

V současné době existuje v ČR několik známých extremistických skupin, které se zaměřují na šíření nenávisti, rasismu a nepřátelství vůči určitým skupinám obyvatelstva. Pravicové politické strany v ČR s nacionalistickým zaměřením se často soustředí na ochranu národní identity, suverenity a kultury. Tyto strany zdůrazňují důležitost zachování tradičních hodnot a odmítají nadnárodní instituce a migraci. Nacionalismus v pravicových stranách může být spojen s kritikou multikulturalismu a podporou silného státu a jeho hranic. (MVČR, 2024) Mezi nejznámější pravicové extremistické skupiny patří:

Dělnická strana sociální spravedlnosti (dále jen „DSSS“) je krajně pravicové hnutí, které propaguje nacionalismus, rasismus a xenofobii. Byla založena v roce 2004 a má odhadem

několik set členů. Jejím hlavním cílem je ochrana národní identity a boj proti multikulturalismu a imigraci. Strana se často účastní protestů a demonstrací, kde propaguje své nacionalistické a rasistické názory. Organizace je kritizována za své radikální a extremistické názory, které šíří nenávist a rozdělení ve společnosti. Programem strany je vytváření demokratickou společnost založenou na principech sociální spravedlnosti, pro občany české země, bez rozdílu pohlaví, rasy a věku. Členem se může stát každý občan ČR, který dovršil 18ti let, bez rozdílu rasy, národnosti a náboženství a není členem žádné jiné politické strany či hnutí a který svým podpisem potvrdí n členské přihlášce, že souhlasí se stanovami a programem strany. DSSS má krajské organizace v Praze a Středočeském, Jihočeském, Pardubickém, Královehradeckém, Ústeckém, Karlovarském, Plzeňském, Moravskoslezském a Jihomoravském kraji. (Dělnická strana sociální spravedlnosti, Copyright © DSSS 2010-2017)

Národní demokracie (dále jen „ND“) je politické hnutí, které propaguje nacionalistické a konzervativní hodnoty a bojuje proti multikulturalismu a globalizaci. ND byla založena v roce 1994. Její ideologie je založena na myšlence ochrany národní identity a suverenity, a důrazu na tradiční hodnoty a kulturu. Tato politická strana se snaží oslovit občany, kteří mají obavy z nárůstu multikulturalismu a imigrace, a kteří se cítí ohroženi ztrátou své národní identity. Národní demokracie se angažuje v politických debatách o migraci, národní bezpečnosti a ochraně tradičních hodnot. Logem strany je zlatý lev. Motem strany je „Nacionalismem proti kulturnímu marxismu, stavovskou demokracií proti liberalismu“. Hlavními body dlouhodobého programu strany jsou:

- ochrana státu a národa,
- oddlužení státu a obyvatelstva,
- odmítnutí migrace z Afriky a Asie,
- vystoupení z EU a z NATO zajištění bezpečnosti,
- nové zemské uspořádání,
- nová organizace státního života – stavovský stát, vzdělávání a školství, výchova a osvěta. (Národní demokracie, Copyright © 2024)

Islám v ČR nechceme (dále jen „IVČRN“) je extremistická skupina, která se zaměřuje na odmítání islámu a muslimského obyvatelstva v ČR. Její ideologie je založena na nenávisti vůči muslimů a propagaci nenávistných postojů vůči nim. Počet členů není oficiálně znám,

avšak jedná se o menší skupinu extremistů, kteří propagují rasistické a protiislámské postoje. Motto strany: „*Máme rádi rozmanitost, proto odmítáme islám.*“ Organizace sdružuje lidi různé profese, etnického původu, vyznání, věku, profese a sexuální orientace. Islám v ČR nechceme, se označuje jako „největší nestrannou platformou na českém internetu“. Členové strany jsou přesvědčeni o tom: „že svoboda jednoho člověka končí tam, kde začíná svoboda druhého“. Organizace funguje aktivně na facebooku se 163 tisíci příznivci. (IVČRN, 2023)

Iniciativa Martina Konvičky je protiislamistický spolek založený v roce 2016, který vznikla po zrušení strany **Blok proti islámu**. Předsedou spolku Konvička prohlásil, že „jeho posláním není boj s Janou Volfovou a jejími členy, ale jeho úkolem je zabránit islamizaci české země a otevření očí lidem, aby pochopili, že islám je v první řadě politická ideologie ničící lidské životy a svobodu“. (Novinky.cz, 2016)

Alternativa pro Českou republiku 2017 (dále jen „APAČI 17“) je politická krajně pravicová strana, která byla založena v roce 2016 a hlásí se k nacionalistickým a konzervativním hodnotám. APAČI 17 se zaměřuje na boj proti multikulturalismu a islamizaci, ochranu české identity a suverenity, a podporu tradičních hodnot a kultury. (Aktuálně.cz, 2016) Hnutí kandidovalo do voleb Evropského parlamentu v roce 2019, ale nezískalo žádný mandát. Počet členů této strany není veřejně znám, ale strana fungovala a aktivně se účastnila politického dění v ČR do prosince 2023, kdy byla strana rozpuštěna Nejvyšším správním soudem. Její ideologie byla založena na podpoře české národní identity, ochraně tradičních hodnot a kritice globalizace a multikulturalismu. (ČT24, 2019)

Národní odpor (dále jen „NO“) byla krajně ultra pravicová organizace s extrémně nacionalistickými a rasistickými tendencemi, založena na nadřazenosti bílé rasy a antisemitismu. Strana neměla žádného oficiálního předsedu. Hnutí vzniklo v roce 2005 a měla podle odhadů několik desítek členů. Organizace byla známá svými radikálními postoji a útoky na menšiny a migranty. (Lidovky.cz, 2009) V roce 2021 se vrátila před soud kauza neonacistů z NO, kdy v roce 2009 policisté Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu zatkli 10 členů NO, kteří pořádali koncerty propagující nacismus a fašismus. (Říha, 2021)

V ČR je celá řada dalších politických stran a hnutí, které tíhnou k nacionalismu, národnímu konzervatismu či pravicovému populismu (Tab. 3).

Tabulka 3 Politické strany a hnutí v ČR tíhnoucí k pravici – (upraveno, Hlídač státu, 2024)

Název strany	Ideologie	Rok založení
Česká strana národně sociální	Národní socialismus, nacionalismus	1897
Domov	Nacionalismus, rusofilství	2019
Národ sobě	Nacionalismus	2015
Patrioti ČR	Nacionalismus	2014
Právo Respekt Odbornost	Nacionalismus, pravicový populismus	2022
Rozumní	Nacionalismus	2022
Sdružení pro republiku – republikánská strana Čech, Moravy a Slezska	Nacionalismus	2010
Strana konzervativní pravice – Řád národa	Národní konzervatismus, nacionalismus	2012
Strana státu přímé demokracie – Strana práce	Nacionalismus	2004
Trikolora	Nacionalismus, národní konzervatismus, populismus	2019
Volný blok	Nacionalismus	2022
Volte Pravý Blok	Antikomunismus	1996
Aliance národních sil	Nacionalismus	2011
Bezpečnost, odpovědnost, solidarita	Nacionalismus	2010
Národní obroda	Nacionalismus	2018
Plán Česká republika na 1. místě	Nacionalismus, pravicový populismus	2023
Svoboda a přímá demokracie	Nacionalismus, pravicový populismus	2015
Vizens	Národní socialismus, zelená politika	2020
Aliance národních sil	Nacionalismus	2011

Levicové politické strany v ČR jsou důležitým prvkem politické scény, který se zaměřuje na sociální spravedlnost, ochranu pracovních práv a podporu sociálního státu. Tyto strany často zdůrazňují potřebu vyváženého rozvoje ekonomiky a ochranu životního prostředí. Jejich programy se často opírají o hodnoty solidarity, rovnosti a lidských práv, a snaží

se o vyváženost mezi ekonomickým růstem a sociální spravedlností. (MVČR, 2024) Mezi levicové extremistické skupiny v ČR patří například:

- **Komunistická strana Čech a Moravy** (dále jen „KSČM“) je extrémně levicová politická strana s komunistickými ideologiemi, která vznikla v roce 1921. Strana má tisíce členů a hlásí se k marxismu-leninismu a zastává názory zaměřené na ochranu pracovních práv, sociální spravedlnosti a ochranu práv menšin. Strana vznikla v roce 1989, kdy se oddělila od Komunistické strany Československa, a od té doby se účastní parlamentních voleb v ČR.
- **Komunistická strana Československa** (dále jen „KSC“) je politická strana, která vznikla v roce 1921 a byla silně ovlivněna ideologií marxismu-leninismu. Během komunistického režimu v Československu byla KSC jedinou povolenou politickou stranou a měla dominantní postavení v politickém systému země. Strana je známá svým centralizovaným systémem vlády a represemi vůči opozičním hnutím. Po pádu komunistického režimu v roce 1989 se KSC transformovala a vytvořily se nové politické strany, jako například Komunistická strana Čech a Moravy. (Komunistická strana Československa, 2005)
- **Levice** je politická strana působící v ČR, která se zaměřuje na hodnoty solidarity, rovnosti a ochranu lidských práv. Původně se strana nazývala **Levý blok**, poté **Strana demokratického socialismu** a v roce 2020 dostala název Levice. Ideologie strany vychází z demokratického socialismu, postkapitalismus, antifašismu, feminismu a environmentalismu. Levice byla založena v roce 1993. Strana vydává internetový zpravodaj Levicoviny. (Levice, ©Levice, 2021–2023)
- **Anarchistická federace** (dále jen „AF“) je skupina s anarchokomunistickými postoji a odmítáním státní autority, založená v roce 1995. Organizace česky a slovensky mluvících anarchistek a anarchistů, svobodně smýšlejících lidí, bojujících proti současnému sociálně nespravedlivému a dlouhodobě neudržitelnému systému. AF stojí proti všem formám útlaku a hájí vizi ekologické, samosprávné a rovnostářské společnosti. Motto strany: „Proti státu a kapitalismu! ZA SVOBODNOU SPOLEČNOST!“. Ideologií AF jsou anarchokomunistické postoje a odmítání státní autority. (Anarchistická federace, ©2024)
- **Antifašistická akce** (dále jen „ANTIFA“) je krajně levicová skupina, která se angažuje v boji proti nacionalismu, rasismu a fašismu. Skupina nemá jednoho

předsedu, jedná se o decentralizované hnutí, které vzniklo v 90. letech 20. století. Nemá pevnou strukturu ani přesný počet členů, ale je aktivní v boji proti pravicovému extremismu a podporuje antirasistické a antifašistické akce. Skupina ANTIFA se často účastní protiextremistických protestů a akcí. (Antifa, 2008) Tyto extremistické skupiny mají různé ideologie a cíle, ale všechny představují hrozbu pro demokracii, toleranci a bezpečnost v ČR. Je důležité sledovat jejich aktivity a předcházet šíření extremistických názorů ve společnosti prostřednictvím prevence, vzdělávání a spolupráce mezi různými úrovněmi vlády a občanské společnosti.

5.1.3 Nejčastější trestné činy spojené s extremismem

Nejčastější trestné činy spojené s extremismem zahrnují podněcování k nenávisti, rasové a náboženské nenávisti, propagaci nenávistného myšlení, vandalismus, násilí proti osobám a majetku, teroristické útoky, rekrutaci nových členů do extremistických skupin, sabotáže a útoky na státní instituce. Tyto trestné činy jsou spojené s různými formami extremismu, jako je pravicový, islamistický, levicový extremismus a online neboli kyber extremismus.

Všechny trestné činy jsou uvedeny v zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Činy spojené s extremismem jsou uvedeny v hlavě X. Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných, v díle 5. Trestné činy narušující soužití lidí a v hlavě XIII. s názvem Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy, v díle 1. Trestné činy proti lidskosti.

Trestný čin **hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob**, který je uveden v § 355, jehož skutková podstata zní: *„kdo veřejně hanobí některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání“*. Čin je vážným porušením ustanovení, které se týká jednání, jež jsou zaměřená na rouhání, ponižování nebo znevážení určitého národa, rasy, etnické skupiny nebo jiné skupiny osob. Tento trestný čin je považován za extrémně nebezpečný, protože podněcuje nenávist a diskriminaci vůči konkrétním skupinám lidí. Šíření nenávistných postojů a propagace nenávisti vůči jiným skupinám osob může mít vážné důsledky pro společnost a může vést k nepřátelství, násilí a porušování lidských práv. Je důležité, aby společnost byla schopna rozpoznat a odmítnout jakékoli projevy nenávisti a diskriminace vůči určitým skupinám osob. Jejich schopnost rozumět a reagovat na takové situace je klíčová pro udržení demokratických hodnot a ochranu práv všech občanů ve společnosti. Tento trestný čin je velmi

problematický, protože podněcuje nenávistný a nepřátelský postoj vůči lidem na základě jejich národnosti, rasy, etnického původu nebo jiných skupinových charakteristik. Šíření nenávistných postojů a hanobení určitých skupin osob může mít vážné důsledky pro celou společnost, neboť může vést k násilí, diskriminaci a porušování základních lidských práv. Právní následky porušení tohoto trestného činu mohou být tvrdé a zahrnovat obvinění, soudní stíhání a tresty včetně odnětí svobody a pokut. Pachatel, jenž spáchá tento přečin, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Pokud trestný čin spáchá nejméně se dvěma osobami, nebo prostřednictvím rozhlasu, filmu, televize či veřejně dostupné počítačové sítě, bude potrestán odnětím svobody až na tři roky. (Šámal, 2023)

V § 356 je uveden trestný čin **podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod**. Skutková podstata trestného činu zní: *„kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků“*. Je formou nenávistného chování, které může mít vážné důsledky pro celou společnost. Tento trestný čin se týká jednání, která mají za cíl podněcovat nenávist a diskriminaci vůči konkrétní skupině osob, a to buď prostřednictvím slov, činů nebo propagace nenávistných postojů. Podněcování nenávisti a diskriminace může vést k nepřátelství, násilí a porušování základních lidských práv. Tímto způsobem se mohou jednotlivé skupiny osob cítit marginalizované, ohrožené a vyloučené ze společnosti. Právní důsledky porušení tohoto trestného činu jsou obvykle tvrdé a zahrnují obvinění, soudní stíhání a tresty včetně odnětí svobody a pokut. Je důležité rozpoznat a odmítnout jakékoli formy podněcování nenávisti vůči konkrétním skupinám osob. Jejich schopnost chápat závažnost a nebezpečí tohoto jednání je klíčové pro udržení demokratických hodnot, tolerance a rovnosti ve společnosti. Vědomí těchto záležitostí je klíčové pro budování respektu a solidarity mezi různými skupinami a pro prevenci nenávistných projevů ve společnosti. Tento trestný čin je považován za závažný, protože může vést k nepřátelství, násilí a porušování základních lidských práv. Šíření nenávistných postojů a podněcování k diskriminaci vůči konkrétním skupinám osob má vážné důsledky pro společnost a může destabilizovat demokratické hodnoty a principy rovnosti. Je důležité, aby byla společnost schopna rozpoznat a odmítnout jakékoli formy podněcování nenávisti a diskriminace vůči určitým skupinám osob. Jejich schopnost rozumět a reagovat na takové situace je klíčová pro udržení míru, harmonie a rovnosti ve společnosti. Za výše uvedené jednání může být pachatel potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Rovněž bude potrestán ten, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání

takového činu. Pachatel bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři roky, pokud přečin spáchá za pomoci filmu, počítačové veřejné sítě, rozhlasem, tisku, televize, nebo se aktivně účastní takovým činem činnosti skupiny, sdružení nebo organizace, které hlásají násilí, diskriminaci nebo etnickou, náboženskou, rasovou, třídní nebo jinou nenávist. (Šámal, 2023)

Trestný čin **genocidium**, který je uveden v § 400, je extrémně vážný zločin, který spočívá v úmyslném a systematickém zabití nebo způsobení těžkého fyzického či duševního poškození velké skupiny lidí, na základě jejich náboženství, rasy, národnosti, etnického původu nebo politického přesvědčení. Skutková podstata trestného činu zní: „*kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou podobnou skupinu lidí uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečně fyzické zničení, provede opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí, násilně převádí děti z jedné takové skupiny do druhé nebo způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt*“. Tento zločin je definován v mezinárodním právu a je považován za jednu z nejzávažnějších forem porušování lidských práv. Genocidium je obecně považováno za formu etnické či rasové čistky a je důrazně odsuzováno mezinárodním společenstvím. Porušení trestného činu genocidia je považováno za jeden z nejzávažnějších zločinů proti lidskosti a má vážné právní následky. Jednání, která jsou považována za genocidní, jsou trestná podle mezinárodního práva a mohou vést k obvinění, soudnímu stíhání a trestům včetně doživotního vězení. Mezinárodní společenství se snaží efektivně bojovat proti genocidě a zajistit spravedlnost pro oběti těchto hrůzných zločinů. Právní následky porušení tohoto trestného činu jsou obvykle velmi tvrdé a zahrnují dlouhodobé vězení a mezinárodní trestní stíhání. Je důležité, aby byli pachatelé genocidy řádně stíháni a potrestáni, aby byla zachována lidská důstojnost a práva všech lidí. Je důležité informovat společnost o závažnosti a důsledcích genocidy, aby byli schopni chápat důležitost respektování lidských práv a mezinárodního práva v boji proti masovým vraždám a systematickému vyhlazování skupin lidí. Jejich schopnost odsoudit genocidu a bojovat proti ní je klíčová pro budování spravedlivější a bezpečnější společnosti. Tento zločin je zakotven i v řadě mezinárodních dohod, jako například Vídeňské úmluvy o právu mezinárodních smluv, Ženevských úmluv o ochraně občanského obyvatelstva za války nebo Římského statutu Mezinárodního trestního soudu. V případě spáchání genocidia jsou pachatelé obvykle stíháni a souzeni mezinárodními soudy a tribunály, jako je Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii

nebo Mezinárodní trestní soud. Tresty za genocidium mohou zahrnovat dlouhodobé vězení, a dokonce i trest smrti v některých zemích. (Šámal, 2023) Genocidiem se podle čl. II Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidia rozumí kterýkoli z uvedených činů, které byly spáchány v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou rasovou, etnickou, náboženskou nebo národní skupinu jako takovou:

- usmrcení příslušníků takové skupiny;
- způsobení těžkých tělesných ublížení nebo duševních poruch členům takové skupiny;
- úmyslné uvedení kterékoli skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit její úplné nebo částečné fyzické zničení;
- opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí;
- násilné převádění dětí z jedné skupiny do jiné. Pachatel, který spáchá tento zločin, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem. Příprava trestného činu je trestná. (Šámal, 2023)

V § 401 je uveden trestný čin **útok proti lidskosti**, jehož skutková podstata zní: *„kdo se v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku zaměřeného proti civilnímu obyvatelstvu dopustí vyhlazování lidí, zotročování, deportace nebo násilného přesunu skupiny obyvatelstva, znásilnění, sexuálního otroctví, vynucené prostituce, vynuceného těhotenství, vynucené sterilizace nebo jiné obdobné formy sexuálního násilí, perzekuce skupiny obyvatelstva na politickém, rasovém, národnostním, etnickém, kulturním nebo náboženském základě, z důvodu pohlaví nebo z jiného podobného důvodu, apartheidu nebo jiné podobné segregace nebo diskriminace, zbavení osobní svobody, zavlčení na neznámé místo nebo jakéhokoli jiného omezení osobní svobody s následným nedobrovolným zmizením osob, mučení, vraždy, nebo jiného nelidského činu obdobné povahy“*. Čin, který spočívá v úmyslném jednání, které vážně porušuje základní lidská práva a hodnoty. Jednání, která spadají pod tento trestný čin, jsou považována za válečné zločiny a porušení lidských práv. Právní následky jsou obvykle velmi tvrdé a zahrnují dlouhodobě vězení nebo dokonce doživotní vězení. Mezinárodní společenství se snaží efektivně bojovat proti útokům proti lidskosti a zajistit spravedlnost pro oběti těchto válečných zločinů. Je důležité, aby byli pachatelé těchto zločinů řádně stíháni a potrestáni, aby byla zachována lidská důstojnost a práva všech lidí. Tento trestný čin je definován v mezinárodním právu a je považován za jednu z nejtěžších forem trestné činnosti. Útok proti lidskosti může zahrnovat širokou

škálu válečných zločinů, jako jsou masová vraždění, znásilnění, vynucená těhotenství, vynucená prostituce, perzekucí skupiny obyvatelstva, deportace, mučení, apartheid, sexuální násilí nebo nucená práce. Podmínkou trestní odpovědnosti je to, že se tohoto jednání dopustí pachatel v rámci cíleného systematického nebo rozsáhlého útoku, který je zaměřen proti civilnímu obyvatelstvu. Tento zločin je často spádován do kontextu válečných konfliktů nebo systematické represivní politiky státu. Mezinárodní právo zakazuje útoky proti lidskosti a obhájci lidských práv se snaží zajistit, aby byli pachatelé těchto zločinů postaveni před spravedlnost a potrestáni za své činy. Mezi mezinárodní soudy a tribunály, které se zabývají těmito zločiny, patří Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii, Mezinárodní trestní tribunál pro Rwandu nebo Mezinárodní trestní soud. Prevence útoků proti lidskosti a ochrana lidských práv jsou klíčovými cíli mezinárodního společenství a je důležité, aby byly tyto zločiny důsledně odsuzovány a potírány ve prospěch ochrany lidské důstojnosti a integrity. Trestný čin útok proti lidskosti je definován v mezinárodním právu v rámci Římského statutu Mezinárodního trestního soudu. Tento statut byl přijat v roce 1998 a vstoupil v platnost v roce 2002. Mezinárodní trestní soud je soudní instituce, která má pravomoc stíhat osoby za válečné zločiny, zločiny proti lidskosti, genocidium a trestné činy agresí. Trestný čin „útok proti lidskosti“ je jedním z hlavních zločinů, které spadají do působnosti tohoto soudu. Za spáchání tohoto činu hrozí pachateli odnětí svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečný trest. Trestná je i pouhá příprava. (Šámal, 2023)

Trestný čin **apartheid a diskriminace skupiny lidí**, který je uveden v § 402, je formou systematické diskriminace a segregace určité skupiny osob na základě rasové, etnické, národnostní či jiné podobné příslušnosti. Skutková podstata tohoto zločinu zní: *„kdo uplatňuje apartheid nebo rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo třídní segregaci nebo jinou podobnou diskriminaci skupiny lidí“*. Apartheid je politický systém, který byl historicky praktikován v Jihoafrické republice a zahrnoval rozdělování obyvatelstva podle rasových kritérií a omezování práv a svobod určitých rasových skupin. Tento zločin je v rozporu s mezinárodním právem a je považován za porušování základních lidských práv a principů rovnosti. Diskriminace skupiny lidí na základě rasové, etnické nebo jiné příslušnosti je porušením jejich lidské důstojnosti a rovnosti před zákonem. Nelidské činy, které vyplývají z praktik a politik apartheidu a obdobné praktiky a politiky rasové segregace a diskriminace jsou zločiny, které jsou v rozporu se zásadami mezinárodního práva, především se zásadami a cíli Charty Organizace spojených národů a vážně ohrožují bezpečnost a mezinárodní mír. Mezinárodní společenství se snaží potírat apartheid

a diskriminaci skupin osob prostřednictvím různých mezinárodních dohod a úmluv, jako je Úmluva OSN o odstranění všech forem rasové diskriminace. Pojem zločin apartheidu se pro účely této úmluvy vztahuje na činy, které jsou páchané s cílem vytvořit a upevnit nadvládu jedné rasové skupiny osob nad jakoukoli jinou rasovou skupinou osob a systematicky tyto osoby utlačovat. Prevence apartheidu a diskriminace je důležitá pro zachování míru, stability a respektu k lidským právům ve společnosti. Je třeba věnovat zvláštní pozornost vzdělávání a informování veřejnosti o důsledcích apartheidu a diskriminace a podpoře rovnostářské hodnoty a respekt ke všem lidským bytostem. Porušením trestného činu může mít vážné právní následky. Jednání, která jsou v rozporu s § 402, mohou vést k obvinění a soudnímu stíhání. V demokratickém státě je důležité dodržovat zákony a respektovat práva a svobody všech lidí, aby byla zachována demokratická společnost a ochráněna lidská práva. (Šámal, 2023)

V § 403 je uveden trestný čin **založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka**, jehož skutková podstata zní: *„kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob“*. Je definován jako jednání, které má za cíl omezit či potlačit práva a svobody jednotlivců. Tento trestný čin je závažný, neboť útočí na základní principy demokratické společnosti a porušuje lidská práva. Tato činnost je nebezpečná pro společnost a je důležité, aby byla účinně potlačena a trestána. Jedná se o formu systematického úsilí či organizované činnosti, jež je zaměřena na omezování či potlačování základních práv a svobod jednotlivců. Taková aktivita může být motivována ideologií, rasovou či etnickou nenávistí či jinými zájmy, které jsou v rozporu s principy lidských práv a demokracie. Tento trestný čin je závažný, neboť útočí na základní principy demokratické společnosti a porušuje lidská práva, a to zejména rovnost lidí bez rozdílu národnosti, rasy, sociální příslušnosti, původu, třídy nebo příslušnosti k etnické skupině nebo jiné skupině osob. Mezinárodní právo a úmluvy, jako například Úmluva OSN o ochraně všech osob před nuceným zmizením, zakazují takové formy činnosti a stanovují opatření pro ochranu jednotlivců před takovým zneužitím. Je důležité, aby společnost i vlády byly ostražitě a podporovaly dodržování základních principů demokracie a respektu k lidským právům ve společnosti. Tento trestný čin je vážným zločinem, který ohrožuje základní demokratické principy a lidská práva. Jednání, která podporují nenávist, diskriminaci nebo násilí vůči určitým skupinám lidí, mohou být považována za tento trestný čin. Tato aktivita má za následek šíření nenávisti

a negativního postoje vůči určitým skupinám obyvatelstva, což může vést k eskalaci konfliktů a porušení práv jednotlivců. Porušení zákona týkajícího se založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka může mít vážné právní následky. Jednání, která jsou v rozporu s tímto trestným činem, mohou vést k obvinění a soudnímu stíhání. Je důležité dodržovat zákony a respektovat práva a svobody všech lidí, aby byla zachována demokratická společnost a pluralita názorů. Pachatel, který spáchá tento čin, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let. Pokud spáchá čin prostřednictvím rozhlasu, volně dostupné počítačové sítě, rozhlasem, tiskem, jako člen organizované skupiny jako voják, nebo za krizových stavů ohrožení státu nebo válečného stavu, bude potrestán na tři roky až deset let. Příprava tohoto trestného činu je trestná. (Šámal, 2023)

Trestný čin šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka, který je uveden v § 403a je formou podpory a šíření materiálů, informací nebo ideologií, které mají za cíl omezovat nebo potlačovat základní práva a svobody jednotlivců. Skutková podstata zní: „*kdo ve větším rozsahu vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiné vytvoří dílo, které vyobrazuje, zachycuje nebo jinak znázorňuje symboly, zejména loga, vlajky, odznaky, uniformy a jejich části, hesla, výroky, prohlášení, slogany a formy pozdravů představitelů nebo projevy představitelů hnutí uvedené v § 403 odst. 1*“. Tento trestný čin navazuje na skutkovou podstatu trestných činů podle § 403 a § 404, neboť doplňuje ochranu poskytovanou těmito ustanoveními. Týká se šíření materiálů, informací nebo obsahu, které propagují ideologie nebo skupiny, jež mají za cíl potlačovat práva a svobody jednotlivců. Jednání, která podporují nenávist, diskriminaci nebo násilí vůči určitým skupinám lidí, mohou být považována za tento trestný čin. Šíření takového obsahu může posilovat nenávistné a extremistické postoje ve společnosti a přispět k eskalaci konfliktů a porušení práv jednotlivců. Právní následky porušení tohoto zákona mohou být vážné a zahrnovat obvinění, soudní stíhání a tresty včetně odnětí svobody a pokut. Společnost a právní systém je důležité reagovat rychle a účinně na šíření nenávistného a diskriminačního obsahu, aby byla ochráněna demokratická společnost a práva všech jejích občanů. Je vážným porušením zákona, které se týká šíření materiálů nebo informací, které podporují ideologie nebo skupiny, jež mají za cíl potlačovat práva a svobody jednotlivců. Tento trestný čin může zahrnovat šíření nenávistného obsahu, který posiluje extremistické postoje ve společnosti a přispívá k eskalaci konfliktů a porušení práv jednotlivců. Výše uvedený čin spadá

do specifické kategorie deliktů, které jsou označovány jako trestné činy páchané z nenávisti či z předsudečné nenávisti. Tyto aktivity mohou být prováděny prostřednictvím médií, internetu, veřejných projevů nebo jiných prostředků komunikace. Šíření takového obsahu může posilovat nenávistné a extremistické postoje ve společnosti a přispět k eskalaci konfliktů a porušení práv jednotlivců. Mezinárodní právo a lidská práva zakazují propagaci a podporu hnutí, která porušují základní principy demokracie, rovnosti a lidské důstojnosti. Tento trestný čin je vnímán jako vážné porušení lidských práv a je důležité, aby společnost i vlády byly ostražitě vůči takovým aktivitám a aby přijaly opatření k ochraně občanů před manipulací a omezováním jejich práv a svobod. Je třeba informovat veřejnost o rizicích a důsledcích šíření materiálů podporujících potlačování práv a svobod člověka. Je nezbytné zdůraznit význam respektování lidských práv a demokratických hodnot ve společnosti a podporovat ochranu těchto základních principů ve prospěch svobodné a spravedlivé společnosti. Společnost a právní systém musí rychle a účinně reagovat na takové projevy nenávisti a diskriminace, aby byla ochráněna demokratická společnost a práva všech občanů. Pachatel, který spáchá tento trestný čin, bude potrestán odnětím svobody až na tři roky, peněžitým trestem nebo propadnutím věci. Pokud čin spáchá jako člen organizované skupiny, prostřednictvím veřejné počítačové sítě, rozhlasem, tiskem, televizí nebo v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch bude potrestán na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem. Pokud bude čin spáchán v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, bude potrestán na dvě léta až šest let nebo peněžitým trestem (Šámal, 2023)

Trestný čin uvedený v § 404 **projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka** je formou podpory a projevu solidarity s organizací nebo skupinou, která se snaží omezit nebo potlačit základní práva a svobody jednotlivců. Skutková podstata trestného činu zní: „*kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1*“. Tento druh podpory může být vyjádřen prostřednictvím veřejných projevů, sociálních médií, podílením se na akcích či shromážděních, nebo finanční podporou. Týká se podpory a propagace ideologií nebo skupin, které mají za cíl potlačovat práva a svobody jednotlivců. Tato aktivita šíří nenávist a negativní postoj vůči určitým skupinám obyvatelstva a může vést k eskalaci konfliktů a porušení práv jednotlivců. Jednání, která podporují takové myšlenky a postoje, jsou považována za projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka. Pokud někdo záměrně podporuje a šíří nenávistné nebo diskriminační myšlenky, může se dopustit tohoto trestného činu. Takové jednání může negativně ovlivnit společnost tím, že rozšiřuje nenávist a šíří negativní postoje vůči určitým skupinám

obyvatelstva. To může vést k eskalaci konfliktů, porušení práv jednotlivců a ohrožení demokratických hodnot a principů. Je důležité, aby společnost a právní systém reagovaly rychle a účinně na takové projevy nenávisti a extremismu, aby byla ochráněna demokratická společnost a práva všech jejích občanů. Je důležité informovat společnost o závažnosti tohoto trestného činu a jeho důsledcích, aby byli schopni rozpoznat a odmítnout jakýkoli projev nenávisti, diskriminace nebo extremismu ve společnosti. Její schopnost rozumět a reagovat na takové situace je klíčová pro udržení demokratických hodnot a ochranu lidských práv. Mezinárodní právo a lidská práva zakazují jakoukoliv formu podpory hnutí, která porušují základní principy demokracie, rovnosti a lidské důstojnosti. Projev sympatií k takovým organizacím je vnímán jako podpora porušování lidských práv a je důležité, aby společnost i vlády byly ostražité vůči takovým aktivitám a aby přijaly opatření k ochraně občanů před manipulací a omezováním jejich práv a svobod. Je nezbytné zdůraznit význam respektování lidských práv a demokratických hodnot ve společnosti a podporovat ochranu těchto základních principů ve prospěch svobodné a spravedlivé společnosti. Pokud někdo záměrně podporuje a šíří nenávistné nebo diskriminační myšlenky, může se dopustit tohoto trestného činu. Takové jednání může negativně ovlivnit společnost tím, že rozšiřuje nenávist a šíří negativní postoje vůči určitým skupinám obyvatelstva. To může vést k eskalaci konfliktů, porušení práv jednotlivců a ohrožení demokratických hodnot a principů. Je velmi důležité, aby společnosti a právní systém rychle a účinně reagovaly na takové projevy nenávisti a extremismu, aby byla ochráněna demokratická společnost a práva všech jejích občanů. Pachatel, jenž spáchá tento trestný čin, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři roky. (Šámal, 2023)

V § 405 je uveden trestný čin **popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia** je formou propagace a podpory ideologie, která popírá nebo bagatelizuje genocidiální činy spáchané vůči určitým skupinám lidí. Skutková podstata zní: „*kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo nacistické, komunistické nebo jiné zločiny proti lidskosti nebo válečné zločiny nebo zločiny proti míru*“. Týká se šíření dezinformací a nenávistných postojů vůči obětem genocidia, což může vést k dalšímu šíření nenávisti a násilí. Jednání, které se snaží minimalizovat, zpochybnit nebo dokonce ospravedlnit genocidní činy, které byly spáchany vůči určitým skupinám lidí. Takové jednání je považováno za velmi vážné a morálně zavrženíhodné, protože zpochybňuje historická fakta o genocidních událostech, snaží se ospravedlňovat či schvalovat genocidní činy spáchané v minulosti a porušuje základní

lidská práva. Šíření dezinformací a nenávistných postojů vůči obětem genocidia může mít vážné důsledky, včetně posílení nenávistných a extremistických názorů ve společnosti a přispění k dalšímu šíření nenávisti a násilí. Je potřeba zdůraznit význam udržování paměti o minulých tragédiích a podporovat úsilí o dodržování lidských práv a zabránění genocidiálním činům ve prospěch spravedlnosti a lidské důstojnosti. Je nezbytné, aby společnost byla schopna rozpoznat a odmítnout jakékoli projevy popírání, zpochybňování, schvalování nebo ospravedlňování genocidia. Schopnost rozumět a reagovat na takové situace je klíčová pro udržení historické paměti, respektování lidských práv a prevenci nenávistných postojů ve společnosti. Mezinárodní právo a lidská práva zakazují jakoukoliv formu popírání nebo ospravedlňování genocidiálních činů, které jsou nezpochybnitelnými zločiny proti lidskosti. Pachatel za spáchání tohoto trestného činu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři roky. (Šámal, 2023)

Je důležité, aby bezpečnostní složky monitorovaly a potlačovaly tyto trestné činy a aby byly přijímány opatření k prevenci extremismu a ochraně společnosti.

5.2 Statistika trestných činů v České republice souvisejících s extremismem

Statistiky budou vypracovány za roky 2018–2022, neboť za rok 2023 jsou vypracovány údaje pouze za 1. pololetí roku 2023. V ČR bylo v roce 2022 registrováno celkem 181 991 trestných činů (dále jen „TČ“), z toho činy s rasistickým či nenávistným podtextem je 0,08 %. Policejními orgány bylo v tomto roce zjištěno 149 trestných činů s nenávistným podtextem, z čehož vyplývá nárůst těchto činů o 41 oproti roku 2021 (Tab. 4).

Tabulka 4 Celkový počet trestných činů s nenávistným podtextem v letech 2018–2022 zaevidovaných na území ČR (upraveno, Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2022).

Rok	Evidované TČ	Podíl na celkové kriminalitě (%)	Objasněné TČ	Stíhané osoby
2018	179	0,09	107	136
2019	170	0,09	96	122
2020	134	0,08	61	92
2021	108	0,07	61	99
2022	149	0,08	69	73

Trestné činy s nenávistným podtextem, které jsou označeny příznakem extremismu, byly vybrány policejním orgánem takticko statistickou klasifikací. V tabulce (Tab. 5) jsou uvedeny TČ, které souvisejí s extremismem za období 2018–2022 (dále jen „za sledované období“). (Ministerstvo vnitra ČR, 2023)

Tabulka 5 Policejní statistiky trestných činů, počty stíhaných osob a soudní statistiky odsouzených osob za sledované období (upraveno, Ministerstvo vnitra ČR, 2018–2023)

Takticko statistická klasifikace dle paragrafu						
	Rok	Násilí a vyhrožování proti skupině obyvatelstva a jednotlivci (§ 352 TZ)	Výtržnictví na sportovních a veřejných akcích (§ 358 TZ)	Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny (§ 355 TZ)	Podněcování k národnostní a rasové nenávisti (§ 356 TZ)	Podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405 TZ)
Evidované TČ	2018	26	7	36	25	72
	2019	27	3	26	41	61
	2020	23	1	29	34	39
	2021	35	0	20	26	0
	2022	46	2	17	28	0
Objasněné TČ	2018	19	7	15	15	46
	2019	16	2	18	19	37
	2020	11	1	15	15	15
	2021	21	0	13	16	0
	2022	22	2	9	15	0
Stíhané osoby	2018	27	12	23	23	52
	2019	15	2	17	19	37
	2020	11	1	13	11	15
	2021	21	0	12	16	0
	2022	20	11	8	15	0
Odsouzené osoby	2018	10	12	13	11	31
	2019	13	2	16	9	20
	2020	11	1	10	12	47
	2021	15	0	17	5	28
	2022	9	36	9	2	27

Ze statistik vyplynulo, že v roce 2018 bylo nejvíce stíhaných a následně i odsouzených osob pro TČ podpora a propagace hnutí § 403, § 404, § 405 TZ. Druhým nejčastějším TČ, za který byli pachatelé odsouzeni je hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 355 TZ. Za trestné činy s rasovým podtextem soud uložil jedné osobě nepodmíněný trest odnětí svobody. Podmíněný trest byl uložen 38 osobám, v pěti případech byl soudem uložen trest obecně prospěšných prací. Z odsouzených osob byly dvě ženy a jeden mladistvý. (Ministerstvo vnitra ČR, 2019)

Pachatelé byli v roce 2019 nejvíce odsouzeni za trestný čin výtržnictví s rasovým motivem podle § 358 TZ. Druhým nejčastějším trestným činem, za který byly odsouzeny osoby, je hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 355 TZ. Za trestné činy s rasovým podtextem byl uložen 3 osobám nepodmíněný trest odnětí svobody, podmíněné tresty byly pravomocně uloženy 3 osobám a 1 osobě byl uložen trest v podobě obecně prospěšných prací. Z celkové počtu 63 osob bylo 7 žen a 2 mladiství. (Ministerstvo vnitra ČR, 2020)

Pachatelé výše uvedených trestných činů byli v roce 2020 nejčastěji odsouzeni pro čin projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TZ, druhým nejčastějším trestným činem bylo výtržnictví podle § 358 TZ, následoval trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 TZ. Za delikty s rasovým motivem byl 3 osobám uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, podmíněný trest byl uložen 51 osobám a 6 osob dostalo trest obecně prospěšných prací. Z počtu odsouzených osob bylo 6 žen a dvě osoby byly mladistvé. (Ministerstvo vnitra ČR, 2021)

Za rok 2021 byli pachatelé výše uvedených deliktů odsouzeni za trestný čin výtržnictví podle § 358 TZ, následuje trestný čin hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 355 TZ a třetí nejčastější trestný čin byl projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TZ. Za rasově motivované delikty byl odsouzeno nepodmíněným trestem odnětí svobody 7 osob, trest odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho odkladu byl uložen 39 osobám a trest obecně prospěšných prací byl uložen 7 osobám. Ze všech odsouzených osob bylo 6 mladistvých a 6 žen. (Ministerstvo vnitra ČR, 2022)

Pachatelé uvedených deliktů byli za rok 2022 nejčastěji odsouzeni pro trestný čin výtržnictví podle § 358 TZ, dalším trestným činem byl projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TZ, třetím trestným činem za uvedené období bylo ublížení na zdraví podle § 146 TZ. Za činy s rasovým motivem bylo odsouzeno trestem

odnětí svobody 4 osoby, podmíněné tresty byly uloženy 31 osobám a obecně prospěšné práce bylo soudem uloženo 9 osobám. Z odsouzených osob byli 3 mladiství a 3 ženy. (Ministerstvo vnitra ČR, 2023)

6 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU EXTREMISMU VE VYBRANÝCH STÁTECH

V této části diplomové práce bude posuzován současný stav extremismu v Německu a na Slovensku. Současný stav extremismu v těchto zemích je velmi různorodý a komplexní. Na Slovensku se extremismus projevuje především v podobě pravicového extremismu a pravicového extremismu, které často cílí na menšiny, imigranty a uprchlíky. Pravicoví extremisté využívají sociální média k šíření nenávisti a propagaci svých extrémních názorů. Rovněž se zde objevuje i islámský extremismus, který představuje hrozbu v podobě možných teroristických útoků.

V Německu je situace podobně složitá, s výskytem různých forem extremismu včetně pravicového extremismu, levicového extremismu a islámského extremismu. Pravicoví extremisté se dopouštějí násilných činů a teroristických útoků, zatímco levicoví extremisté se angažují v protestech a sabotážích. Islámský extremismus představuje další bezpečnostní hrozbu v podobě teroristických útoků včetně těch, které se odehrály v nedávné minulosti. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

V boji proti extremismu je klíčové posílení prevence a vzdělávání ve školách a veřejnosti, podpora dialogu a tolerance mezi různými skupinami a spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, vládou a občanskou společností. Pouze společným úsilím a aktivním zapojením. Všech aktérů lze dosáhnout udržitelného míru a bezpečí pro všechny občany. Obě země se snaží aktivně monitorovat a potlačovat extremismus prostřednictvím bezpečnostních opatření, preventivních programů a spolupráce s mezinárodními partnery. Spolupráce mezi Slovenskem, Německem a dalšími zeměmi je klíčová pro efektivní boj proti extremismu a ochranu demokratických hodnot. (Statista, 2024)

6.1 Charakteristika Německa a jeho obyvatelstva

Německo celým názvem Spolková republika Německo je federativní parlamentně-demokratická republika. Stát je rozdělen na 16 spolkových zemí tzv. Bundesländer, přičemž každá země má svoji vlastní ústavu a autonomii. Německo je sousedícím státem s ČR, Polskem, Dánskem, Belgií, Holandskem, Francií, Rakouskem, s Lucemburskem a se Švýcarskem. Hlavním městem je Berlín. Rozloha SRN je 353 296 km². Úředním jazykem je němčina a měnová jednotka je euro. Německo je členským státem EU od 1. ledna

1958 a do NATO vstoupila 8. května 1955. K 1. lednu 2023 žije v SRN 84 358 845 obyvatel. (Evropská Unie, © 2024)

Německo je nejlidnatější zemí EU a má různorodé obyvatelstvo, které zahrnuje německé občany, imigranty, uprchlíky a menšiny. Německá společnost je multikulturní a pluralitní, s různorodými etnickými skupinami a kulturními tradicemi. V Německu je kolem 1,5 milionu uprchlíků. Nejčastěji pocházejí ze Sýrie, Afghánistánu, Iráku, Iránu a Turecka. Uprchlíci často hledají azyl v SRN kvůli politické nestabilitě, násilí a nespravedlnosti ve svých zemích. Německo se snaží poskytnout ochranu a pomoc uprchlíkům v souladu s mezinárodními dohodami a závazky. (Zelení, 2022)

6.1.1 Extremismus v Německu

V současné době je extremismus v SRN stále velkým problémem, který má vážné důsledky pro společnost. Extremistické skupiny a jednotlivci se často angažují v nenávistných projevech a činech vůči určitým skupinám osob, zejména migrantům, uprchlíkům, menšinám a lidem jiné národnosti či víry. V posledních letech jsme byli svědky nárůstu extremismu a radikalizace v SRN, což je způsobeno mimo jiné i sociálními a politickými faktory. Extremisté využívají internet a sociální sítě k šíření svých nenávistných myšlenek a k náboru nových členů. Jejich cílem je destabilizovat společnost, podněcovat nenávist a diskriminaci a omezovat práva a svobody určitých skupin osob. Extremismus se v SRN projevuje v různých formách, jako například pravicový extremismus, levicový extremismus, islámský extremismus nebo extremismus ze strany různých etnických skupin. Tyto skupiny často využívají sociálních médií a online platformy k šíření svých nenávistných myšlenek a k náboru nových členů. V SRN se v posledních letech projevuje zejména islamistický extremismus, který má potenciál ohrozit bezpečnost a stabilitu země. Teroristické útoky, radikalizace mládeže a propojení s mezinárodními teroristickými organizacemi jsou hlavními výzvami pro německé bezpečnostní složky. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Je důležité informovat společnost o nebezpečích extremismu a radikalizace a o důsledcích, které mohou mít pro společnost špatný vliv. Veřejnost by měla být schopna rozpoznat znaky extremismu a odmítnout jakékoli formy nenávistných projevů a jednání. Jejich schopnost kriticky myslet a analyzovat informace je klíčová pro prevenci extremismu a budování tolerance a respektu ve společnosti. Dále je důležité podporovat dialog mezi různými skupinami a zapojovat se do prevence extremismu prostřednictvím vzdělávání, osvěty

a podpory občanské společnosti. Pouze společným úsilím a aktivním postojem vůči extremismu lze dosáhnout udržitelného míru a bezpečí pro všechny občany v SRN. V boji proti extremismu je důležité, aby vzdělávací instituce aktivně informovaly veřejnost o nebezpečích extremismu, rozvíjely jejich kritické myšlení a podporovaly dialog mezi různými skupinami. Spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, vládou a občanskou společností je klíčová pro úspěšnou prevenci extremismu a budování tolerance a respektu ve společnosti. Pouze společným úsilím může SRN dosáhnout udržitelného míru a bezpečí pro všechny občany. Vzdělávání hraje klíčovou roli v prevenci extremismu a radikalizace tím, že osvětluje mladé lidi o důsledcích nenávisti, diskriminace a radikalizace. Vzdělávací programy mohou pomoci studentům rozvíjet kritické myšlení, analytické schopnosti a empatii vůči jiným. Důraz by měl být kladen na výchovu k demokratickým hodnotám, tolerance a respektu k odlišnostem. Vzdělávání by mělo být komplexní a zahrnovat nejenom formální vzdělávací instituce, ale také mimovzdělávací aktivity, workshopy a prevenci ve virtuálním prostoru. Spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, vládou a občanskou společností je klíčová pro úspěšnou prevenci extremismu a radikalizace. Jednání všech aktérů společnosti je nezbytné k tomu, aby se SRN mohlo účinně vypořádat s problémem extremismu a radikalizace a dosáhlo udržitelného míru a bezpečí pro všechny občany. Je důležité sledovat a analyzovat aktuální situaci extremismu v SRN s ohledem na jeho politické, sociální a historické kontexty. V posledních letech se v SRN projevuje nárůst extremismu jak na pravicovém, tak i na levicovém spektru, což vyžaduje pozornost a reakci ze strany akademického světa a veřejnosti obecně. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Pravicový extremismus je v SRN zvláště znepokojivý, protože se projevuje nejenom formou verbálních nenávistných projevů, ale také násilnými činy a teroristickými útoky. Tito extremisté často cílí na imigranty, uprchlíky, židovskou komunitu a jiné menšiny, a snaží se destabilizovat společnost a podněcovat nenávist a diskriminaci. Pravicový extremismus spojený s nacionalismem a protiimigračními postoji zůstává v SRN velkým problémem a je spojován s organizacemi jako Alternativa für Deutschland a Die Rechte, které propagují nenávistné ideologie a podněcují k násilí vůči menšinám a migrantům. Analýza kořenů tohoto extremismu a jeho dopadu na společnost by měla být klíčovým prvkem výzkumu a vzdělávání v oblasti politologie a sociologie. Pravicový extremismus není v SRN jednotným jevem. Rasistické, antisemitské a nacionalistické ideologické prvky se objevují v různých podobách. Přeceňování etnicity a s tím spojené odmítání principu lidské rovnosti

však lze nalézt u všech pravicových extremistů. Pravicoví extremisté naznačují, že příslušnost k etnické skupině nebo národu určuje skutečnou hodnotu člověka. Takové chápání hodnot maří ústřední hodnoty svobodného demokratického základního řádu, a je tak v zásadním rozporu se Základním zákonem. Nacionalismus a skupinová misantropie, jako je rasismus a antisemitismus, charakterizují pravicově extremistickou agitaci. Antisemitismus se vyskytuje ve všech oblastech pravicového extremismu a projevuje se různými způsoby, například představou globálního tajného spiknutí židovstva nebo tím, že Židé nesou kolektivní odpovědnost za činy státu Izrael. Pravicoví extremisté obvykle také autoritářsky chápou stát. To jde často ruku v ruce s odmítáním dělby moci, která je v demokraciích běžná. Neonacionální socialisté volají po "vůdcovském státě" ve stylu historického národního socialismu, v němž je veškerá státní moc přisuzována rozhodnutím jediného člověka. Mnozí pravicoví extremisté zlehčují nebo dokonce glorifikují historický nacionální socialismus. To jistě platí pro neonacionální socialisty, kteří používají "Třetí říši" jako měřítko pro své politické, hospodářské a sociální cíle. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Levicový extremismus, reprezentovaný skupinami jako Antifa, se také podílí na politických a společenských diskusích v SRN, ale je také kritizován za své násilné metody a nedostatek respektu k demokratickým principům. Analýza motivací a cílů levicových extremistů je důležitá pro porozumění jejich místa v politickém spektru a jejich dopadu na veřejnou diskusi. Levicový extremismus se také vyskytuje v SRN a projevuje se například formou násilných protestů nebo sabotáží. Levicoví extremisté usilují o skoncování s existujícím státem a společenským řádem, a tedy i se základním řádem svobodné demokracie. V závislosti na své ideologické orientaci ji chtějí nahradit komunistickým systémem nebo anarchistickou společností „bez vládců“. Všichni levicoví extremisté se shodují na tom, že proti „kapitalismu“ jako „koření všeho zla“ je třeba bojovat. Levicoví extremisté považují „kapitalismus“ za nerozlučné spojení tržního systému vlastnictví a demokratického právního státu. Jediným účelem tohoto svazku je podle nich upevnění vztahů vykořisťování a útlaku. Proto považují kapitalismus za neslučitelný s myšlenkou společnosti, která je založena na svobodě a rovnosti všech lidí. Levicoví extremisté se domnívají, že překonání kapitalismu, které považují za nezbytné, není možné prostřednictvím politických reforem, ale lze ho dosáhnout pouze svržením stávajícího státního a společenského uspořádání. K dosažení cíle jsou levicoví extremisté v zásadě ochotni použít i násilí. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Islámský extremismus je forma politického extremismu, která postuluje existenci Bohem stanoveného – a tedy pravého a absolutního – řádu, který je nadřazen řádům vytvořeným člověkem. Tento obecný pojem zahrnuje několik proudů a hnutí, které se liší svými ideologickými východisky, geografickou orientací a strategiemi a prostředky. Islamistickou scénu v SRN silně ovlivňují salafisté a džihádisté, důležitou roli hrají i další islámské extremistické proudy, z nichž některé mají mnoho příznivců. Džihádistické organizace stále považují Německo za nepřítele a tato země zůstává jedním z jejich cílů. Hlavní hrozbu představují osamělí aktéři, kteří dostávají instrukce. Většina útoků spáchaných v SRN v posledních letech totiž spáchali osamělí aktéři nebo mikroskupiny instruované či inspirované jinými osobami. Hrozba islámského extremistu je na vysoké úrovni. Je možné počítat s tím, že k islámskému extremistickému útoku v SRN může dojít kdykoli. Islámský extremismus vychází z přesvědčení, že světové náboženství islám není pouze osobní či soukromou záležitostí, ale že by mělo také řídit společenský život a politický řád nebo alespoň jeho část regulovat. To je ve zjevném rozporu se zásadami suverenity lidu, oddělení státu a náboženství, svobody projevu a všeobecné rovnoprávnosti, které jsou zakotveny v Základním zákoně Spolkové republiky Německo. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Vzhledem k těmto výzvám je důležité, aby se společnost, včetně vzdělávacích institucí, aktivně angažovala v boji proti extremismu a radikalizaci. Vzdělávání hraje klíčovou roli v prevenci těchto jevů tím, že posiluje demokratické hodnoty, rozvíjí kritické myšlení a empatie a podporuje dialog mezi různými skupinami. Vzdělávací instituce by měly aktivně informovat společnost o nebezpečích extremismu, pomáhat jí rozpoznávat znaky extremismu a odmítat nenávistné projevy a jednání. Spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, vládou a občanskou společností je klíčová pro úspěšnou prevenci extremismu a budování tolerance a respektu ve společnosti. Pouze společným úsilím a aktivním postojem vůči extremismu lze dosáhnout udržitelného míru a bezpečí pro všechny občany v SRN. Je důležité přispívat k informované debatě o extremismu v SRN prostřednictvím výzkumu, vzdělávání studentů a veřejných diskusí. Podpora demokratických hodnot, ochrana lidských práv a prevence nenávisti a extremismu by měly být klíčovými cíli každého akademika v této oblasti. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

6.1.2 Nejznámější extremistické strany

Spolková republika Německo je známá nejen svou bohatou historií a kulturou, ale také bohužel extremistickými skupinami, které představují hrozbu pro demokracii a bezpečnost

v zemi. Země čelí nejen pravicovému extremismu, ale také levicovému a islámskému extremismu, které představují závažnou hrozbu pro demokracii a bezpečnost v zemi. Mezi nejznámější extremistické skupiny v SRN patří Freie Sachsen, Neue Stärke Partei a Identitäre Bewegung Deutschland e.v., představující pravicový extremismus, stejně jako Fracción del Grupo de Combatentes Islámicos a Die Rote Zora, představující levicový extremismus. A Al-Qaida a ISIS, představující islámský extremismus. Tyto skupiny šíří nenávisť, rasismus a xenofobii a snaží se destabilizovat společnost a oslabit demokratické hodnoty v Německu. Bezpečnostní orgány pečlivě sledují jejich aktivity a bojují proti jejich extrémním ideologiím a postojům. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Der III. Weg je neonacistická strana působící v SRN, která se odlišuje od tradičního politického spektra. Tato strana propaguje nacionalismus, antisemitismus a rasismus a jejím hlavním cílem je zrušení demokratického systému a nahrazení ho autoritativní vládou. Strana se rovněž zaměřuje na ochranu bílé rasy a evropské kultury a často využívá extrémních a nenávislných postojů vůči menšinám, uprchlíkům a imigrantům. „Der III. Weg“ je považována za hrozbu pro demokracii a bezpečnost v SRN a je sledována bezpečnostními orgány. Příznivci strany demonstrují především proti uprchlíkům, menšinám, imigrantům a demokratickému systému jako celku, útočí na imigrantské a uprchlická centra. Strana Der III. Weg také aktivně bojuje proti multikulturalismu a globalizaci, a snaží se prosazovat své nacionalistické a rasistické ideologie prostřednictvím veřejných akcí a propagandy. Jejím hlavním cílem je destabilizace demokratické společnosti a nastolení autoritativní vlády podle svých extrémních názorů. (Litschko, 2022)

Nationaldemokratische Partei Deutschlands (dále jen „NPD“) je pravicově extremistická politická strana působící v SRN, která se zaměřuje na ochranu německého národa, nacionalismus a odmítání multikulturalismu. NPD propaguje rasistické a xenofobní názory a často využívá nenávislné rétoriky vůči všem přistěhovalcům. Strana se snaží omezit imigraci a prosazuje německou suverenitu a nezávislost na EU. Je považována za hrozbu pro demokracii a je sledována bezpečnostními orgány kvůli svým extremistickým postojům a aktivitám, které zahrnují propagaci nacionalismu, rasismu a xenofobie. (Bundeszentrale für politische Bildung, 2021)

Die Rechte je neonacistická politická strana, která propaguje nacionalismus, xenofobii a rasismus. Heslo strany zní: „Vorwärts für Deutschland!“, což v překladu zní: „Dopředu pro Německo“. Strana se zaměřuje na ochranu bílé evropské identity a kultury a často využívá nenávislnou rétoriku vůči uprchlíkům, imigrantům a menšinám. Cílem strany

je soulad boje o ulice, myslí a parlamenty. Pokud budou tyto tři pilíře v symbióze, může být vytvořen tlak, který zajistí realizaci věčných postojů. Die Rechte je známá svými radikálními postoji a útoky na demokratické hodnoty a práva. Strana je sledována bezpečnostními orgány kvůli svým extremistickým aktivitám a je považována za hrozbu pro demokracii a bezpečnost v SRN. Die Rechte je pravicová extremistická strana, která propaguje nenávistné ideologie. Die Rechte se angažuje v různých formách nenávistných projevů a aktivit, které ohrožují demokratické hodnoty v SR. (Bundeszentrale für politische Bildung, © 2021)

Neue Rechte je politická strana působící v SRN, která se řadí mezi pravicově extremistické skupiny. Strana se zaměřuje na podporu nacionalismu, antiimigrační politiky a ochranu německé identity a kultury. Strana propaguje rasistické a xenofobní postoje a často využívá nenávistné projevy vůči přistěhovalcům. Strana se staví proti multikulturalismu a často prosazuje politiky, které jsou v rozporu s demokratickými hodnotami. I tato strana je považována za hrozbu pro bezpečnost v SRN a jeho demokracii. Strana nemá oficiálního předsedu. (Süddeutsche Zeitung, 2022)

Alternativa für Deutschland Alternativa pro Německo (dále jen „AFD“) je politická strana, která vznikla v roce 2013 a je známá svými nacionalistickými a protiimigračními postoji. Strana je kritizována za své nacionalistické a populistické tendence, které mohou podporovat extremistické myšlenky a akce. Strana byla kritizována za své kontroverzní postoje k multikulturalismu a imigraci, ale zároveň se účastní demokratických procesů v SRN. (AfD, © 2013-2023)

Deutsche Kommunistische Partei. Komunistická strana Německa je levicová politická strana působící v SRN. Její ideologie spočívá v podpoře komunismu, socialismu a pracující třídy. Strana se zasazuje o sociální spravedlnost, rovnost a boj proti kapitalismu. Předseda této strany není obecně znám, neboť strana může mít různé vedení a strukturu. Strana vznikla s cílem prosadit levicové ideály a bojovat za práva pracujících a marginalizovaných skupin obyvatelstva. (Deutschen Kommunistischen Partei, © 2024)

Marxistisch-Leninistische Partei Deutschlands (dále jen „MLPD“) – Marxisticko-leninská strana Německa je politická levicová strana v SRN, jejíž ideologie jsou zaměřeny na myšlenky marxismu-leninismu, které zdůrazňují boj pracující třídy proti kapitalistickému systému, a prosazuje kolektivizaci výrobních prostředků. Strana byla založena v roce 1982 s cílem hájit levicové ideály a bojovat za sociální spravedlnost a rovnost ve společnosti. (MLPD, 2019)

6.1.3 Nejčastější trestné činy v Německu spojené s extremismem

Trestné činy páchané na území Německa jsou uvedeny v trestním zákoníku zvaném Strafgesetzbuch (dále jen „StGB“) číslo 45. Nejčastější trestné činy spojené s extremismem jsou podněcování k nenávisti (§ 86a), zakládání nebo podpora organizace s extremistickými cíli (§ 129), podněcování k národnostní nenávisti, rasové nenávisti nebo náboženské nenávisti (§ 130) a trestné činy terorismu (§ 140). Tyto trestné činy jsou často spojovány s extremistickými skupinami a organizacemi, které se snaží šířit nenávist, násilí nebo terorismus ve společnosti. V SRN je důrazně stíháno a potíráno jakékoli chování nebo aktivity spojené s extremismem, aby byla zajištěna demokratická a bezpečná společnost. (Šůstek, 2020)

Třetí titul – Ohrožení demokratického ústavního státu:

- § 86 **šíření propagačních materiálů protiústavních a teroristických organizací**, jedná se o trestný čin, jež spočívá ve veřejném šíření propagandistických materiálů, které propagují nebo podporují protiústavní nebo teroristické organizace. Tento trestný čin má za cíl zabránit šíření nenávistného a extremistického obsahu, který může ohrožovat bezpečnost a stabilitu ve společnosti. Německý trestní zákoník se snaží chránit demokratické hodnoty a ochránit společnost před šířením nenávistné propagandy a extremismu tímto paragrafem a zakázat veřejné podporování a šíření ideologií teroristických organizací prostřednictvím propagandistických materiálů. (Šůstek, 2020)
- Trestný čin **používání znaků protiústavních a teroristických organizací**, který je uveden v § 86a, spočívá ve veřejném používání symbolů, vlajek nebo jiných znaků, které zastupují protiústavní nebo teroristické organizace. Trestný čin má za cíl zabránit šíření ideologií a propagandy teroristických skupin a ochránit společnost před jejich nebezpečnými vlivy. Lze do tohoto činu zahrnout i používání nacistických symbolů a znaků, neboť tyto jsou považovány za protiústavní a jejich veřejné používání je zakázáno v SRN z důvodu historického kontextu a jejich spojení s totalitním režimem a zločiny proti lidskosti. (Šůstek, 2020)
- V § 129 je uveden trestný čin **zakládání zločineckých společení**, který spočívá v zakládání, organizování, financování nebo podpoře zločineckých společení s cílem spáchat trestné činy. Tento trestný čin má za cíl potrestat jedince, kteří aktivně

přispívají k organizování a podpoře zločineckých aktivit a ohrožují bezpečnost a pořádek ve společnosti. Zakládání zločineckých společenství je považováno za extrémně nebezpečný trestný čin, který může mít vážné následky pro bezpečnost a stabilitu ve společnosti. (Šůstek, 2020)

- § 130 **podněcování k nenávisti** je trestný čin, když někdo veřejně nebo šířením textů, obrázků nebo jiných prostředků podněcuje k nenávisti proti určité skupině osob z důvodu rasového, náboženského, etnického nebo jiného přesvědčení. Tento paragraf se týká situací, kdy někdo veřejně podněcuje k nenávisti nebo diskriminaci na základě národnosti, rasy, náboženství nebo jiné skupinové příslušnosti. Cílem tohoto paragrafu je potrestat ty, kdo šíří nenávist a podněcují k nenávisti vůči jiným lidem. (Šůstek, 2020)

Jedenáctý oddíl, trestné činy související s náboženstvím a vírou:

- § 166 **hanobení vyznání, náboženských společenství a ideologických organizací**, který spočívá ve veřejném urážení nebo znevažování náboženství, víry, ideologie nebo filozofie jiných osob nebo skupin osob. Tento paragraf je zaměřen na ochranu náboženských a ideologických společenství před šířením nenávisti a diskriminace na základě víry nebo ideologií. (Šůstek, 2020)
- Trestný čin **narušování náboženského vyznání**, který je uveden v § 167, jež spočívá v úmyslném rušení nebo zneklidňování veřejného bohoslužebného shromáždění nebo jiné náboženské slavnosti. Tímto činem se porušuje právo na svobodu vyznání a náboženského vyznání jednotlivců. (Šůstek, 2020)

U levicového extremismu existuje vysoká míra ohrožení jak z hlediska trestných a násilných činů, tak z hlediska jeho následovníků. Kromě velkého množství násilí lze pozorovat také rozdíl v jeho druhu a úrovni. Zatímco na demonstracích stále méně převládají střety a „černé bloky“, na okrajích těchto akcí jsou patrné systematické akce proti osobám a majetku. S odkazem na antifašismus podnikají malé dobře organizované skupiny přímé, extrémně násilné útoky na politické odpůrce s cílem vytvořit zóny bez nacistů. K ospravedlnění přímých fyzických útoků na policisty, politiky a podnikatele se používají také pojmy „antigentrifikace“ a „antireprese“. Žhářské útoky na cíle, jako jsou vozidla, stavební zařízení a budovy, navíc vedou ke ztrátám, v některých případech obrovským. Zejména autonomisté mají na svědomí velké množství závažných násilných trestných činů. V přímých střetech s politickými oponenty, ale i s policií, projevují jen málo zábran. Tiše akceptují vážné

ublížení na zdraví a v některých případech i možnou smrt jiných osob. V tomto kontextu jsou otázky „jako boj proti útlaku“ a „boj proti gentifikaci“ podle okolností relevantními, ale v konečném důsledku zaměnitelnými oblastmi činnosti, které obvykle slouží pouze jako záminka k prosazování ideologie levicových extremistů. (Bundeszentrale für politische Bildung, 2021)

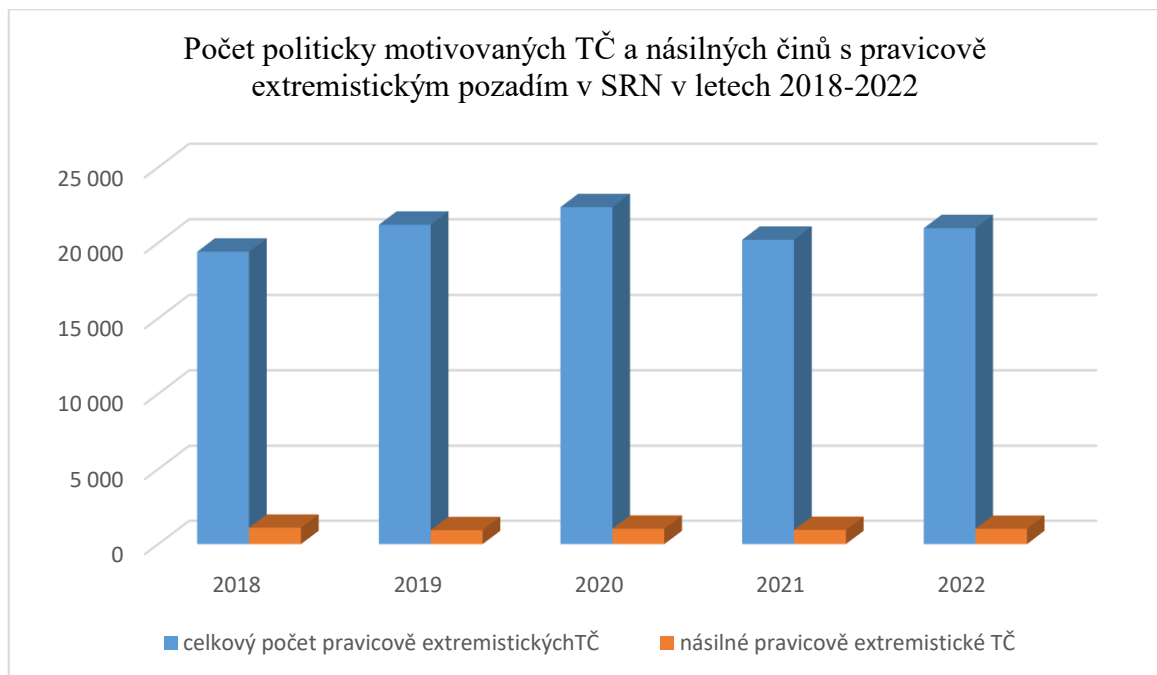
6.2 Statistika trestných činů ve Spolkové republice Německa souvisejících s extremismem za hodnocené období

Extremismus je stále aktuálním tématem v SRN, a statistiky trestných činů v posledních pěti letech naznačují zvýšenou aktivitu extremistických skupin. Trestné činy spojené s extremismem se většinou týkají výtržnictví s rasovým podtextem a hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení. Tyto trestné činy jsou považovány za vážné hrozby demokratickým hodnotám a bezpečnosti ve společnosti. V posledních letech byl zaznamenán nárůst těchto extremistických trestných činů, což vyžaduje důkladnou analýzu a opatření k potlačení extremismu. Zejména trestné činy výtržnictví s rasovým podtextem jsou nejčastější formou extremismu, která je postihována. Tito pachatelé často propagují nenávislné ideologie a šíří strach a nejistotu mezi občany. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Kromě toho je třeba sledovat také levicový extremismus, který představuje další nebezpečí pro společnost. Statistiky trestných činů souvisejících s levicovým extremismem by měly být pečlivě monitorovány a analyzovány, aby bylo možné přijmout opatření k potírání tohoto druhu extremismu. Zahraniční extremismus v SRN je také důležitým faktorem, který je třeba vzít v úvahu při analýze extremistických aktivit v zemi. Jde o případy, kdy zahraniční extremisté působí na území SRN nebo se snaží šířit své ideologie prostřednictvím různých propagandistických materiálů. Tato forma extremismu může představovat další bezpečnostní hrozbu pro německou společnost a je důležité monitorovat a potírat i tuto formu extremismu. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

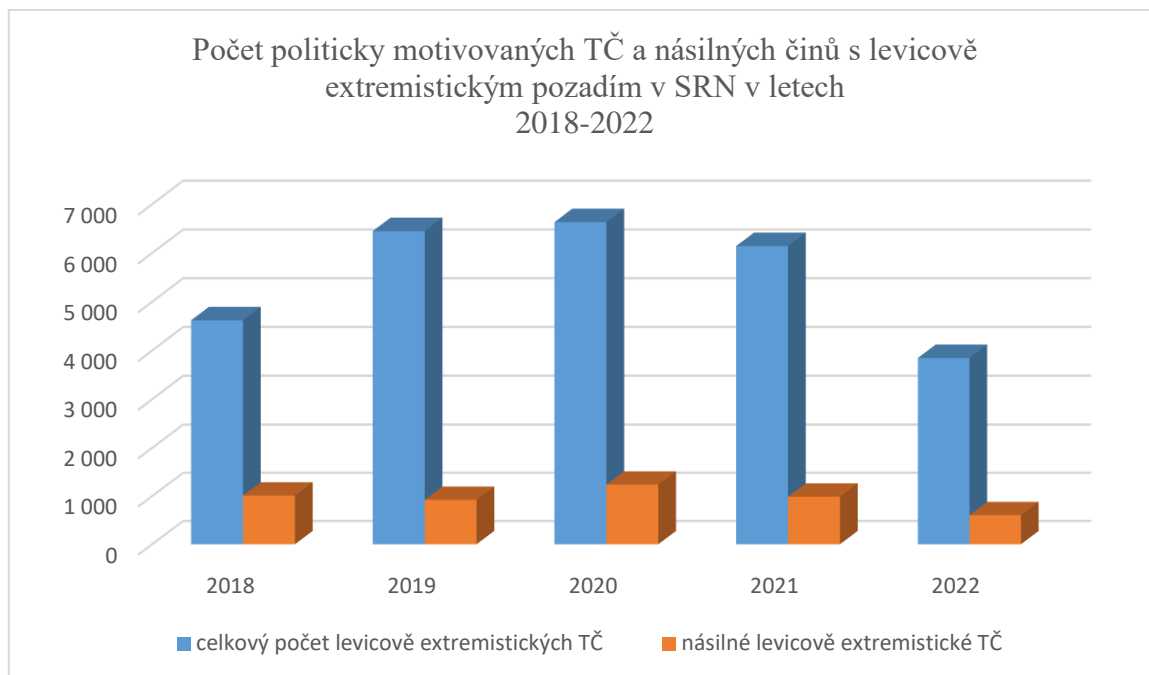
Pravicově extremistické trestné činy a násilné TČ. Za rok 2022 z celkového počtu 20 967 TČ bylo asi 1 000 násilných TČ většina ublížení na zdraví. V roce 2018 bylo evidováno 19409 TČ. Ze statistik tedy vyplývá nárůst trestných činů o 1 558 TČ. Ve srovnání s rokem 2021 vzrostl celkový počet TČ pravicově extremistického charakteru a násilných TČ v roce 2022 o 3,8 % na 20 967 TČ. Počet pravicově extremistických násilných TČ se v roce 2022 oproti předchozímu roku rovněž zvýšil o přibližně 7,5 %. Poté, co v roce 2021 počet

pravicově extremisticky motivovaných útočných TČ s xenofobním pozadím poklesl, byl v roce 2022 opět zaznamenán nárůst o 16,3 % (Graf 1).

Graf 1 Počet politicky motivovaných TČ v letech 2018–2022 v SRN (upraveno, Statista, 2024)

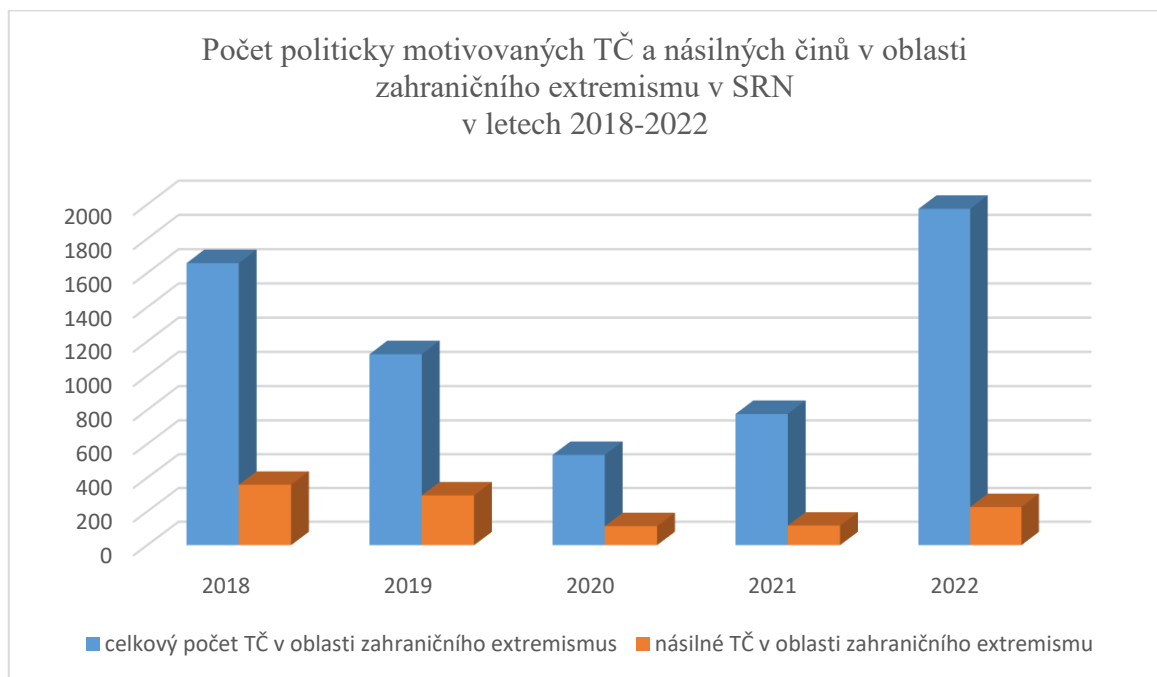
Levicově extremistické trestné činy a násilné TČ v letech 2018 až 2022 (Graf 2). Ve srovnání s předchozím rokem klesl v roce 2022 počet zaznamenaných levicově extremistických trestných činů v SRN o 37,4 %. Mezi 3 847 trestnými činy je zahrnuto 602 násilných TČ, což představuje pokles o 39,0 %. Navzdory tomuto nedávnému poklesu počtu ilustruje stále vysokou míru násilí v levicovém extremismu jeden pokus o vraždu v roce 2021, 301 trestných činů ublížení na zdraví, v roce 2021 to bylo 362. Dále bylo v roce 2022 zaznamenáno 147 trestných činů kladení odporu při zatýkání, v roce 2021 byl počet 243 a 62 žhářských trestných činů, těchto činů bylo v roce 2021 (2021: 159). Nejčastějším trestným činem spáchaným levicovými extremisty zůstává i nadále poškozování majetku s počtem 1 968, v roce 2021 činil 419. Majetkové škody způsobené těmito trestnými činy dosahují ročně milionů eur.

Graf 2 Politicky motivované levicově extremistické trestné činy v období od roku 2018 do roku 2022 (upraveno, Statista, 2024)

Politicky motivované TČ v oblasti zahraničního extremismu v letech 2018 až 2022 (Graf 3). Politicky motivovaná trestná činnost cizinců podporuje politická hnutí v zahraničí, která se stala nápadnými díky extremistickým motivům a v některých případech byla zakázána na národní nebo mezinárodní úrovni. V oblasti politicky motivované trestné činnosti cizinců s extremistickým pozadím bylo přibližně 2 000 TČ – PMK zahraniční ideologie, 418 – náboženská ideologie. Jednou z největších politicky motivovaných zahraničních organizací v SRN klasifikovaných jako extremistické je Strana kurdských pracujících (PKK). Počet TČ se zahraničně extremistickým pozadím se již druhým rokem zvyšuje. V roce 2022 byl nárůst o 154,4 % na 1974 obzvláště výrazný. V roce 2021 byl počet 776. Počet násilných trestných činů se téměř zdvojnásobil na 226, načež v roce 2021 byl počet těchto činů 116. Největší podíl na celkovém počtu trestných činů v této fenoménové oblasti a jejich výrazném nárůstu mělo 1 229 trestných činů zaznamenaných v SRN v roce 2022 v souvislosti s ruskou útočnou válkou proti Ukrajině. Jednalo se o 56 TČ ublížení na zdraví, čtyři zhářské TČ, 276 trestných činů poškození majetku, 119 trestných činů propagandy, 70 případů podněcování k nenávisti a 81 případů nátlaku nebo vyhrožování. Nepočítám-li tento zcela nový referenční bod pro trestné činy v ostatních podoblastech zhruba na stejné úrovni jako v předchozím roce. Nárůst násilných TČ zůstává i bez tohoto zvláštního účinku – i když méně výrazný. Ačkoli v roce 2022 nedošlo k žádné vraždě, v roce 2021, byly zaznamenány 4 pokusy, nárůst je zvláště výrazný u 141 TČ ublížení na zdraví

oproti roku 2021, kdy byl evidován počet 57 těchto činů a 50 TČ kladení odporu policistům, přičemž v roce 2021 byl počet 25. Více než dvojnásobně vzrostl také počet TČ proti shromažďovacímu zákonu na 59, v loňském roce bylo evidováno 29 těchto činů. Tento vývoj nelze vysvětlit pouze trestnými činy v souvislosti s ruskou útočnou válkou. Spíše je pravděpodobné, že jsou způsobeny opětovným nárůstem událostí v souvislosti s odezníváním pandemie koronaviru a s tím souvisejícími konfrontacemi a přestupky proti shromažďování. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

Graf 3 Politicky motivované trestné činy v oblasti zahraničního extremismu v období od roku 2018 do roku 2022 (upraveno, Statista, 2024)

Hrozba v SRN a Evropě nadále pochází především od džihádistů inspirovaných nebo vedených individuálních pachatelů a malých skupin s jednoduchými a snadno dostupnými zbraněmi, včetně sečných a bodných zbraní. Útoky jsou zaměřeny především proti „měkkým“ cílům. Koordinované, komplexní a dlouhodobé plánované útoky jsou nicméně v SRN myslitelné kdykoli. (Bundesamt für Verfassungsschutz, © 2024)

6.3 Charakteristika Slovenské republiky a jeho obyvatel

Na Slovensku se v posledních letech zvýšil počet pravicových extremistických skupin a aktivit, které propagují nenávisť vůči menšinám, migraci a demokratickým institucím. Bezpečnostní složky monitorují tyto skupiny a snaží se potlačit jejich činnost, avšak stále existuje riziko teroristických útoků a násilných incidentů spojených s extremismem.

Slovenská republika neboli Slovensko je vnitrozemským státem nacházející se ve Střední Evropě. Slovenská republika je středoevropský stát s bohatou historií a kulturou. Je historicky nejbližší k ČR. Nachází se na území bývalého Československa a od roku 1993 je samostatným státem. Slovensko má rozlohu přibližně 49 000 km² a žije zde kolem 5,5 milionu obyvatel. Hlavním městem je Bratislava. Geograficky se nachází mezi Rakouskem, Maďarskem, Polskem, Ukrajinou a ČR. Tato poloha má vliv na slovenskou kulturu, jazyk a tradice, které jsou ovlivněny sousedními zeměmi. Slovensko je parlamentní republikou s demokratickým systémem vlády. Prezidentem republiky je volený úřad, který má převážně reprezentativní funkci. Vládu tvoří premiér a ministerský kabinet, který je odpovědný za řízení státních záležitostí. Slovensko je aktivním členem EU a Severoatlantické aliance. Slovensko je členem dalších mezinárodních organizací, což mu poskytuje silnou mezinárodní pozici a zajišťuje bezpečnost a stabilitu země. Slovensko také podporuje demokratické hodnoty a lidská práva, což je důležité pro zachování stability prosperity v zemi. Za sledování projevů extremismu na Slovensku odpovídá stejně jako v ČR slovenské Ministerstvo vnitra. (Odmaturuj.cz, © 2007-24)

6.3.1 Extremismus na Slovensku v současné době

V současné době lze na Slovensku pozorovat určité projevy extremismu, zejména v podobě různých extremistických skupin a hnutí. Tyto skupiny obvykle propagují nenávisť vůči určitým skupinám obyvatelstva, šíří dezinformace a podněcují k nenávisti a násilí. Tento druh extremismu může destabilizovat společnost, narušovat demokratické procesy a ohrožovat bezpečnost jednotlivců. Prevence a boj proti extremismu jsou klíčovými úkoly pro slovenskou společnost a vládu. Je důležité investovat do prevence radikalizace a osvěty, posílit právní rámec pro boj proti extremismu a radikalizaci, posilovat mezinárodní spolupráci v oblasti boje proti extremismu a podporovat demokratické hodnoty a ochranu lidských práv. Dále je také důležité sledovat a řešit finanční kriminalitu spojenou s extremistickými skupinami, která může sloužit k financování jejich aktivit. Bezpečnostní složky a právní orgány by měly spolupracovat a efektivně postupovat proti těmto nelegálním aktivitám, aby bylo možné efektivněji bojovat proti extremismu a chránit společnost před jeho negativními dopady. (Romea.cz, 2022)

V první řadě je důležité analyzovat konkrétní případy extremismu na Slovensku a identifikovat hlavní faktory a motivace, které stojí za těmito projevy. Je nezbytné porozumět, jak se extremismus šíří a jaký má vliv na společnost, aby bylo možné efektivně bojovat proti tomuto jevu. V boji proti extremismu by měla vláda přijmout opatření, která

by zahrnovala posílení právních nástrojů pro potírání extremismu, monitorování a sledování extremistických skupin a aktivit, a posílení prevence a osvěty veřejnosti o rizicích extremismu. Důležitá je také spolupráce se zahraničními partnery a výměna informací o extremistických hrozbách. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, © 2024)

Sociální média a online prostředí hrají klíčovou roli v šíření extremistických názorů a radikalizace jednotlivců. Je proto důležité monitorovat obsah na sociálních sítích a online platformách a aktivně bojovat proti šíření nenávistných a extremistických myšlenek. Vzdělávání a osvěta veřejnosti o rizicích extremismu a důsledcích nenávisti jsou klíčové pro prevenci a boj proti extremismu. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2022)

Celkově je boj proti extremismu na Slovensku komplexním úkolem, který vyžaduje koordinovanou a integrovanou strategii a spolupráci všech relevantních aktérů včetně vlády, bezpečnostních složek, občanské společnosti a veřejnosti. Je důležité jednat rychle a efektivně, aby bylo možné zamezit dalšímu šíření extremismu a chránit demokratické hodnoty a bezpečnost společnosti. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, © 2024)

6.3.2 Nejznámější extremistické strany

Organizace, které propagují extremismus na Slovensku, jsou škodlivé pro společnost, a je třeba bojovat proti nim a jejich ideologiím prostřednictvím preventivních opatření, legislativních změn a osvěty veřejnosti. K nejznámějším lze zařadit:

Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko (dále jen „ĽSNS“) je extremistická ultranacionalistická politická strana, která je známá svými nacionalistickými, rasistickými a xenofobními postoji. Politický program je založen na antiimigrační a protižidovské rétorice, což vytváří napětí a nenávisť ve společnosti. Její předseda Marian Kotleba je kontroverzní postavou ve slovenské politice a již mnohokrát byl obviněn z šíření nenávisti a podněcování k nenávisti. ĽSNS je často spojována s extremistickými projevy a násilím vůči menšinám a migrantům. (Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko, © 2024)

Slovenski branci (dále jen „SB“) je apolitická vlastenecká organizace na Slovensku, jejíž zaměření spočívá v rozvíjení lásky k vlasti u mladých lidí. Moto strany zní: „Sme domobrana. V časoch miernych pomáhame, v časoch ťažkých bránime.“ (Slovenski branci, © 2022)

Uvedené organizace jsou považovány za extremistické a škodlivé pro společnost a je důležité sledovat jejich aktivity a bojovat proti nim prostřednictvím preventivních

opatření, právních změn a osvěty veřejnosti. Je nezbytné chránit demokratické hodnoty a zabránovat šíření nenávistných ideologií, které tyto organizace propagují.

6.3.3 Nejčastější trestné činy spojené s extremismem na Slovensku

Nejčastější trestné činy spojené s extremismem na Slovensku zahrnují šíření nenávisti, rasismu, xenofobie, antisemitismu a nacionalismu. Trestné činy extremismu jsou uvedeny v § 140a zák. č. 300/2005 Sb., mezi tyto trestné činy patří založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení základních práv a svobod podle § 421, projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení základních práv a svobod podle § 422, výroba extremistického materiálu podle § 422a, rozšiřování extremistického materiálu podle § 422b, přechovávání extremistického materiálu podle § 422c, popírání a schvalování holokaustu, zločinů politických režimů a zločinů proti lidskosti podle § 422d, hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 423, podněcování k národnostní, rasové a etnické nenávisti podle § 424, apartheid a diskriminace skupiny osob podle § 424a a trestný čin spáchaný ze zvláštního motivu podle § 140 písm. e). (Zákony pre ľudí, 2005)

Trestný čin **založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení základních práv a svobod** lze rozdělit na tři formy protiprávního jednání. U první formy založení skupiny zákon nevyžaduje, aby taková skupina reálně vznikla či byla činná. Postačí samotný úmyslný čin směřující k jejímu založení. Podpora pak může mít různé podoby, zejména materiální, finanční, organizační, propagační apod. Propagace představuje cílené šíření a obhajování myšlenek o potlačování lidských práv. (Štůsek, 2020)

V trestném činu **projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod** je uvedeno jednání, jež spočívá ve veřejném projevu sympatií ke skupině nebo hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka. Jde tedy o vyjádření podpory, souhlasu či obdivu vůči skupinám nebo hnutím, jejichž ideologie a cíle jsou v přímém rozporu se základními principy demokratického právního státu. Smyslem a účelem trestněprávní normy je potlačit a sankcionovat jakékoliv veřejné projevy podporující extremistické ideologie a hnutí prosazující nenávist, diskriminaci nebo omezování lidských práv na základě rasy, národnosti, náboženství apod. Jde o ochranu demokratických hodnot a prevenci šíření těchto nebezpečných myšlenek ve společnosti. (Štůsek, 2020)

Trestný čin **výroba extremistického materiálu** spočívá ve výrobě, rozšiřování, uvádění do oběhu, přechovávání nebo jiné nakládání s materiálem obsahujícím podněcování

k nenávisti vůči skupině osob pro jejich rasu, národnost, národnostní nebo etnickou příslušnost, barvu pleti, politické přesvědčení, náboženské vyznání, nebo protože jsou bez vyznání. Podle odstavce 2 je pak kvalifikovanou skutkovou podstatou taková výroba extremistického materiálu, která je spáchána tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem. Zde je tedy kladen důraz na způsob spáchání, neboť užití prostředky mají velký dosah na veřejnost a riziko šíření zakázaného obsahu mezi široké masy obyvatel. (Štůsek, 2020)

V trestném činu **rozšiřování extremistického materiálu** je skutková podstata vymezena alternativně jako rozšiřování, uvádění do oběhu, přechovávání nebo jiné nakládání s materiálem. Materiálem se rozumí jakýkoliv nosič informací jako tisk, film, audiovizuální či počítačový záznam apod. s obsahem podněcujícím k nenávisti vůči skupině osob pro jejich rasu, národnost, národnostní nebo etnickou příslušnost, barvu pleti, politické přesvědčení, náboženské vyznání nebo proto, že jsou bez vyzvání. (Štůsek, 2020)

Trestný čin **přechovávání extremistického materiálu**, jehož skutková podstata spočívá v přechovávání materiálu určeného k podněcování nenávisti vůči skupině osob pro jejich příslušnost k určité rase, národnosti, národnostní nebo etnické skupině, barvě pleti, politického přesvědčení či náboženské vyznání nebo pro to, že jsou bez vyzvání. (Štůsek, 2020)

Ustanovení trestného činu **popírání a schvalování holocaustu, zločinů politických režimů a zločinů proti lidskosti** postihuje dvě formy jednání, kdy první spočívá v popírání, zpochybňování, schvalování nebo se pokoušení ospravedlnit holocaust, zločiny režimů založených na nacistické ideologii, komunistické ideologii nebo jiné podobné ideologii, anebo zločiny proti lidskosti a válečné zločiny. Druhá forma je veřejné schvalování, popírání, zpochybňování, bagatelizace nebo snaha ospravedlnit tento druh zločinů. Smyslem dané skutkové podstaty je ochrana před šířením a veřejným obhajováním ideologií, které vedly k nejhorším zločinům proti lidskosti v minulém století. Popírání holocaustu a podobných tragédií nejen urážlivě a nepřipustně relativizuje utrpení obětí, ale také podporuje nebezpečné antisemitské, rasistické a xenofobní postoje ve společnosti. (Štůsek, 2020)

Cílem normy **hanobení národa, rasy a přesvědčení** je chránit menšiny a předcházet rasové a etnické nesnášenlivosti, které mohou vyvolávat nenávist mezi složkami obyvatelstva a ohrožovat tak veřejný pořádek. Zároveň však musí být, jako u všech omezení svobody

projevu, velmi pečlivě vyvažováno se zaručenou svobodou slova a veřejné kritiky v demokratické společnosti. (Štůsek, 2020)

Trestný čin **podněcování k národnostní, rasové a etnické nenávisti** postihuje ty nejzávažnější formy verbálního útoku na příslušníky jiné národnosti, rasy nebo etnické skupiny způsobem podněcujícím k nenávisti vůči nim. Kriminalizovány jsou zde projevy otevřeně šířící či podnět dávající k národnostní, rasové nebo etnické nenávisti, násilí či nesnášenlivosti. Norma nevyžaduje přímé urážlivé napadání konkrétní skupiny osob. Stačí, pokud je potenciálně dotčená skupina nepřímo označována dehonestujícím způsobem a obsah projevu směřuje obecně k vyvolávání nesnášenlivosti, odporu či nenávisti vůči ní na základě její národnosti, rasy nebo etnického původu. (Štůsek, 2020)

Trestný čin **apartheid a diskriminace skupiny osob** postihuje závažné formy rasové diskriminace a segregace namířené proti celým skupinám obyvatelstva na základě jejich příslušnosti k rase, národnosti, etnické skupině nebo původu. Jedná se o bezprecedentní porušení zásady rovnosti a zákazu diskriminace. Apartheidem se rozumí institucionalizovaný režim systematické segregace a potlačování základních práv a svobod na základě rasových kritérií. Jde o jeden z nejtěžších zločinů proti lidskosti podle mezinárodního práva, který byl oficiální státní politikou v Jihoafrické republice v letech 1948-1994. Skutková podstata dále postihuje i méně systematické, nicméně stále závažné formy úmyslného upírání práv celým rasovým, národnostním či etnickým skupinám. Typicky by se mohlo jednat o diskriminační zacházení státních orgánů, institučních autorit nebo podnikajících osob, kdy by bylo určitým skupinám odepíráno právo na vzdělání, zdravotní péči, práci, služby či jiné základní životní potřeby pouze z důvodu jejich rasového nebo etnického původu. (Štůsek, 2020)

Trestný čin **osobitný motiv** (v překladu „zvláštní motiv“ pozn. autora) je pod písmenem e) uvedeno „spáchání trestného činu z nenávisti vůči skupině osob nebo jednotlivci pro jejich skutečnou nebo domnělou příslušnost k některé rasy, národu, národnosti, etnické skupině, pro jejich skutečný nebo domnělý původ, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, politické přesvědčení nebo náboženského vyznání“. Toto ustanovení upravuje zvláště přitěžující okolnost spáchání trestného činu ze zvláštního motivu. Tento pojem není v zákoně výslovně definován, ale judikatura a odborná literatura jej vykládají jako spáchání činu z nenávisti či předsudků vůči určité skupině osob. Účelem tohoto ustanovení je zvýšená ochrana menšin a znevýhodněných skupin před tzv. hate crimes, tedy trestnými činy motivovanými předsudečnou nenávistí vůči nim. Zákonodárce zde deklaruje, že společnost považuje takové

pohnutky za obzvlášť odporné a odsouzeníhodné, odrážející se v přísnějším trestním postihu. (Štůsek, 2020)

Tyto extremistické trestné činy jsou závažnou formou porušování práv a svobod a jejich projevy musí být v demokratické společnosti účinně postižitelné. Sazby trestu se v jednotlivých případech liší v závislosti na závažnosti konkrétního protiprávního jednání. Extremistické organizace a skupiny často provádějí trestné činy spojené s nenávisí vůči určitým skupinám obyvatelstva a snaží se šířit svou nenávislnou ideologii prostřednictvím různých aktivit a projevů. Je důležité tyto trestné činy monitorovat, stíhat a potírat prostřednictvím právních opatření a prevence extremismu ve společnosti. (Štůsek, 2020)

Závěrem si dovoluji zdůraznit, že demokratický právní stát musí disponovat účinnými nástroji k potírání extremismu a ochrany lidských práv všech občanů. Trestní postih projevů sympatií k hnutím potlačujícím svobody je v tomto ohledu nezbytný, přestože jeho aplikace může být v konkrétních případech složitá. Je naší společnou odpovědností ctít demokratické principy a aktivně se stavět proti extremismu ve všech jeho podobách.

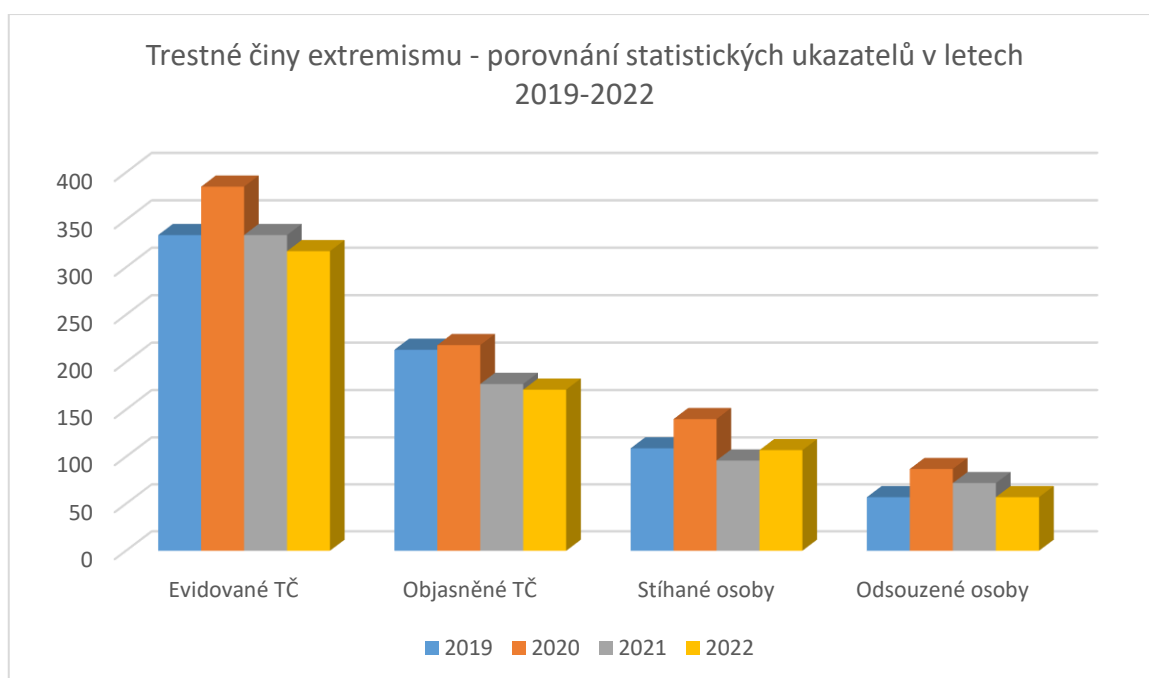
6.4 Statistika trestných činů na Slovensku souvisejících s extremismem

Statistiky budou vypracovány za období od roku 2019 do 2022, neboť SR nevypracovala dřívější statistiky. K odhalování a vyšetřování trestné činnosti spojené s extremismem byla zřízena Národní kriminální agentúra Prezídia Policajného zboru (dále jen „NAKA“).

V roce 2020 byl zaznamenán nárůst projevů extremismu, k tomu ve velké míře přispěla pandemie COVID-19, a to zejména v důsledku dezinformací, které se šířily na sociálních sítích o původu virus SARS-CoV-2, příčinách vypuknutí pandemie, způsobech šíření viru a jeho využití jako biologické zbraně, byly nenávislné projevy směřované zejména vůči Židům. V roce 2021 byla situace v oblasti projevů extremistů podobná jako v roce 2020, výrazně ovlivněna pandemickým stavem. V roce 2021 došlo k prohloubení polarizace společnosti v oblasti pandemie COVID-19 a k otevřeným projevům odporu obyvatelstva proti opatřením státu na boj proti šíření koronaviru, zejména proti očkování a různým omezením v osobním životě obyvatelstva. Na situaci v oblasti extremismu ve SR měl v roce 2022 značný vliv vojenský konflikt mezi Ukrajinou a Ruskem a ve 2. polovině roku rovněž komunálními volbami a teroristickým útokem v Bratislavě na představitele LGBTQIA⁺² komunity. Zatímco v roce 2021 a začátkem roku 2022 se pravicově extremistická scéna zaměřovala především na kritiku opatření státu na boj proti šíření koronaviru, a rovněž tako na vypuknutí rusko-ukrajinského konfliktu. Na začátku to byla migrace osob

z válečných míst Ukrajiny na Slovensko. S tímto souvisí i zneužívání tohoto konfliktu na nelegální migraci osob v rámci schengenského prostoru. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2023)

V roce 2019 byl zaznamenán největší počet trestných činů spáchaných ze zvláštního motivu podle § 140 písm. e), a to v počtu 43 činů, v roce 2020 v počtu 51 případu to byl trestný čin rozšiřování extremistického materiálu uvedeného v § 422b (Graf 4). Zatímco v roce 2021 byl nejčastější trestný čin s extremistickým motivem zaznamenán projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení základních práv a svobod, který je uveden v § 422 v počtu 37 případů. V roce 2022 byly zaznamenány trestné činy uvedené v § 422b rozšiřování extremistického materiálu v počtu 34. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2021)

Graf 4 Trestné činy spojené s extremismem v letech 2019 až 2022 (upraveno, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2024)

Extremistické trestné činy na Slovensku za poslední léta představují znepokojivý fenomén, který si zaslouží zvýšenou pozornost akademické obce i širší veřejnost. Přestože jejich četnost v porovnání s jinými typy kriminality není alarmující, jde o závažnou hrozbu pro demokratické hodnoty princip rovnosti před zákonem. Statistiky ukazují mírný nárůst těchto činů, přičemž nejčastěji se jednalo o projevy rasové nesnášenlivosti, xenofobie a podpory ideologií potlačujících lidská práva. Řada případů měla souvislost s radikálními politickými postoji a šířením nenávistných myšlenek na internetu. Znepokojivý je rovněž občasný výskyt fyzického napadání příslušníků menšin a vandalismus proti jejich majetku. Expertní analýzy poukazují na přetrvávající společenské napětí způsobené nedostatečnou integrací některých

komunit, ekonomickými obavami a zneužíváním témat jako je migrace či náboženství k šíření dezinformací a radikalizací části společnosti. Je tedy zřejmé, že pro účinnou prevenci a potírání extremistické kriminality bude nezbytné komplexně řešit její příčiny v podobě sociálního vyloučení, nedostatečného vzdělávání, šíření předsudků i selhávání vymáhání práva. Pouze tak lze zajistit udržitelnou ochranu demokratických svobod a práv všech občanů bez ohledu na jejich etnický či náboženský původ. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky)

7 APLIKACE VYBRANÝCH METOD RIZIKA NA POSOUZENÍ EXTREMISMU

Cílem práce je analyzovat a vyhodnotit možná rizika extremismu pro obyvatele ČR, SRN a SR a následně navrhnout doporučení pro minimalizaci vybraných rizik. Za pomoci analýz budou posuzována zejména rizika, která souvisejí s extremismem.

Ačkoliv neexistuje univerzální konsenzus ohledně metodiky analýzy rizik v odborných kruzích, převládající přístup ji chápe jako proces sestávající ze dvou hlavních fází. V první etapě dochází k identifikaci potenciálních rizikových událostí, které mohou mít negativní či pozitivní dopady na lidi, majetek, životní prostředí a další oblasti zájmu. Následuje druhá fáze, v níž se hodnotí významnost daných rizik z hlediska závažnosti jejich možných dopadů a pravděpodobností, s jakou mohou nastat. Výstupem této analytické části je pak určení míry rizika, jež poskytuje klíčové podklady pro rozhodování o přijatelnosti identifikovaných rizik a případnou potřebu zavést opatření k jejich snížení či eliminaci. Na tuto analýzu následně navazuje hodnocení rizik, které shrnuje všechny získané poznatky potřebné pro efektivní řízení rizikových faktorů.

Při výběru vhodné metody je třeba zvážit faktory jako časový rámeček, nákladové omezení, dostupnost dat, úroveň detailů analýzy a oblasti jejího uplatnění. Často se kombinuje několik komplementárních metod. Profesionální přístup vyžaduje také odborné znalosti a zkušenosti analytiků. Pro posouzení analýzy rizik v bezpečnostní oblasti existuje mnoho metod a technik. Pro tuto práci byla zvolena metoda What – If k identifikaci rizik extremismu, která byla následně vyhodnocena jednoduchou bodovou polokvantitativní metodou PNH. Po vyhodnocení zjištěných rizik budou navržena opatření a doporučení pro minimalizaci rizik extremismu, které mohou mít vliv na bezpečnost obyvatelstva.

7.1 Aplikace metody What – If k identifikaci rizik extremismu

Metoda What – If je analytická technika používaná k identifikaci potenciálních rizik a hodnocení jejich možných dopadů. Jedná se o kreativní přístup, při kterém se zkoumají hypotetické scénáře ve snaze předvídat a připravit se na nežádoucí události. Hlavní výhody metody What – If jsou její flexibilita, kreativní přístup a schopnost identifikovat skrytá rizika. Pomáhá rozšířit pohled na potenciální hrozby a lépe se na ně připravit. Je vhodná pro týmovou práci a umožňuje zapojit různé úhly pohledu odborníků. Mezi nevýhody patří, že je založena na subjektivních úvahách, je časově náročná a může opomíjet některé

složitější vzájemné vazby a nepředvídatelné jevy. Při identifikaci rizik se formulují otázky typu „*co se stane když*“ a navrhují se různé nepříznivé situace, které by mohly nastat. Pro každý hypotetický scénář se zkoumají možné příčiny a spouštěče, které by mohly vést k jeho naplnění. (Guard 7 Safety Solutions, 2022)

Metodou What – If byla identifikována potenciální rizika, která mohou v souvislosti s extremismem nastat. Do levého sloupce tabulky byla vložena rizika a do pravého sloupce byly přiřazeny případné dopady, k nimž dojde, pokud identifikovaná rizika vzniknou (Tab. 6).

Tabulka 6 Identifikace rizik extremismu metodou What – If

Rizika extremismu pro bezpečnost obyvatel ČR, SRN a Slovenska	
Potenciální riziko What – If – „Co se stane když...“	Dopady na bezpečnost obyvatelstva
dojde k rapidnímu nárůstu členské základny extremistické skupiny v určité lokalitě?	Zvýšený nábor může vést k radikalizaci dalších lidí, budování sítě podporovatelů, narůstajícímu napětí s jinými komunitami možným střetům a nepokojům.
se extremistická skupina zaměří na verbování ve věznicích?	Radikalizace vězňů, budování sítě rekrutů připravených páchat násilné činy, potenciální vazby na organizovaný zločin, útoky namířené proti státním složkám po propuštění.
extremisté získají přístup k vojenským zbraním či materiálu na výrobu výbušnin?	Zvýšená schopnost provádět sofistikované a smrtící útoky, ohrožování infrastruktury i velkého počtu civilních životů, získání vyjednávací páky vůči státu.
extremisté vyvolávají rozsáhlé nepokoje pomocí systematického šíření dezinformací?	Narůstající nedůvěra vůči úřadům, destabilizace, možné násilné protesty, ohrožení veřejného pořádku a zákonnosti.
se dopravní uzel či vládní budova stanou terčem ozbrojeného útoku?	Ztráty na životech, zranění civilistů, narušení klíčových sítí a služeb, chaos, ekonomické ztráty, pocity nejistoty ve společnosti.
získají extremisté citlivé osobní údaje občanů, např. kyberútokem?	Vydírání a zavražďování jednotlivců, budování struktur pro další rekrutování a verbování, možné zneužití k útokům, narušení soukromí a důvěry ve státní instituce.
dojde k rozsáhlé kampani propagandy na sociálních sítích cílené na zranitelné skupiny?	Ovlivňování mladých lidí, jejich získávání na stranu extremistické agendy, další radikalizace komunity, nárůst násilných aktivit.

Tabulka 6 Identifikace rizik extremismu metodou What – If (pokračování tabulky)

Rizika extremismu pro bezpečnost obyvatel ČR, SRN a Slovenska	
Potenciální riziko What – If – „Co se stane když...“	Dopady na bezpečnost obyvatelstva
dojde k obsazení klíčového objektu kritické infrastruktury ozbrojenými extremisty?	Narušení dodávek energie, vody, služeb, paralyzování části státu, ztráty na životech, obrovský vyjednávací potenciál pro extremisty.
se budou extremisté více zapojovat do násilných protestů či demonstrací?	Fyzické útoky na policisty, účastníky protestů nebo majetek. Tyto protesty mohou být motivovány politickými, rasovými nebo ideologickými záležitostmi.
budou extremisté často páchat útoky na základě rasového, etnického nebo náboženského motivu?	Těmito útoky mohou být například fyzické útoky na imigranty nebo příslušníky menšin, vandalismus na majetku osob jiné rasové či náboženské skupiny nebo verbální útoky a hrozby. Častý výskyt těchto útoků by mohl mít devastující dopad na narušení sociální soudržnosti, bezpečnostní situaci, ekonomiku a mezinárodní vztahy postižených zemí, což by mohlo vyvolat začarovaný kruh dalšího násilí, polarizace společnosti a prohlubování nedůvěry mezi komunitami.
extremisté provedou bombový útok na civilní cíl (obchodní centrum, sportovní akci), na vzdělávací instituci (škola, univerzita), na místa bohoslužeb určité náboženské komunity?	Ztráty na životech, zranění, materiální škody, narušení důvěry ve veřejnou bezpečnost, ekonomické ztráty. Oběti mohou být děti, mladí lidé, trauma, narušení vzdělávacího procesu, nárůst strachu a nedůvěry mezi rodiči a studenty. Pocit pronásledování a ohrožení mezi příslušníky dané komunity, narušení náboženské svobody, eskalace mezináboženských tenzí.
budou někteří extremisté podporovat terorismus?	Může to vést ke zvýšenému riziku teroristických útoků, narušení veřejného pořádku, ohrožení kritické infrastruktury, omezování občanských svobod, prohlubování etnických a náboženských tenzí, destabilizaci politické situace a ekonomickým dopadům, což vážně ohrožuje bezpečnost obyvatelstva.

Tabulka 6 Identifikace rizik extremismu metodou What – If (pokračování tabulky)

Rizika extremismu pro bezpečnost obyvatel ČR, SRN a Slovenska	
Potenciální riziko What – If – „Co se stane když...“	Dopady na bezpečnost obyvatelstva
budou někteří extremisté podporovat terorismus?	Může to vést ke zvýšenému riziku teroristických útoků, narušení veřejného pořádku, ohrožení kritické infrastruktury, omezování občanských svobod, prohlubování etnických a náboženských tenzí, destabilizaci politické situace a ekonomickým dopadům, což vážně ohrožuje bezpečnost obyvatelstva.
budou extremisté stále častěji napadat příslušníky bezpečnostních složek (policie, armáda)?	Narušení pořádku a ochrany občanů, podkopání autority státu, nárůst obav a frustrace v řadách bezpečnostních sborů.
se rozšíří online radikalizace a rekrutování nových členů extremistických hnutí?	Nárůst podporovatelů extremismu, zejména mezi mladými lidmi, větší riziko násilných akcí, obtížné monitorování a prevence.

Vyhodnocení metody What – If. Důsledky všech těchto hypotetických scénářů by mohly mít vážný negativní dopad na fyzickou bezpečnost obyvatel, veřejný pořádek, fungování kritické infrastruktury, důvěru ve státní instituce a celkovou stabilitu společnosti. Analýza rizik metodou „What – If má za cíl tyto potenciální hrozby identifikovat a přijmout preventivní opatření.

Pokud by došlo k teroristickému útoku na civilní cíl, jako jsou školy, náboženská centra či obchodní zóny, byly by následky tragické – ztráty na lidských životech, zranění nevinných obětí včetně dětí, hluboká traumata přeživších. Strach a nedůvěra by se rozšířily celou společností. Mohlo by dojít k narušení důležitých služeb, ekonomickým ztrátám a v krajním případě i k omezování občanských svobod a výjimečným bezpečnostním opatřením ze strany státu. Etnické a náboženské třenice by se dále prohlubovaly.

Absolutně nejhorší scénář by běl nedozírné katastrofické následky pro celé lidstvo, pokud by se extremistickým buňkám podařilo získat přístup ke zbraním hromadného ničení. Masové ztráty na životech, rozsáhlé materiální škody, zničení kritické infrastruktury, ekologické pohromy a dlouhodobé zdravotní dopady na přeživší. Atmosféra všudy

přítomného strachu a zoufalství by byla nevyhnutelná. Společenské, ekonomické a politické důsledky takovéto události by byly devastující v globálním měřítku.

Rozpoznaná rizika extremismu, která by mohla mít negativní vliv na bezpečnost obyvatelstva, byla následně analyzována jednoduchou bodovou polokvantitativní metodou PNH.

7.2 Analýza rizik extremismu jednoduchou polokvantitativní metodou

Jednoduchá polokvantitativní metoda PNH je užitečný nástroj pro systematické posouzení a hodnocení rizik. Využívá se zejména v oblasti bezpečnosti a krizového řízení. Při posuzování rizik extremismu na bezpečnost obyvatelstva lze využít jednoduchou polokvantitativní metodu označovanou jako „PNH“ nebo také metodu „Pravděpodobnost x Následky x Náзор hodnotitele“. Tato metoda umožňuje systematicky analyzovat a kvantifikovat rizika s ohledem na kombinaci jejich pravděpodobnosti výskytu, přímých negativních následků a potenciálních horších důsledků. (Šefčík, 2009)

Pomocí metody PNH se identifikované riziko vyhodnocuje ve třech složkách s ohledem na:

- pravděpodobnost jeho vzniku (**P**),
- pravděpodobnost následků rizika (**N**),
- názor hodnotitele (**H**). (Šefčík, 2009)

Odhad pravděpodobnosti (**P**) výskytu určitého bezpečnostního rizika se v rámci metody PNH provádí pomocí stupnice od 1 do 5. Tato stupnice reprezentuje různé úrovně pravděpodobnosti, přičemž 1 označuje nepravděpodobný výskyt a 5 naopak značí vysoce pravděpodobnou realizaci daného rizika (Tab. 7). Každé číslo na stupnici je spojeno s konkrétními kritérii a mírou ohrožení, které je pečlivě zváženo. Přiřazením příslušného čísla ke konkrétnímu riziku je kvantifikováno pravděpodobný výskyt dané hrozby v budoucnu. Čím vyšší číslo na stupnici, tím větší je pravděpodobnost, že se riziko skutečně naplní. (Šefčík, 2009)

Tabulka 7 Pravděpodobnost vzniku a existence nebezpečí (P) (upraveno, Šefčík, 2009)

Nahodilá	1
Nepravděpodobná	2
Pravděpodobná	3
Velmi pravděpodobná	4
Trvalá	5

V rámci metody PNH se pro posouzení závažnosti potenciálních následků (N) daného bezpečnostního rizika využívá pětibodová numerická stupnice. Tato stupnice hodnotí možný dopad na chráněné zájmy a hodnoty, přičemž nejnižší hodnota 1 představuje zanedbatelné až mírné následky. Naopak nejvyšší hodnota 5 značí kritické, devastující dopady s maximálními škodami (Tab. 8). Mezi těmito dvěma extrémy leží další tři úrovně stupnice – hodnota 2 odpovídá malým, hodnota 3 středním a hodnota 4 vážným důsledkům pro předmět chráněného zájmu v případě, že by se dané riziko skutečně naplnilo. Pečlivě jsou posuzovány všechny relevantní faktory a na základě analýzy je přiřazeno každému zvažovanému riziku příslušná hodnota na stupnici od 1 do 5. Čím vyšší číslo, tím závažnější možné škody a ztráty by realizace daného bezpečnostního ohrožení způsobila.

Tabulka 8 Možné následky ohrožení (N) (upraveno, Šefčík, 2009)

Poškození zdraví bez pracovní neschopnosti	1
Absenční úraz (s pracovní neschopností)	2
Vážnější úraz vyžadující hospitalizace	3
Těžký úraz a úraz s trvalými následky	4
Smrtelný úraz	5

Tato univerzální tabulka potenciálních následků, které jsou formulovány podle Šefčíka (Tab. 8), nebyla pro posouzení vlivu extremismu na bezpečnost obyvatel příliš vhodná. Vzhledem k těmto skutečnostem byla tabulka upravena (Tab. 9).

Tabulka 9 Možné následky ohrožení (N) (upraveno, Šefčík, 2009)

Zanedbatelné až mírná rizika následků	1
Malé či mírná rizika následků	2
Střední riziko následků	3
Vážné či vysoké riziko následků	4
Devastující rizika následků s maximálními škodami	5

V položce názor hodnotitele (**H**) se bere v úvahu široká škála faktorů, které mohou ovlivnit závažnost a dopad daného bezpečnostního rizika. Mezi klíčové aspekty patří rozsah ohrožení, množství ohrožených osob, časový rozměr, technický stav, kumulace rizik, dynamika rizika, možnosti zásahu, pracovní podmínky, psychosociální faktory a další specifické vlivy. Hodnotitel musí vzít v potaz tuto kombinaci proměnných a na základě své odborné expertizy a zkušenosti vytvořit komplexní názor zohledňující míru nebezpečí z různých úhlů pohledu. Tím se zajistí, že závažnost rizika bude posouzena se zvážením všech relevantních okolností (Tab. 10).

Tabulka 10 Názor hodnotitele (**H**) (upraveno, Šefčík, 2009)

Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru ohrožení a nebezpečí	3
Velký a významný vliv na míru ohrožení a nebezpečí	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí	5

Šefčíkova (2009) univerzální specifikace názorů hodnotitele (Tab. 10) byla pro účely práce upravena do tabulky 11. V této tabulce byl doplněn předmět chráněného zájmu vlivu extremismu na společnost, a to je obyvatelstvo.

Pro vyhodnocení zdrojů rizik se využívá specifická metoda, která zahrnuje tři klíčové faktory: pravděpodobnost výskytu rizika (**P**) závažnost možných následků rizika (**N**), expertní názor hodnotitele zohledňující další vlivy (**H**). Poté, co jsou všechny tyto tři složky pro dané riziko pečlivě posouzeny a ohodnoceny, provede se jejich vzájemná matematická operace – součin. (Šefčík, 2009)

Tabulka 11 Názor hodnotitele (**H**) (upraveno, Šefčík, 2009)

Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení obyvatelstva	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení obyvatelstva	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru ohrožení a nebezpečí obyvatelstva	3
Velký a významný vliv na míru ohrožení a nebezpečí obyvatelstva	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí obyvatelstva	5

Výsledná hodnota tohoto součinu pak představuje souhrnný ukazatel míry daného rizika označovaný jako (**R**) vztah (1): (Šefčík, 2009)

$$R = P \times N \times H \quad (1)$$

Hodnota výsledného rizikového skóre určuje naléhavost a prioritu přijetí bezpečnostních opatření ke snížení daného rizika. Čím vyšší je toto skóre, tím urgentnější je potřeba zavést vhodná protioopatření (Tab. 12). Na základě rozpětí skóre lze rizika rozdělit do pěti kategorií závažnosti od I. (nejnižší) do V. (nejvyšší).

Tabulka 12 Celkové hodnocení rizika (upraveno, Šefčík, 2009)

Rizikový stupeň	Ukazatel míry rizika (R)	Celková míra rizika
I.	> 100	Nepřijatelné riziko
II.	51-100	Nežádoucí riziko
III.	11-50	Mírné riziko
IV.	3-10	Akceptovatelné riziko
V.	< 3	Bezvýznamné riziko

Celkové hodnocení míry rizika (**R**) lze posléze vyjádřit takto:

- I. **Nepřijatelné riziko** je riziko vykazující velmi vysokou pravděpodobnost výskytu i naprosto nepřijatelné možné následky. Jejich eliminace, omezení či řízení musí být okamžitou prioritou číslo jedna. Vyžadují se urgentní systematická protioopatření s nasazením maximálních finančních a lidských zdrojů. (Šefčík, 2009)
- II. **Nežádoucí riziko** představuje vysokou míru ohrožení s potenciálně kritickými dopady na životy, majetek či provoz. Naprosto nezbytné bezodkladně přijmout klíčová bezpečnostní opatření k výraznému snížení těchto rizik. Realizace protioopatření je urgentní priorita v řádů týdnů až několika málo měsíců. Obvykle vyžaduje zásadní investice a změny. (Šefčík, 2009)
- III. **Mírné riziko** s relativně vysokou pravděpodobností výskytu nebo potenciálně vážnými následky. Opatření pro snížení těchto rizik by měla být naplánována a realizována v horizontu několika měsíců až jednoho roku. Může být potřeba přidělit dodatečné zdroje a implementovat specifická technická či organizační řešení. (Šefčík, 2009)
- IV. **Akceptovatelné riziko**, jehož pravděpodobnost výskytu nebo možné důsledky jsou vyšší, než u kategorie V. Doporučuje se tato rizika zahrnout do dlouhodobějších plánů zvyšování bezpečnosti v horizontu 3-5 let. Je třeba

přijmout preventivní opatření a kontrolní mechanismy pro zmírnění rizika. (Šefčík, 2009)

- V. **Bezvýznamné riziko** představuje malou pravděpodobnost výskytu nebo málo závažné potenciální následky. Není nutné okamžitě zavádět zvláštní opatření, stačí tato rizika sledovat a vyhodnocovat v pravidelných intervalech. Vhodné je přijmout nízkonákladová protipatření v rámci běžné údržby a provozu. (Šefčík, 2009)

Tato jednoduchá polokvantitativní metoda, založená na odhadu pravděpodobnosti a hodnocení závažnosti následků, umožňuje systematicky řídit rizika související s extremismem (Tab. 13). Pomáhá prioritizovat úsilí, efektivně alokovat zdroje a zvyšuje připravenost na možné hrozby. Zároveň je relativně snadno implementovatelná a srozumitelná pro laiky.

Tabulka 13 Analýza rizik extremismu pro obyvatelstvo ČR, Německa a Slovenska

Identifikovaná rizika	Vyhodnocení závažnosti rizika				Celková míra rizika	Návrh opatření pro minimalizaci rizika
	P	N	H	R		
Nárůst členské základny extremistických skupin	3	3	4	36	Mírné riziko	Monitorovat online prostředí a sociálních sítí za účelem včasného odhalení radikalizačních trendů. Pohotovostní plány pro zvládání násilných incidentů z řad extremistů. Posílení kompetencí bezpečnostních složek v boji proti extremismu.
Verbování nových členů ve věznicích	1	3	3	9	Akceptovatelné riziko	Zvýšit monitoring komunikace a aktivit vězňů spojených s extremismem. Zpřísnit bezpečnostní postupy pro oddělení radikálních vězňů. Prověření extremistických vazeb u nově příchozích vězňů.
Rozšíření online radikalizace	3	3	4	36	Mírné riziko	Analýza finančních toků podporujících radikalizaci a šíření nenávistného obsahu na webu a jejich efektivní blokaci. Mezinárodní spolupráce na sdílení dat, zkušeností a koordinaci postupů proti fenoménu online radikalizace.
Získání citlivých údajů	4	4	4	64	Nežádoucí riziko	Posílit kybernetickou bezpečnost a šifrování pro ochranu dat před neoprávněným přístupem. Zavést přísné kontroly a ověřování při přístupu k citlivým informacím.

Tabulka 13 Analýza rizik extremismu pro obyvatelstvo ČR, SRN a ČR (pokračování tabulky)

Identifikovaná rizika	Vyhodnocení závažnosti rizika				Celková míra rizika	Návrh opatření pro minimalizaci rizika
	P	N	H	R		
Rozsáhlé kampaně na sociálních sítích	3	3	3	27	Mírné riziko	Posílit moderování a odstraňování závadného obsahu. Zvýšit mediální gramotnost obyvatelstvo formou vzdělávání a informačních kampaní, aby lidé dokázali kriticky posuzovat obsah. Mezinárodní spolupráce na sdílení dat, zkušeností a nejlepších praktik v boji proti online extremismu
Obsazení objektu kritické infrastruktury	3	4	4	48	Mírné riziko	Zvýšit fyzickou ochranu kritické infrastruktury – kontrolní stanoviště, bezpečnostní prohlídky, sledovací systémy apod. Zlepšit koordinaci a spolupráci bezpečnostních složek, sdílení informací o hrozbách, společná cvičení. Pravidelný výcvik a příprava na mimořádné události a evakuace.
Násilné protesty a demonstrace	3	2	3	18	Mírné riziko	Úzká spolupráce policejních a zpravodajských složek při monitorování pohybu extremistických skupin a včasné identifikaci bezpečnostních rizik. Přítomnost dostatečných policejních sil při rizikových protestech, využití zábran, kamer a postupů k oddělení radikálních prvků. Informační kampaně zvyšující povědomí veřejnosti o rizicích spojených s násilnými protesty a významu zachování zákona.

Tabulka 13 Analýza rizik extremismu pro obyvatelstvo ČR, SRN a SR (pokračování tabulky)

Identifikovaná rizika	Vyhodnocení závažnosti rizika				Celková míra rizika	Návrh opatření pro minimalizaci rizika
	P	N	H	R		
Přístup ke zbraním hromadného ničení	5	5	5	125	Nepřijatelné riziko	Navržená opatření pro snížení rizika přístupu ke zbraním hromadného ničení by měla být naprosto bezpečná a přísně tajná, neboť neoprávněné rozšíření těchto informací by mohlo vést ke katastrofickým následkům. Minimalizace tohoto rizika musí být realizována prostřednictvím kombinace přísných legislativních opatření, sofistikovaných fyzických zabezpečovacích mechanismů, propracovaných kontrolních systémů a aktivního zpravodajského monitoringu na národní i mezinárodní úrovni.
Útoky na příslušníky bezpečnostních složek státu	1	3	4	12	Mírné riziko	Zvýšení bezpečnostních opatření při veřejných nasazeních příslušníků složek – využití neprůstřelných vest, doprovodných vozidel, koordinace zákroků. Pravidelná cvičení a výcvik v protiteroristických a protiextremistických postupech pro zvládání krizových situací.
Podpora terorismu	1	4	4	16	Mírné riziko	Posílení monitoringu a sledování známých extremistických organizací a jednotlivců, kteří by mohli poskytovat materiální, finanční či logistickou podporu teroristům. Zvýšený dohled nad možnými zdroji zbraní, výbušnin, materiálu na výrobu bomb, které by mohly být dodávány teroristickým skupinám.

Tabulka 13 Analýza rizik extremismu pro obyvatelstvo ČR, SRN a SR (pokračování tabulky)

Identifikovaná rizika	Vyhodnocení závažnosti rizika				Celková míra rizika	Návrh opatření pro minimalizaci rizika
	P	N	H	R		
Časté útoky s rasistickým, etnickým či náboženským motivem	3	3	4	36	Mírné riziko	Zvýšit ochranu a bezpečnostní opatření kolem potenciálních obětí – menšinových komunit, sakrálních staveb, center etnických menšin. Prevence nenávistných ideologií a radikalizace, zejména mezi rizikovými mladými lidmi – školní programy, sociální práce.
Šíření dezinformací	3	2	4	24	Mírné riziko	Efektivně vyvracet dezinformace a protinárodní propagandu pocházející z extremistických kruhů ve všech úrovních. Zpřísnit legislativu a tresty za úmyslné šíření závažných lživých zpráv a dezinformací ohrožujících bezpečnost, veřejný pořádek nebo narušujících fungování demokratických institucí.
Bombový útok na civilní cíl, vzdělávací zařízení, náboženské objekty	2	5	5	50	Mírné riziko	Posílení fyzického zabezpečení potenciálních měkkých cílů. Monitoring aktivit známých extremistických skupin, sledování jejich financování a pohybu radikálních osob. Zlepšit analytické zpracování případných výhrůzek či signálů o plánovaných útocích a sdílení informací mezi složkami.

Tabulka 13 Analýza rizik extremismu pro obyvatelstvo ČR, SRN a SR (pokračování tabulky)

Identifikovaná rizika	Vyhodnocení závažnosti rizika				Celková míra rizika	Návrh opatření pro minimalizaci rizika
	P	N	H	R		
Ozbrojený útok na vládní budovu	3	5	5	75	Nežádoucí riziko	Zvýšit fyzickou ostrahu k zabezpečení vládních budov a dalších potenciálních cílů – oplocení, kamerové systémy, detektory zbraní. Zlepšit koordinaci a sdílení zpravodajských informací mezi bezpečnostními složkami, účel včasného odhalení možných hrozeb.

Při analýzy rizik extremismu na obyvatelstvo pomocí metody PNH bylo zjištěno, že toto riziko je hodnoceno převážně jako mírné. Přesto však je třeba věnovat této hrozbě zvýšenou pozornost a přijmout odpovídající opatření. Ze čtrnácti identifikovaných rizik extremismu bylo ze čtrnácti identifikovaných rizik extremismu zjištěno jako nepřijatelné riziko přístup extremistů ke zbráním hromadného ničení. Ke snížení nepřijatelného rizika je klíčové se rychle zaměřit na identifikaci nákladově efektivních opatření pro jejich snížení na přijatelnou úroveň, neboť jejich ponechání by pro společnost znamenalo zásadní ohrožení. Podle Šefčíka (2009) je vyžadováno okamžité zastavení činnosti nebo děje do okamžiku realizace nezbytných opatření a následného nového vyhodnocení rizik. Jako nežádoucími riziky byly zjištěny získání citlivých údajů a ozbrojený útok na vládní budovy. Nežádoucí rizika vyžadují aktivní řízení a realizace opatření pro jejich snížení na akceptovatelnou úroveň. Ačkoliv jejich dopady nemusí být fatální pro společnost, představují významnější hrozbu, kterou nelze ponechat bez přijetí příslušných bezpečnostních protiopatření. (Šefčík, 2009)

Jako mírná rizika byla zjištěna nárůst členské základny extremistických skupin, rozšíření online radikalizace, rozsáhlé kampaně na sociálních sítích, obsazení objektu kritické infrastruktury, násilné protesty a demonstrace, útoky na příslušníky bezpečnostních složek státu, podpora terorismu, časté útoky s rasistickým etnickým či náboženským motivem, bombový útok na civilní cíl, vzdělávací zařízení, náboženské objekty a šíření dezinformací. Mírná rizika obvykle nevyžadují zásadní přijímání protiopatření, ale spíše průběžné sledování v rámci běžných kontrolních mechanismů. U těchto rizik se často volí strategie jejich akceptace bez zvláštních opatření. Je vhodné mít mírná rizika zmapovaná a monitorovat je. Pokud by se měnily jejich charakteristiky a riziko sílilo, měly by být připraveny zpracované scénáře a plány reakce pro včasné ošetření. Analýzou bylo zjištěno jedno akceptovatelné riziko, a to verbování nových členů ve věznicích, které nepředstavuje pro společnost významnou hrozbu a není nutné přijímat zvláštní opatření na jejich ošetření. Tato rizika lze ponechat bez aktivního řízení.

Ke každému riziku, které bylo identifikováno a následně vyhodnoceno, byla navržena určitá doporučení pro jejich minimalizaci.

Ačkoliv pravděpodobnost přímého ozbrojeného útoku extremistických skupin na civilní obyvatelstvo je relativně nízká, nesmí se opomíjet rostoucí fenomén nenávislných projevů a šíření dezinformací, které mohou vést k dalšímu nárůstu radikalizace a napětí ve společnosti. Důsledky takového vývoje by mohly mít závažné následky pro sociální

soudržnost, mezilidské vztahy a demokracii jako takovou. Hodnota, kterou chráníme, tedy bezpečnost, práva a svobody občanů, je naprosto zásadní a nesmí být v žádném případě ohrožena. I když přímé fyzické ohrožení občanů extremisty je nyní hodnoceno jako mírné, existuje riziko jiných forem násilí, jako jsou slovní útoky, zastrašování, poškozování majetku apod. Tyto činy je třeba bedlivě monitorovat a účinně postihovat.

8 NÁVRH NA MINIMALIZACI RIZIK

Extremismus představuje vážnou hrozbu pro společnost a vyžaduje komplexní přístup, abychom se s ním účinně vypořádali. Aplikovanými metodami byla navržena doporučení pro minimalizaci identifikovaných rizik extremismu pro společnost.

Po konzultaci s policisty z týmu „Extrém“ Policie ČR Jihomoravského kraje, kteří nechtějí být výslovně jmenováni, bych doporučovala následující strategie k minimalizaci rizik extremismu v ČR, na Slovensku a v SRN.

Komplexně snížit riziko nárůstu členské základny extremistických skupin omezením rizikových faktorů v oblastech pravděpodobnosti výskytu, závažnosti potenciálních následků. Klíčové je včasné odhalení radikalizačních trendů, práce s rizikovými skupinami a posilování odolnosti celé společnosti.

Omezit příležitosti pro získávání nových přívrženců prostřednictvím lepšího monitoringu, izolace radikálních jedinců a cílených protiopatření. Zároveň je třeba pracovat na prevenci a resocializaci již radikalizovaných vězňů za účelem snížení počtu potenciálních hostitelů i následků případného verbování.

Základními pilíři by měla být prevence proliferace, zajištění maximální kontroly nad výrobou, skladováním i přepravou zbraní hromadného ničení, a to za součinnosti všech relevantních složek státního aparátu, průmyslu i mezinárodních partnerů. Komplexní přístup zahrnující fyzickou ochranu, efektivní dohled, systematické odhalování a tvrdé trestání jakýchkoliv snah o neoprávněný přístup je v této oblasti absolutně nezbytný. Cílem je eliminovat toto kritické riziko, které by při naplnění mohlo mít přímo existenční důsledky.

Klíčem ochrany objektů kritické infrastruktury je zajištění maximální fyzické ochrany, monitorování možných hrozeb, systematická prevence a připravenost na rychlou reakci. Zároveň je třeba dbát na respektování lidských práv a zachování demokratických svobod. Cílem je zajistit bezpečnost, nikoli působit strach.

Pokud nechceme, aby se extremisté dostali k citlivým údajům obyvatelstva, je důležité zajistit obranu proti kybernetickým útokům, eliminovat slabá místa, zavést rozhodné kontrolní mechanismy a aktivně řídit bezpečnostní rizika. Je třeba chránit soukromí a bezpečnost dat s maximální obezřetností.

Cílem k zamezení rozsáhlých kampaní extremistů na sociálních sítích je vytvořit bezpečnější online prostředí omezující prostor pro šíření nenávisti a radikalizace při zachování svobody slova. Spolupráce všech zúčastněných stran je přitom zcela klíčová.

Hlavním cílem proti protestům a demonstracím pořádanými extremisty je vytvořit podmínky pro pokojné demonstrace při razantním postihu jakéhokoli násilí ze strany extremistů. Prioritou je ochrana života, zdraví a majetku občanů.

Je zásadní zajistit maximální bezpečnost a připravenost příslušníků sil při výkonu jejich náročných povinností. Cílem opatření je odradit případné útočníky a umožnit bezpečnostním složkám efektivně reagovat na vzniklé krizové situace.

Cílem k minimalizaci rizik rozšíření online radikalizace je vytvořit bezpečnější internetové prostředí chráněné před extremistickou agendou a radikalizací, avšak zároveň zachovávající principy svobody slova. Klíčová je úzká spolupráce soukromého i veřejného sektoru za účasti odborníků i široké veřejnosti.

K zamezení bombových útoků je potřeba maximálně ztížit realizaci takovýchto útoků a být schopen včas odhalit a přerušit případnou přípravu. Zásadní je důsledné dodržování bezpečnostních standardů a úzká koordinace všech složek. Prevence je při této hrozbě naprosto klíčová.

Klíčem je důsledně rozplést a narušit veškeré potenciální zdroje podpory terorismu ze strany domácích extremistů. Vyžaduje to koordinovaný postup zpravodajských služeb, policie, příslušných úřadů a justičních orgánů na národní i mezinárodní úrovni. Prevence je naprosto zásadní.

K minimalizaci rizik útoků s rasistickým motivem: jde o komplexní problém vyžadující koordinovaný postup bezpečnostních složek, spravedlnosti, orgánů státní správy, nevládních organizací i celé veřejnosti. Klíčová je prevence a vytvoření inkluzivní společnosti bez prostoru pro nenávistné ideologie. Zásadní je nekompromisně postihovat pachatele těchto útoků.

Účinné potírání dezinformací z extremistických zdrojů vyžaduje koordinovaný přístup státních orgánů, soukromých firem i občanské společnosti. Zásadní je prevence, zvyšování povědomí veřejnosti a včasné odhalování a narušování těchto dezinformačních kampaní.

ZÁVĚR

Extremismus představuje mnohostrannou a vysoce komplexní hrozbu pro dnešní demokratické společnosti. Jeho destruktivní projevy, až již ve formě ideologicky motivovaného násilí, nenávistných projevů či propagandy krajních názorů, zásadně narušují principy občanské soudržnosti, respektu k lidským právům a vzájemné tolerance. Jak tato práce zdůraznila, dopady extremistických hnutí a aktivit jsou mimořádně škodlivé a mohou mít devastující následky pro fungování právního státu, ekonomickou soudržnost a mezilidské vztahy, neboť přísně rozdělují společnost na „my“ a „oni“ a podněcují tak averzi, strach a předsudky ve vztahu k menšinám či jinak odlišným skupinám obyvatel.

Je zřejmé, že efektivní boj proti extremismu vyžaduje koordinovaný a dlouhodobý přístup využívající širokou škálu nástrojů od legislativních opatření postihujících extremistické projevy, přes důsledné prosazování práva, až po preventivní programy zaměřené na vzdělávání, společenskou integraci a podporu kritického myšlení zejména u mladé generace. Klíčové je přitom zásadní porozumět komplexním příčinám vedoucím k radikalizaci jedinců a vzniku extremistických hnutí, ať už socioekonomického, psychologického či jiného charakteru. Pouze důkladným studiem těchto kořenů extremismu můžeme navrhnout vhodné protiopatření a efektivně předcházet šíření těchto nebezpečných radikálních ideologií.

Předložená diplomová práce poukazuje na nutnost posílit mezioborovou a mezisektorovou spolupráci všech aktérů od bezpečnostních složek, orgánů činných v trestním řízení, vzdělávacích institucí, sociálních pracovníků, občanské společnosti, akademické obce, soukromého sektoru a v neposlední řadě i místních komunit a široké veřejnosti. Jen vytvořením této jednotné fronty proti extremismu a zapojením znalostí a kapacit napříč všemi segmenty společnosti můžeme proti této hrozbě účinně bojovat. Zásadní roli zde sehrává také výzkum, monitoring a fungující systém včasného varování před extremistickými fenomény a trendy s využitím moderních analytických nástrojů, umělé inteligence a efektivního sdílení relevantních dat mezi všemi kompetentními aktéry.

I přes nespornou komplexitu a proměnlivost extremismu jako fenoménu jsem pevně přesvědčena, že důslednou aplikací zmíněných mnohostranných a provázaných opatření jsme schopni zásadně eliminovat rizika plynoucí z extremistických hnutí a zachovat tak naši otevřenou demokratickou společnost postavenou na hodnotách svobody, rovnosti, občanských práva vzájemného respektu. Zůstává však nezbytné věnovat této výzvě trvalou

pozornost a ostražitost, neboť extremismus nepřestává hledat nové cesty a způsoby, jak pronikat do naší společnosti a narušovat její základy. Jen tak můžeme předejít opakování tragických dějinných zkušeností a umožnit udržitelný rozvoj stabilní, bezpečné a soudržné demokratické společnosti pro současné i budoucí generace.

Jen aktivním a důsledným bojem proti extremismu ve všech jeho podobách můžeme předejít opakování tragických dějinných zkušeností s totalitními režimy a zajistit, aby měla naše demokratická společnost budovaná na principech humanity, svobody a respektu k odlišnostem šanci na dlouhodobý a udržitelný rozvoj ve stabilním a bezpečném prostředí pro současné i příští generace. Tato výzva nekončí, je to permanentní úsilí, kterému se musí věnovat maximální pozornost, neboť cena za případný nezdar a opětovný nárůst extremismu by byla nepřijatelně vysoká.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADL, © 2024. *White Aryan Resistance*. [Online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://www.adl.org/resources/hate-symbol/white-aryan-resistance>

AFD, © 2013-2023. *Mut zu Deutschland. Freie Bürger, keine Untertanen*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.afd.de/partei>

AKTUÁLNĚ.CZ, 2016. *Konvička opouští další partaj: Apačové neplní své cíle, je to nešťastně zrozený projekt*. [Online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/konvicka-opousti-dalsi-stranu-apacove-neplni-sve-cile-z-poli/r~51e01926bc7b11e6a8d3002590604f2e/>

ANTIFA.CZ, 2008. *Kdo jsme?* [Online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: <https://antifa.cz/content/kdo-jsme>

AUFBAU, © 2024. *Über uns*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.aufbau.org/uber-uns>

BÁRTA, Miroslav; KOVÁŘ, Martin a FOLTÝN, Otakar (ed.), 2015. *Povaha změny: bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace*. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7429-641-3.

BOCKOVÁ, Lenka, 2021. *PUNK: Co to je a kde vznikl?* [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://jsme.cz/punk-co-to-je-a-kde-vznikl?_zn=aWQIM0QxNjg4MTYwNzk2MTMyMTI3MjQzMjU3Q3Q1M0QxNzA2OTcwNzk5LjAwMCU3Q3RIJTNETcwNjk3MDc5OS4wMDA1N0NjJTNEQTM4QjE4MzBEMjI5QzBCMzIEQjU2RkFDN0I4NUYyQkE%3D

BRIDGER, Bianca, 2023. *Conspiracy of the Cells of Fire Nuclei (CCF)*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.moderninsurgent.org/post/conspiracy-of-the-cells-of-fire-nuclei-ccf>

BRITANNICA, ©2024. *Direct Action*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Direct-Action>

BUNDESAMT FÜR VERFASSUNGSSCHUTZ, © 2024. *Islamist extremism and Islamist terrorism*. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: https://www.verfassungsschutz.de/EN/topics/islamist-extremism-and-islamist-terrorism/islamist-extremism-and-islamist-terrorism_node.html

BUNDESAMT FÜR VERFASSUNGSSCHUTZ, © 2024. *Left-wing extremism*. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: https://www.verfassungsschutz.de/EN/topics/left-wing-extremism/left-wing-extremism_node.html

BUNDESAMT FÜR VERFASSUNGSSCHUTZ, © 2024. *Rechtsextremismus*. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: https://www.verfassungsschutz.de/DE/themen/rechtsextremismus/rechtsextremismus_node.html

BUNDESMINISTERIUM DER JUSTIZ, 1998. *Strafgesetzbuch*. [online]. [cit. 2024-03-19]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/BJNR001270871>

BUNDESZENTRALE FÜR POLITISCHE BILDUNG, 2021. *Nationaldemokratische Partei Deutschlands*. [online]. [cit. 2024-03-19]. Dostupné z: <https://www.bpb.de/themen/rechtsextremismus/dossier-rechtsextremismus/500796/nationaldemokratische-partei-deutschlands-npd/>

BUNDESZENTRALE FÜR POLITISCHE BILDUNG, © 2021. *Rechte, Die (Partei)*. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: <https://www.bpb.de/themen/rechtsextremismus/dossier-rechtsextremismus/500805/rechte-die-partei/>

COUNTER EXTREMISM PROJECT, © 2024. *Animal Liberation Front*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.counterextremism.com/supremacy/animal-liberation-front>

COUNTER EXTREMISM PROJECT, © 2024. *Earth Liberation Front*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.counterextremism.com/supremacy/earth-liberation-front>

COUNTER EXTREMISM PROJECT, 2022. *Hammerskin Nation (a.k.a. Hammerskins)*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www-counterextremism-com.translate.google/supremacy/hammerskin-nation-aka-hammerskins?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

COUNTER TERRORISM GUIDE, 2015. *Boko Haram*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www-dni-gov.translate.google/nctc/groups/boko_haram.html?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

ČESKO, 1961. *Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-141>

ČESKO, 1990. *Zákon č. 84/1990 Sb., Zákon o právu shromažďovacím*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-84>

ČESKO, 1993. *Usnesení č. 2/1993. Usnesení předsednictva České národní rady a vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

ČESKO, 1993. *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

ČESKO, 1998. *Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

ČESKO, 2000. *Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

ČESKO, 2001. *Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-273>

ČESKO, 2008. *Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolici.cz/cs/2008-273>

ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

ČESKO, 2014. *Zákon č. 181/2014 Sb. Zákon o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti)*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-181>

ČESKÝ ROZHLAS, 2017. *Buřiči a snílci: Příběh českého anarchismu*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/burici-a-snilci-pribeh-ceskeho-anarchismu-6505101>

ČT24, 2019. *Kandidáti za Alternativu pro Českou republiku 2017 ve volbách do Evropského parlamentu 2019*. [Online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné

z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/kandidati-za-alternativu-pro-ceskou-republiku-2017-ve-volbach-do-evropskeho-parlamentu-2019-67033>

ČT24, 2023. *Taliban Afghánistánu vládne dva roky. Ekonomika stojí na drogách, ženy přišly o práva.* [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/taliban-afghanistanu-vladne-dva-roky-ekonomika-stoji-na-drogach-zeny-prisly-o-prava-3075>

DATABÁZE STRATEGIÍ, 2013. *Strategie ČR pro boj proti terorismu od roku 2013.* [Online]. [cit. 2024-02-08]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie/strategie-cr-pro-boj-proti-terorismu-od-roku-2013>

DANICS, Štefan a TEJCHMANOVÁ, Ladislava, 2017. *Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus.* Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. ISBN 978-80-7452-122-5.

DĚLNICKÁ STRANA SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOSTI, Copyright © DSSS 2010-2017. *DSSS – národně a sociálně.* [Online]. [cit. 2024-02-22]. Copyright © DSSS 2010-2017. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/>

DEUTSCHEN KOMMUNISTISCHEN PARTEI, © 2024. *Wir über uns.* [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://dkp.de/>

DEUTSCHLANDFUNK, 2022. *Rechtsextreme Mobilisierung gegen den Staat.* [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: <https://www.deutschlandfunk.de/wer-sind-die-freien-sachsen-102.html>

DEUTSCHLAND.DE, 2021. *The legacy of the GDR: Die Linke is the democratic successor to the former Social Unity Party of Germany in the GDR.* [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.deutschland.de/en/topic/politics/die-linke-parties-in-the-german-bundestag>

EJAL, Nadav, 2020. *Vzpouora proti globalizaci: proč lidé revoltují proti dnešnímu světu.* Přeložil Lenka LICHTENBERG. H!story. Brno: Jan Melvil Publishing. ISBN 978-80-7555-119-1.

EŠIPA, 2001. *Narižení Rady (ES) č. 2580/2001.* [Online.] [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32001R2580>

EŠIPA, 2016. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32016L1148>

EUR-LEX, 2012. *Listina základních práv Evropské Unie*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>

EUR-LEX, 2017. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32017L0541>

EUR-LEX, 2017. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A32017L0853>

EUR-LEX, 2005. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A32005L0060>

EUR-LEX, 2016. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32016L0680>

EUR-LEX, 2000. *Směrnice Rady 2000/43/ES*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32000L0043>

EUR-LEX, 2018. *Úmluva o prevenci terorismu*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/convention-on-the-prevention-of-terrorism.html>

EVROPSKÁ UNIE, © 2024. *Německo*. [Online]. [cit. 2024-02-16]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/germany_cs

GUARD 7 SAFETY SOLUTIONS, 2022. *Metoda „What – If“ (Co se stane, když..)*. [Online]. [cit. 2024-04-09]. Dostupné z: <https://www.guard7.cz/metoda-what-if-co-se-stane-kdyz/>

HANUŠKA, David, 2018. *Alternativa pro Německo?*. Praha: Naše vojsko. ISBN 978-80-206-1764-4.

HANUŠKA, David, 2019. *Němečtí kverulanti*. Praha: Naše vojsko. ISBN 978-80-206-1809-2.

HEDDE, Jan, 2016. *Spaßgesellschaft und Stahlgewitter*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/hooligan-eine-begriffserklaerung-a-1100923.html>

HLÍDAČ STÁTU, 2024. *Seznam politických stran a hnutí*. [Online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.hlidacstatu.cz/Data/hledat/seznam-politickyh-stran?Page=1&Order=DbCreated%20desc>

CHARVÁT, Jan, 2017. *Pojem extremismus a jeho aktuální možnosti použití v České republice. Bezpečnostní teorie a praxe*. [online]. 2017(2), 18 [cit. 2024-02-11]. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2018/11/022017Pojem-extremismus-a-jeho-aktuální-možnosti-použití-v-České-republice1.pdf>

CHARVÁT, Jan, 2020. *Kde se vzala Antifa? O teroristy nejde*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kde-se-vzala-antifa-o-teroristy-nejde-108564?_zn=aWQIM0QxNjg4MTYwNzk2MTMyMTI3MjQzMjU3Q3QIM0QxNzA2OTcwNzk5LjAwMCU3Q3RIJTNEMTcwNjk3MDc5OS4wMDA1N0NjJTNEQTM4QjE4MzBEMjI5QzBCMzIEQjU2RkFDN0I4NUYyQkE%3D

CHMELÍK, Jan, 2005, c1999. *Symbolika v extremistických hnutích*. [Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra].

IDNES.CZ., 2020. *V Německu zakázali neonacistickou organizaci Combat 18, spustili razie*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nemecko-combat-18-neonaciste-zakaz-horst-seehofer-razie.A200123_161816_zahranicni_bro

IDNES.CZ, © 2024. *Volksfront* [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www-adl-org.translate.goog/resources/hate-symbol/volksfront?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

IGMG, 2024. *Islamische Gemeinschaft: Sprachenvielfalt ist eine Bereicherung, keine Belastung*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.igmg.org/islamische-gemeinschaft-sprachenvielfalt-ist-eine-bereicherung-keine-belastung/>

- IVČRN, 2023. *O nás*. [Online]. [cit. 2024-02-24]. Dostupné z: <https://www.ivcrn.cz/o-nas/>
- JAROLÍM, Lukáš, 2016. *Politické aspirace identitárních hnutí*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/11716>
- JONES, Grace, 2018. *Terrorism & Extremism*. 3 Series. Crabtree Publishing Company. ISBN 9780778752035.
- KALČÁK, Filip, 2023. *Hamás, Hizballáh, Hútiové. Všechno o militantních organizacích, které hrozí Izraeli*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://cnn.iprima.cz/hamas-hizballah-hutiove-vsechno-o-militantnich-organizacich-ktere-hrozi-izraeli-415636>
- KLVAŇA, Tomáš, 2017. *Možná přijde i diktátor: cestopis ze současnosti: proč už zase ztrácíme svobodu a nikomu to nevadí...* [Trnová]: Bourdon. ISBN 978-80-906728-9-5.
- KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA, 2005. *Kdo jsme*. [Online]. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <http://www.ksc.cz/Predstavujeme%20se/vizitka.htm>
- KOTLEBA – L'UDO VÁ STRANA NAŠE SLOVENSKO, © 2024. *O nás*. [online]. [cit. 2024-03-20]. Dostupné z: <https://www.lsnaseslovensko.sk>
- LEBEDA, David, 2013. *Úvod do problematiky extremismu: příručka pro pedagogy*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7478-394-4.
- LEVICE, ©Levice, 2021–2023. *Férové příležitosti a důstojný život pro všechny!*. [Online]. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://jsmelevice.cz/>
- LITSCHKO, Konrad, 2022. *Die rechte Sekte*. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: <https://taz.de/Neonazi-Partei-III-Weg!/5850506/>
- LHOŤAN, Lukáš, 2018. *Islám v kostce: Jak se z Mohameda stal muslim, co je korán a proč se muslimové rozdělili na ší'ity a sunnity*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/islam-nabozenstvi-koran-mohamed>
- LIDOVKY.CZ, 2009. *Obvinění extremisté jsou členy Národního odporu*. [Online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/obvineni-extremiste-jsou-cleny-narodniho-odporu.A090612_113815_ln_domov_ter
- LOCHMANNOVÁ, Alena a KOLÁŘ, Ondřej, 2021. *Extremism behind bars*. Přeložil Hana MAUROVÁ. Pilsen: University of West Bohemia in Pilsen. ISBN 978-80-261-1023-1.

LOWEN, Mark, 2022. *Italy's Red Brigades: Ex-members face extradition from France*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-61923967>.

MAREŠ, Miroslav, 2014. *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové*. [Online]. Metodický portál RVP.cz. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/9115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html>

MAREŠ, Miroslav, 2006. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti: manuál pro Policii ČR*. Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

MINISTERIUM DES INNERN DES LANDES NORDRHEIN-WESTFALEN, © 2024. *Identitäre Bewegung Deutschland e.V. (IBD)*. [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.im.nrw/identitaere-bewegung-deutschland-ev-ibd>

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2023. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: https://mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/Bezpecnostni_strategie_Ceske_republiky_2023.pdf

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2016. *Audit národní bezpečnosti*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, © 2024. *Bezpečnostní politika*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D#:~:text=Divácké%20násilí%20je%20společenským%20fenomémem%2C%20který%20znamená%20významnou,nebezpečné%20chování%20diváků%20v%20souvislosti%20se%20sportovním%20utkáním>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, © 2024. *Priorita Ministerstva vnitra – boj proti extremismu*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/priorita-ministerstva-vnitra-boj-proti-extremismu.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Strategie boje proti extremismu*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/extremismus_prezentace.pdf

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2019. *Zpráva o extremismus a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2018*. [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2018.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2020. *Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2019*. [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2019-pdf.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2021. *Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky 2020*. [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-2020-fin-pdf.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2022. *Zpráva o extremismus a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021*. [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava2021-pdf.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2023. *Zpráva o extremismus a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2022*. [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2022.aspx>

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2022. *Monitorovacia správa o extrémizme: rizikom je nárast konšpirácií, výzvou ochrana mladých v online svete a deradikalizácia*. [online]. [cit. 2024-03-21]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=monitorovacia-sprava-o-extremizme-rizikom-je-narast-konspiracii-vyzvou-ochrana-mladych-v-online-svete-a-deradikalizacia>

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2022. *Správa o stave vyšetrovania na úseku extrémizmu za rok 2020*. [online]. [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/naka_opr/ptc/Rocna_sprava_2020_web.pdf

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2022. *Správa o stave vyšetrovania na úseku extrémizmu za rok 2021*. [online]. [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/naka_opr/ptc/Rocna_sprava_2021_web.pdf

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2023. *Správa o stave vyšetrovania na úseku extrémizmu za rok 2022*. [online]. [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/naka_opr/ptc/Rocna_sprava_2022_web.pdf

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, © 2024. *Národná expertná skupina na elimináciu rasovo motivovanej trestnej činnosti, extrémizmu a terorizmu*. [online]. [cit. 2024-03-21]. Dostupné z: https://www.minv.sk/?NES_extrem

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2023. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023*. [Online]. [cit. 2024-02-08]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/bezpecnostni_strategie/index.html

MLEJNKOVÁ, Petra, 2014. *Transnational forms of contemporary neo-Nazi activity in Europe from the perspective of Czech neo-Nazis*. Brno: Masaryk University, Faculty of Social Studies, International Institute of Political Science. ISBN 978-80-210-7148-3.

MLPD, 2019. *Über Uns*. [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.mlpd.de/ueber-uns>

MOYNIHAN, Colin, 2019. *Heavy Metal Confronts Its Nazi Problem* [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.newyorker.com/culture/culture-desk/heavy-metal-confronts-its-nazi-problem>

MVČR, 2023. *Čtvrtletní zpráva o migraci za IV. čtvrtletí 2022*. [Online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zprava-o-migraci-za-iv-ctvrtleti-2022.aspx>

MVČR, 2024. *Projevy extremismu a předsudečné nenávisti Souhrnná situační zpráva 2. pololetí roku 2023*. [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-souhrnna-situacni-zprava-za-2-pololeti-roku-2023.aspx>

NÁRODNÍ DEMOKRACIE, Copyright © 2024. *Česká nacionalistická politická strana*. [Online]. [cit. 2024-02-22]. Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/strana/>

NEŠPOR, Zdeněk R, 2017. *Sociologická encyklopedie*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Punk>

NOVINKY.CZ, 2016. *Blok proti islámu skončil, Konvička už má nový spolek*. [Online]. [cit. 2024-02-24]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-blok-proti-islamuskoncil-konvicka-uz-ma-novy-spolek-353215>

ODMATURUJ.CZ, © 2007-24. *Slovensko – komplexní charakteristika*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.odmaturuj.cz/zemepis/slovensko-komplexni-charakteristika>

ÖTSCH, Walter a HORACZEK, Nina, 2020. *Populismus pro začátečníky: návod k ovládnutí davů*. Přeložil Tomáš Cyril HAVEL. České Budějovice: Petrinum. ISBN 97880-87900-12-3.

PEŠTA, Mikuláš, 2018. *O ozbrojeném boji v západní Evropě: italský a německý levicový terorismus sedmdesátých let v transnacionální perspektivě*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. ISBN 978-80-7308-752-4.

POLICIE ČR, © 2024. *Antikonfliktní tým*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-khk-o-nas-clanky-antikonfliktni-tym.aspx>

POLICIE ČR, © 2024. *Antikonfliktní týmy – VERBUM NON ARMA*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/rspp-pp-cr-antikonfliktni-tymy-verbun-non-arma.aspx>

POLICIE ČR, © 2024. *V čem spočívá hrozba extremismu*. [Online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/informace-o-extremismu-v-cem-spociva-hrozba-extremismu.aspx>

PRAŽSKÝ HRAD, © 2024. *O České republice*. [Online]. [cit. 2024-02-16]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/ceska-republika/o-ceske-republice>

RADIL, Tomáš, 2016. *Holocaust a Evropa po sedmdesáti letech: sociálně-psychologické mechanismy, dopady, asociace*. Společnost (Academia). Praha: Academia. ISBN 978-80-200-2643-9.

RATAJ, Jan; DLOUHÝ, Miloš a HÁKA, Antonín, 2020. *Proti systému!: český radikální konzervativismus, fašismus a nacionální socialismus 20. a 21. století*. Praha: Auditorium. ISBN 978-80-87284-84-1.

RATIONALWIKI, 2023. *National anarchism*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://rationalwiki.org/wiki/National_anarchism

REUMSCHÜSSEL, Anja, 2018. *Extremismus*. Původní vydání. Hamburg: Carlsen Verlag. ISBN 978-3-551-31734-665-1.

RICHTER, Philip, 2021. *Sozialistische Gleichheitspartei, Vierte Internationale*. [online]. [cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://www.bpb.de/themen/parteien/wer-steht-zur-wahl/bundestagswahl-2021/338959/sozialistische-gleichheitspartei-vierte-internationale/>

ROMEACZ, 2022. *Slovensko zaznamenalo v posledních dvou letech více projevů extremismu. Nenávistné projevy zaznamenala policie i v souvislosti s Romy*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: https://www.romea.cz/cz/zahranici/slovensko-v-poslednich-dvou-letech-vice-projevu-extremismu-nenavistne-projevy-zaznamenala-policie-i-v#google_vignette

ROTE HILFE, 2024. *Rote Hilfe Zeitung 1/2024 Erschienen*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://rote-hilfe.de/meldungen/rote-hilfe-zeitung-1-2024-erschienen>

ROŽŇÁK, Petr, 2014. *Politologie pro všechny. Monografie (Key Publishing)*. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-214-3.

ŘÍHA, Matěj, 2021. *Vleklá kauza neonacistů z Národního odporu se vrací k soudu*. [Online]. [cit. 2024-02-25]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/domaci-vlekla-kauza-neonacistu-z-narodniho-odporu-se-vraci-k-soudu-40355421?_si=dXBkZDVvZGgzZA%3D%3D&_ho=Nw%3D%3D&_zn=aWQIM0QxNjg4MTYwNzk2MTMyMTI3MjQzMCU3Q3QIM0QxNzA2OTcwNzk5LjAwMCU3Q3RIJTNEMTcwNjk3MDc5OS4wMDA1N0NjJTNEQTM4QjE4MzBEMjI5QzBCMzIEQjU2RkFDN0I4NUYyQkE%3D

SCHIEREN, Stefan, 2014. *Populismus – Extremismus – Terrorismus*. Schwallbach: Wochenschau-Verlag. ISBN 978-3-89974994-6.

SLOVENSKI BRANCI, © 2022. *Úvod*. [online]. [cit. 2024-03-20]. Dostupné z: <https://www.slovenski-branci.estranky.sk>

SMOLÍK, Josef, 2013. *Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*. Politologická řada. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK). ISBN 978-80-7325-307-3.

SMOLÍK, Josef, 2015. *Subkultury mládeže: Od deviace k fragmentaci. Sociální pedagogika / Social Education*. [online]. 3(1), 20 [cit. 2024-02-03]. ISSN 1805-882. Dostupné z: doi:10.7441

SPANNE, Autumn, 2021. *What Is Deep Ecology? Philosophy, Principles, and Criticism*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.treehugger.com/what-is-deep-ecology-philosophy-principles-and-criticism-5191550>

ŠÁMAL, Pavel, 2023. *Trestní zákoník: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck. Velké komentáře. ISBN isbn978-80-7400-893-1.

ŠEVČÍK, Michal, 2021. *Identita a mládež*. Konceptuální klub Lva Borského. [Brno]: Nová kultura. ISBN 978-80-907462-1-3.

SICHERHEIT FÜR NORDRHEIN-WESTFALEN, © 2024. *Furkan-Gemeinschaft*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.im.nrw/furkan-gemeinschaft>

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, 2022. *Bücher über die "Neue Rechte": Antipluralistisch, autoritär, diktatorisch*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/neue-rechte-rechsextremismus-rechtspopulismus-goetz-kubitschek-armin-pfahl-traughber-wolfgang-schroeder-1.5626852>

STANFORD UNIVERSITY, © 2024. *Revolutionary Cells*. [online]. [cit. 2024-04-13]. Dostupné z: <https://www.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi-bin/groups/view/353?highligh=April+19>

STATISTA, 2024. *Extremismus und politisch motivierte Kriminalität*. [online]. [cit. 2024-03-19]. Dostupné z: <https://de.statista.com/themen/6544/extremismus-und-politisch-motivierte-kriminalitaet-in-deutschland/#topicOverview>

ŠEFČÍK, Vladimír, 2009. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7318-696-8.

ŠIMÍČEK, Petr, 2012. *Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (v ČSSR vstoupil v platnost 23. března 1976)*. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/mezinarodni-pakt-o-hospodarskych-socialnich-a-kulturnich-pravech-v-cssr-vstoupil-v-platnost-23-brezna-1976/>

ŠIMKOVÁ, Patrícia, 2022. *Julia Ebner: Do tmy: tajný život extrémistov: Julia Ebner: Going dark: the secret social lives of extremists*. Medzinárodné vzťahy: vedecký časopis pre medzinárodné politické, ekonomické, kultúrne a právne vzťahy Fakulty medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave. Roč. 20, č. 4, s. 389-392. ISSN 1336-1562.

ŠTŮSEK, Jaromír, 2020. *Trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávisných pohnutek*. Prah. Disertační práce. Univerzita Karlova.

TAZ MASTEK, 2022. *Antifaschistische Aktion: Porträt linksradikaler Bewegung*. [online]. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://taz.de/Antifaschistische-Aktion/!5830067/>

TUREČEK, Břetislav, 2016. *Muslimské bratrstvo hnací silou radikálů? Zavadějící představa*. [Online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/ceska-pozice/muslimske-bratrstvo-hnaci-silou-radikalu-zavadejici-predstava.A160112_144632_pozice-tema_houd

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE, 2020. C223/2020. [Online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2020:223:FULL>

VÁVRA, Filip, 2017. *Těžký boty to vyřešej hned!: skinheads v Praze na konci 80. a začátku 90. let*. Praha: Filip Vávra - nakladatelství FIVA. ISBN 978-80-906875-0-9.

WARRICK, Joby, 2016. *Vzestup Islámského státu: pod černou vlajkou teroru*. Přeložil Martin DOLEČEK. V Brně: Jota. ISBN 978-80-7462-968-6.

VEGRICHTOVÁ, Barbora, 2017. *Extremismus a společnost*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-665-1.

WEISS, Michael a HASSAN, Hassan, 2015. *Islámský stát: uvnitř armády teroru*. Přeložil Jiří BERKA. Brno: CPress. ISBN 978-80-264-0883-3.

WEISSGERBER, Christian E., 2020. *Moje vlast!: proč jsem byl neonacista*. Přeložil Zuzana SCHWARZOVÁ. Brno: Host. ISBN 978-80-275-0341-4.

VERFASSUNGSSCHUTZ BADEN-WÜRTTEMBERG, 2022. „*Neue Stärke Partei*“ – *Jüngstes Beispiel für eine rechtsextremistische Kleinstpartei*. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: https://www.verfassungsschutz-bw.de/,Lde/Startseite/Meldungen+und+Archiv/_Neue+Staerke+Partei_

WESTBERG, Gustav; ÅRMAN, Henning. *Common sense as extremism: The multi-semiotics of contemporary national socialism*. Critical Discourse Studies, 2019, ISBN 16.5: 549-568.

ZÁKONY PRE ĽUDÍ, 2005. *Zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon*. [Online]. [cit. 2024-04-09]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>

ZELENÍ, 2022. *Pomoc uprchlíkům: Co nás čeká a jak využít zkušenosti z Německa?*. [online]. [cit. 2024-03-09]. Dostupné z: <https://www.zeleni.cz/pomoc-uprchlikum-zkusenosti-nemecka/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AF	Anarchistická federace
AFD	Alterntiva für Deutschland
AH	Adolf Hitler
AKT	Antikonfliktní tým
ALF	Animal Liberation Front
ANTIFA	Antifašistická akce
APAČI 17	Alternativa pro Českou republiku 2017
CCF	Conspiracy of Cells of Fire
COVID-19	Infekce způsobena koronavirem SARS-CoV-2
ČR	Česká republika
DSSS	Dělnická strana sociální spravedlnosti
ELF	Earth Liberation Front
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
H	Názor hodnotitele
IBD	Identitäre Bewegung Deutschland e.V.
IS	Islámský stát
IVČRN	Islám v ČR nechceme
KSČ	Komunistická strana Československa
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
LGBTQIA ⁺²	Lesby, gay, bisexuální, transgender osoby a další skupiny sexuální orientace
L'SNS	Kotleba – L'udová strana Naše Slovensko
MLPD	Mrxistisch-Leninistische Partei Deutschlands
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
N	Pravděpodobnost následků rizika

NAKA	Národná kriminálna agentura Prezídia Policajného zboru
NATO	Severoatlantická aliance
ND	Národní demokracie
NO	Národní odpor
NPD	National Democratic Party
NPD	Nationaldemokratische Partei Deutschlands
NSBM	National Socialist Black Metal
OSN	Organizace spojených národů
P	Pravděpodobnost vzniku rizika
PČR	Policie České republiky
PNH	Jednoduchá polokvantitativní metoda
R	Míra rizika
RH	Rote Hilfe e.V.
SARS-CoV-2	Nový kmen koronaviru způsobující onemocnění COVID-19
SB	Slovenski branci
SGB	Socialistische Gleichheitspartei
SK	Slovenská republika
SRN	Spolková republika Německa
StGB	Strafgesetzbuch
TČ	Trestný čin
TZ	Trestní zákoník
USA	United States of America

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Extremistické symboly (Zdroj: Chmelík, 2005, c1999).....	24
Obrázek 2 Extremistické symboly (Zdroj: Chmelík, 2005, c1999).....	25

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rozčlenění extremismu (Zdroj: Vlastní zpracování, 2024).....	26
Tabulka 2 Obyvatelstvo v ČR – Cizinci (upraveno, MVČR, 2023).....	55
Tabulka 3 Politické strany a hnutí v ČR tíhnoucí k pravici – (upraveno, Wikipedie, 2024)	59
Tabulka 4 Celkový počet trestných činů s nenávisným podtextem v letech 2018–2022 zaevidovaných na území ČR (Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2022). Vlastní úprava.	70
Tabulka 5 Policejní statistiky trestných činů, počty stíhaných osob a soudní statistiky odsouzených osob za sledované období (upraveno, Ministerstvo vnitra ČR, 2018–2023).	71
Tabulka 6 Identifikace rizik extremismu metodou What – If.....	96
Tabulka 7 Pravděpodobnost vzniku a existence nebezpečí (P) (upraveno, Šefčík, 2009)	100
Tabulka 8 Možné následky ohrožení (N) (upraveno, Šefčík, 2009).....	100
Tabulka 9 Možné následky ohrožení (N) (upraveno, Šefčík, 2009).....	100
Tabulka 10 Názor hodnotitele (H) (upraveno, Šefčík, 2009).....	101
Tabulka 11 Názor hodnotitele (H) (upraveno, Šefčík, 2009).....	101
Tabulka 12 Celkové hodnocení rizika (upraveno, Šefčík, 2009).....	102
Tabulka 13 Analýza rizik extremismu pro obyvatelstvo ČR, Německa a Slovenska	104

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Počet politicky motivovaných TČ v letech 2018–2022 v SRN (Zdroj Statista, 2024. Vlastní úprava).....	84
Graf 2 Politicky motivované levicově extremistické trestné činy v období od roku 2018 do roku 2022 (Zdroj: Statista, 2024, Vlastní úprava).....	85
Graf 3 Politicky motivované trestné činy v oblasti zahraničního extremismu v období od roku 2018 do roku 2022 (Zdroj: Statista, 2024, Vlastní úprava).....	86
Graf 4 Trestné činy spojené s extremismem v letech 2019 až 2022 (Zdroj: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2024, Vlastní úprava).....	93

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Extremistické strany v SRN

PŘÍLOHA P I: EXTREMISTICKÉ STRANY V SRN

Rok založení strany	Název strany a její zaměření
2021	<p>Freie Sachsen je pravicově extremistickou politickou stranou v SRN a zaměřuje na ochranu německé identity a kultury a propaguje nacionalismus, xenofobii a rasismus. Freie Sachsen je známá svými radikálními postoji vůči imigrantům, uprchlíkům a menšinám a často s těmito postoji vystupuje veřejně i na sociálních sítích. V současné době nemá strana oficiálního předsedu, je vedena kolektivně výkonným výborem. (Deutschlandfunk, 2022)</p>
2021	<p>Neue Stärke Partei je politická strana s pravicově extremistickými názory a postoji, která se zaměřuje na podporu nacionalismu, rasismu a antisemitismu. Strana propaguje extremistické ideologie a odmítá demokratický systém, snaží se omezit imigraci a prosazovat „čistotu“ německé rasy a kultury. Je známá svými aktivitami, které jsou považovány za hrozbu pro demokracii a bezpečnost v SRN. Strana se doposud nezúčastnila žádných voleb. (Verfassungsschutz Baden-Württemberg, 2022)</p>
2012	<p>Identitäre Bewegung Deutschland e.V. je pravicově extremistické politické hnutí, které propaguje koncept „identitárního nacionalismu“. Tato organizace se zaměřuje na ochranu evropské identity a kultury proti imigraci a multikulturalismu. Hnutí využívá moderní propagandu a sociální média k šíření svých ideologií a názorů. Organizace je často kritizována za své rasistické a xenofobní postoje a je považována za hrozbu pro demokracii a bezpečnost v SRN. Poprvé vešla ve známost v roce 2012 jako čistě virtuální skupina lidí na internetu, později se objevila s vysoce postavenými flash moby a transparentními kampaněmi. Nyní působí po celé SRN a má regionální podskupiny a hlásí se k principu etnopluralismu. To znamená, že ideální pojetí státu a společenského uspořádání existuje v etnicky a kulturně homogenním státě. Tato ideologie porušuje lidskou důstojnost zakotvenou v německé ústavě a princip demokracie, a proto je neslučitelná se svobodným demokratickým základním řádem. Hnutí je nacionalistické a antiimigrační hnutí, které propaguje myšlenky etnického nacionalismu a hájí evropskou identitu. Hnutí bylo spojováno s nenávislnými projevy vůči migrantům a menšinám v SRN. (Ministerium des Innern des Landes Nordrhein-Westfalen, © 2024)</p>

2007	<p>Die Linke je levicová politická německá strana, která vznikla sloučením Strany demokratického socialismu a Alternativy pro práci a sociální spravedlnost. Její ideologie spočívá v podpoře sociální spravedlnosti, rovnosti, ochraně životní prostředí a pacifismu. Die Linke se zasazuje o boj proti kapitalismu, militarismu a sociální nerovnosti a usiluje o vytvoření spravedlivější společnosti pro všechny občany. (Deutschland.de, 2021)</p>
	<p>Rote Hilfe e.V. (Rudá pomoc) její hlavní činností je poskytování právní a finanční podpory pachatelům levicově extremistických trestných činů, a to jak v průběhu trestního řízení, tak ve vězení. Jejím cílem je minimalizovat odstrašující účinky trestního řízení a zpochybnit legitimitu demokratického ústavního státu. (Rote Hilfe, 2024)</p>
	<p>Antifa (Antifaschistische Aktion) je levicová extremistická skupina, která se angažuje v boji proti fašismu a rasismu. Nemá jednoho předsedu, ale je organizována do lokálních skupin a aktivistů. Antifa je známá svými násilnými metodami a provokativními akcemi veřejnosti, což jí přineslo kritiku za porušování základních principů demokracie a právního státu. (Taz Mastek, 2022)</p>
1998	<p>Socialistische Gleichheitspartei (Socialistická strana rovnosti) je levicová politická strana, která byla založena v roce 1998. Ideologie strany spočívá v podpoře socialismu, internacionalismu a boji za pracující třídu. Strana se zasazuje o boj proti kapitalismu, sociální nerovnosti a militarismu, a usiluje o vytvoření spravedlivější a rovnostářšější společnosti. (Richter, 2021)</p>
1973	<p>Milli Görüs je islámská extremistická skupina působící v SRN. Její ideologie spočívá v propagaci islamismu a zastávání konzervativních a fundamentalistických náboženských názorů. Předseda organizace není znám, strana nemá jednoznačné vedení. Skupina byla založena v roce 1973 a od té doby se snaží prosazovat svou islámskou agendu v německé společnosti. Milli Görüs je často kritizována za šíření nenávisti, extremismu a separatismu mezi muslimskými komunitami v SRN. (IGMG, 2024)</p>
1994	<p>Furkan Gemeinschaft je extremistická německá skupina, jejíž ideologie spočívá v propagaci radikálního islamismu. Od doby založení se snaží prosazovat svou extremistickou islámskou agendu mezi muslimskými komunitami v zemi. (Sicherheit für Nordrhein-Westfalen, © 2024).</p>

2020	<p>Revolutionärer Aufbau je levicová extremistická skupina, která se angažuje v radikálních protestech a aktivismu proti kapitalismu a establishmentu. Její ideologie spočívá v podpoře revolučních změn a boji za sociální spravedlnost ve společnosti. Strana se od svého založení snaží budovat hnutí a organizovat akce a protesty za změnu systému a dosažení lepších podmínek pro pracující třídu. Strana se zasazuje o boj proti kapitalismu, militarismu a sociální nerovnosti a usiluje o vytvoření spravedlivější společnosti pro všechny občany. (Aufbau, © 2024)</p>
------	---